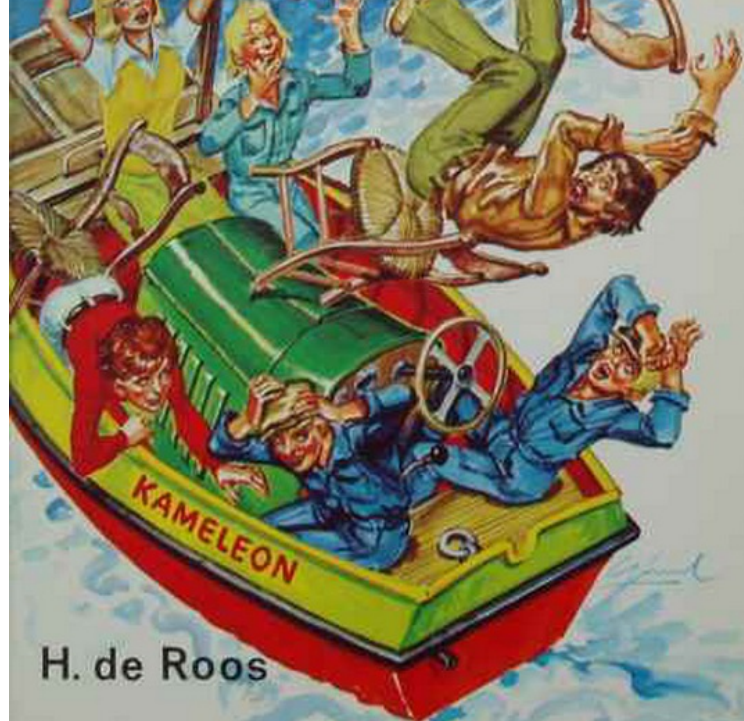


K de kameleon krijgt nieuwe vrienden



H. de Roos

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

DE KAMELEON KRIJGT NIEUWE VRIENDEN

door

H. DE ROOS

Geïllustreerd door

GERARD VAN STRAATEN

23e druk

UITGEVERIJ KLUITMAN – ALKMAAR

HOOFDSTUK I

Kees rent om de molen

Pim komt op de boerderij werken

Aan de weg die vanaf het dorp naar het meer loopt, staat de smederij van Klinkhamer. Op de dag dat dit verhaal begint, was de tweeling van de smid druk bezig met het poetsen van een machine, totdat hun aandacht werd getrokken door een man met een groot, bruin paard.

Het was Gerben, de knecht van boer Jellema, die met het paard in de deuropening verscheen en luid riep: „Hallo, Klinkhamer! De schoen van Bles zit los. Kunt u er wat aan doen?”

„Doe er een nieuwe veter in,” lachte Sietse.

„Wat ben jij geweldig grappig,” snoof Gerben. „Een hoefijzer met een veter? Hoe kun je het bedenken. Ik zal de mensen van de televisie vragen of ze je op de buis willen brengen, dan kan heel Nederland om je grappen lachen.”

„Jij doet zelf nooit anders dan flauwe grappen maken,” protesteerde Sietse, en dat was waar. Gerben stond bekend als een grote fantast die de wonderlijkste verhalen kon vertellen.

Klinkhamer bekeek het losse hoefijzer aan het linkervoorbeen van Bles. „Dat valt nogal mee. Er hoeft geen nieuw ijzer onder. Ik zal het even opnieuw vastzetten.” De smid pakte vier nagels en sloeg die door de gaatjes van het hoefijzer in het hoorn om de voetzool. De punten van de nagels die door de hoornlaag te voorschijn kwamen, werden weggevijld en de schoen van Bles was weer in orde.

„Ik reed over de Polderdijk, toen er ineens twee eenden rakelings voor Bles langs vlogen,” vertelde Gerben. „Het paard schrok en maakte een rare, dwarse sprong. Daardoor is waarschijnlijk het hoefijzer losgeraakt. Ik dacht toen dat het misschien beter zou zijn als het paard achter de wagen liep in plaats van ervóór.”

Sietse moest lachen. „Ha ha, hij wil het paard achter de wagen spannen in plaats van ervoor. Dat is helemaal fout. Want als iemand iets verkeerd doet, wordt er toch ook gezegd: hij spant het paard achter de wagen?”

„Wat er allemaal gezegd wordt, moet je met een korreltje zout nemen,” meende Gerben. „De mensen hebben de paarden altijd voor de wagen gespannen omdat de wagen dan gemakkelijk bestuurd kon worden. Maar tegenwoordig kun je een wagen met een stuur uitrusten en dan kan het paard best achter de wagen lopen duwen, in plaats van ervoor te trekken.

Het paard heeft dan ook geen leidsels meer nodig, want het volgt gewoon de wagen die door de voerman bestuurd wordt.”

„Nou Gerben, ga het eens uitproberen,” lachte Klinkhamer.

„Wie weet hoeveel succes je hebt.”

„Maar ik heb zo weinig tijd.”

Nu begonnen Hielke en Sietse te lachen. Gerben kwam altijd met plannen die nooit uitgevoerd werden, omdat hij zogenaamd geen tijd had.

Iemand die schijnbaar wel veel tijd had, was Kuiper, de kaasboer. Hij kwam de smederij binnen en ging meteen op een bankje zitten. „Zo,” zei hij tevreden, „ik zit op rozen.”

„Pas maar op dat je je niet prikt aan de doornen,” waarschuwde Gerben.

„Nee vriend, van de doornen heb ik geen last. Ik blijf hier rustig wachten tot de loterijbaas komt. Vandaag is het de laatste trekking en mijn lot speelt nog steeds mee. Ik kan allerlei grote geldprijzen winnen. Zit ik dus even gebeiteld.”

„Hm, je kunt er ook buiten vallen,” bromde Gerben.

„Maar die kans is uiterst klein,” beweerde Kuiper. „Het is alleen maar jammer dat ik geen heel lot heb. Ik heb maar een vijfde deel, maar stel je eens voor dat ik wel een flink bedrag win. Dan laat ik het hele Noordeinde afzetten door de politie.

Er komt geen kip meer door. Dan is het groot feest. Heel de buurt wordt uitgenodigd.”

„Als u het zo aanpakt, Kuiper,” onderbrak Klinkhamer hem, „zult u niet lang plezier van uw geld hebben.”

„Daar hebt u gelijk in, Klinkhamer. Ik ben meteen al heel wat kwijt, want alles gaat de deur uit.”

„De deur uit?” vroeg Gerben.

„Natuurlijk! Ik neem overal nieuwe meubels. De oude rommel gaat naar wie het hebben wil. Ik koop een auto en we steken ons van top tot teen in de nieuwe kleren. Ha ha, kunnen de burens het apezuur krijgen van jaloezie!”

„Maar toch kun je er nog altijd buiten vallen,” hield Gerben vol. „En wat heb je dan? Helemaal niets. Ik wil dat lot wel van je kopen.”

„Je denkt toch niet dat ik op mijn achterhoofd ben gevallen?” riep Kuiper verontwaardigd. „Trouwens, wat doe ik hier eigenlijk? Ik ga naar huis. Niemand hoeft te weten hoeveel geld ik ontvang.”

„We zullen het wel zien,” zei Gerben. „Zodra je alles nieuw gaat kopen, weten wij genoeg.”

„En jij steekt overal je neus in!” Nijdig verliet Kuiper de smederij.

„Kuiper zit geweldig in spanning,” nam Klinkhamer het voor

de kaasboer op. „Hij hoopt veel geld te winnen, want hij heeft het broodnodig.”

„Hij heeft het zeker niet breed,” knikte Gerben. „Als je een kaas van hem koopt, zit die vol gaten. De uitgeboorde kaas eet het gezin van Kuiper op, want ze kunnen zelf niets kopen.

Mijn moeder klaagde eens over de vele gaten in de kaas. 'Dat hoort zo,' zei Kuiper. 'Het is Zwitserse kaas uit Groningen.' Want hij kan goed fantaseren. Maar geld verdienen kan hij niet. Het is dan ook steeds armoe troef bij hem thuis.”

„Kan Kuiper niet bij jullie op de boerderij helpen hooien, Gerben?” vroeg Sietse. „Dan verdient hij toch wat?”

„Kuiper helpen hooien? Laat me niet lachen. Hij sterft liever dan te moeten werken. Zolang hij nog een paar kaasjes kan verkopen, zal hij zich handelaar blijven noemen en dat is heel iets anders dan boerenknecht, begrijp je? Sommige mensen maken het leven onnodig moeilijk, ze hangen de meneer uit en lijden intussen honger, maar ik blijf liever een werkmans met een goeie boterham.”

„Dat heb je goed gezegd, Gerben,” vond Klinkhamer.

Er kwam een jongen de smederij binnen. Hij heette Louw Vrolijk en zijn vader was kaasmaker op de boterfabriek.

„Hallo,” groette hij. „Gaan we varen, jongens?”

„Dat kunnen we wel doen,” knikte Sietse. „Is de machine zo

schoon genoeg, vader?”

„Welja. Gaan jullie maar varen, het is mooi weer. Geniet ervan.”

„Tot straks!” De jongens renden naar buiten.

Louw volgde Hielke en Sietse naar het boothuis, dat achter de smederij aan de kant van de vaart was gebouwd. Daarin lag de Kameleon, een lompe maar stevig gebouwde, ijzeren motorboot met een stompe steven. Hoewel er dus geen sierlijke lijnen aan de romp te ontdekken vielen, kon de boot toch sneller varen dan je op het eerste gezicht zou verwachten. De automotor, die de jongens van de dokter cadeau hadden gekregen, zorgde voor zoveel snelheid, dat de Kameleon wel op een raceboot leek.

De Klinkhamertjes waren dan ook met recht heel trots op hun boot.

Door een zijdeur kwamen de jongens in het boothuis, waar ze aan boord stapten. Hielke opende twee deuren aan de kant van de vaart en de Kameleon kon vertrekken. Hielke en Sietse gingen op het achterbankje zitten en Louw op het bankje voorin bij de boeg.

Zwaar ronkend voer de Kameleon de vaart in naar de brug, waar ze onderdoor gingen. Voor hen lag het grote meer. Op het meer waren veel zeil- en motorbootjes van

vakantiegangers en dat gaf een kleurig schouwspel.

Stuurman Sietse koerste als een ervaren schipper tussen alle boten door in de richting van een grote windmolen, die op de Polderdijk aan de kant van het meer stond. De molen droeg de naam Woudaap en zorgde ervoor dat de waterstand in de polder op peil bleef. Als er te veel water in de sloten stond, maalde de Woudaap de overtollige hoeveelheid in het meer. Maar de grote wieken stonden nu in de ruststand, want het was hartje zomer en dan is het waterpeil vaak eerder te laag dan te hoog.

In de molen woonde de familie Dijkstra, bestaande uit vader, moeder en hun zoon Kees. Dijkstra had tot taak om voor de molen te zorgen, wat hij heel goed deed. Door toeristen werd de molen veel bezocht en vaak gefotografeerd.

Toen de Kameleon de Woudaap naderde, zagen de jongens hun vriend Kees boven op de hoge stelling staan, die om de molen was gebouwd. Op deze stelling, de omloop, kon Dijkstra de zeilen op de wieken spannen en met behulp van een lier de kap van de molen op de wind draaien. Vanaf de omloop had je een prachtig uitzicht over het meer en de polders. Maar dat was niet de reden waarom Kees op de omloop stond. Hij moest van zijn vader de ramen lappen. Beneden stond Dijkstra aan een groep bezoekers te vertellen

hoe de molen werkte. Kees was net klaar met zijn klusje en zwaaide naar de jongens in de Kameleon om te laten weten dat hij graag mee wilde varen. Toevallig had Kees op dat moment de natte spons in zijn hand, waardoor er druppels water op het gezelschap beneden hem terechtkwamen. De mensen dachten dat het begon te regenen en iedereen keek naar de lucht.

De jongens in de Kameleon hadden alles zien gebeuren en moesten erom lachen.

Kees verdween gauw naar de achterkant van de omloop, zodat de mensen hem niet zagen. Omdat zijn vrienden het zo grappig vonden, kon Kees het niet laten om nog een keer naar de rand van de omloop te gaan en toen met opzet royaal water over de bezoekers te sprenkelen.

De dames in het deftige gezelschap vluchtten weg en een meneer riep: „Dat doet die kwajongen daarboven!”

„Verdraaid,” riep Dijkstra kwaad, „ben je weer bezig, Kees?”

Op hetzelfde moment kreeg hij een grote straal water over zijn hoofd, doordat Kees in zijn haast om zich terug te trekken, de emmer omver liep. Het water gutste door de openingen in de vloer van de omloop naar beneden en iedereen vluchtte weg om niet kletsnat te worden. Woedend stootte Dijkstra de trap op naar boven. „Dat zal ik je betaald

zetten, aap die je bent!”

En voor de zoveelste maal renden vader en zoon om de Woudaap heen en dat nog wel op de omloop, zodat iedereen de wedstrijd goed kon volgen. Maar Kees was het snelst, greep de trapeuning en liet zich naar beneden glijden. Dijkstra rende de trap af, maar toen hij beneden was, sprong Kees al in de Kameleon en riep: „Wegwezen! Vlug!”

Dat had Sietse natuurlijk allang begrepen en hij liet de Kameleon er meteen vandoor gaan.

„Ik krijg je nog wel, jongetje!” riep Dijkstra hen na. En aan de bezoekers vertelde Dijkstra dat zijn zoon nooit iets goeds kon doen en altijd de gekste streken bedacht. Maar Kees vertelde zijn vrienden: „Het ging per ongeluk. Ik dacht er niet aan dat ik een natte spons in mijn hand hield en toen vielen er een paar druppels naar beneden. Dat was alles.”

„Maar je vader zal je wel krijgen,” plaagde Sietse. „Als ik jou was, ging ik vanavond niet naar huis.”

„Dat loopt wel los,” dacht Kees. „Vader vergeet het vast.”

Een prachtig zeiljacht haalde de Kameleon in en voer voorbij. De grote hekgolf die achter het jacht aan rolde, liet de Kameleon op en neer deinen. Dat vonden de jongens leuk en Sietse gaf meer gas, zodat de Kameleon in de hekgolf bleef varen.

„Het is net als op de kermis,” riep Louw, „op en neer en heen en weer. Ik heb op de televisie gezien hoe ze met brede planken over de golven van de branding in de zee glijden. Zoiets is dit ook.”

„Met een plank zou je deze golf niet kunnen volgen,” zei Hielke, „dan moeten er steeds nieuwe golven achter elkaar aan rollen.”

Het zeiljacht minderde vaart en de golf waarin de Kameleon voer, werd zo klein, dat er voor de jongens geen lol meer aan was. Het jacht wilde aanleggen bij het Paviljoen. Dat was een druk bezocht restaurant met een groot terras ervoor en een schitterend uitzicht over het meer. Langs de aanlegsteiger lagen veel mooie boten.

Terwijl de jongens er langzaam voorbijvoeren, zat Kees te fantaseren hoeveel geld die prachtige boten hadden gekost. „Onze boot kostte bijna niets,” zei Sietse. „Het is misschien wel de lelijkste, maar ook de beste. Hij vaart heel snel en kan zelfs de grootste boten duwen. Dus wat wil je nog meer?” „Je hebt gelijk, Sietse,” vond Louw. „Met die dure boten durven de eigenaars amper te varen. Ze doen niets anders dan wrijven en poetsen om alles zo glanzend mogelijk te houden. Ze pronken er meer mee dan dat ze varen.” „Maar wij durven wel te varen!” Sietse gaf vol gas, waarna de

Kameleon er als een raceboot vandoor ging.

De jongens voeren naar de overkant van het meer, waar de ingang was van het grote kanaal dat naar de stad liep.

Op de weg naast het kanaal stond een jonge man over het meer te turen. Toen hij de Kameleon zag, wenkte hij de vrienden om even aan te leggen. Sietse stuurde naar de wal. „Hallo, jongens,” groette de man. „Weten jullie of er aan de overkant van het meer ook boeren zijn, die hulp kunnen gebruiken?”

„Dat kan ik niet zeggen,” antwoordde Sietse.

„Misschien wel,” dacht Hielke.

„Maar het is zwaar werk,” wist Louw.

„Dat kan niet iedereen,” voegde Kees er nog aan toe.

De man begreep dat de jongens geen goede werkkraft in hem zagen, ze vonden hem te ‚stads’ om als boerenknecht dienst te doen.

„U zou het de boeren kunnen gaan vragen,” stelde Hielke voor.

„Juist,” zei de man glimlachend. „Maar hoe kom ik daar? Kan ik om het meer heen lopen?”

Sietse knikte. „Het kan wel, maar u mag ook met ons meevaren.”

„Als dat zou kunnen? Ik kan jullie er alleen niet voor betalen.

Ik heb maar weinig geld bij me.”

„We doen het graag gratis,” zei Sietse. „De boot merkt het toch niet of er een meer of minder meevaart. Stapt u maar in.”

De man ging naast Louw op het voorbankje zitten en de Kameleon voer terug over het meer.

„Komt u uit de stad?” vroeg Kees.

„Ja, dat heb je goed geraden,” luidde het antwoord.

„Hebt u wel vaker bij boeren gewerkt?” wilde Louw weten.

„Nee, nog nooit,” lachte de man. „Ik ben student en ik zou graag een tijdje het leven op een boerderij willen meemaken.”

„Doet u dat voor uw studie?” Hielke keek hem vragend aan.

„Zo zou je het wel kunnen noemen, maar dat is niet de hoofdzaak. Ik geloof dat het goed is voor de gezondheid om op het platteland te werken.”

„Hoe heet u?” vroeg Sietse.

„Hans Adriaan Pim Verhoeven. Noem me maar Pim, dat is makkelijker, nietwaar?”

„Goed, Pim,” knikte Sietse. „En waar is je koffer? Of heb je geen andere kleren bij je?”

„De koffer heb ik vergeten mee te nemen,” antwoordde Pim.

„Maar de boeren zullen toch wel overalls hebben? Daar leen

ik er dan gewoon eentje van.”

De jongens vonden het een beetje vreemd dat Pim zonder koffer op reis was gegaan en dat hij in zijn zondagse pak bij de boeren om werk wilde vragen. Hij was veel te deftig en daar houden boeren niet van. Toch moest Pim het maar proberen en Sietse stuurde de Kameleon naar de boerderij van Jellema.

Ze legden aan en de jongens gingen met Pim mee het erf op. Achter de grote schuur waren Jellema en Gerben bezig Bles voor de wagen te spannen.

„Daar komt hulp,” zag Gerben. „Mensen, het hooi moet binnengehaald worden. Als jullie allemaal meedoen, is het zo gebeurd.”

„Ik wil graag helpen,” zei Pim. „Ik zoek voor een paar weken werk. Ik hoef niet veel te verdienen, maar ik moet wel onderdak hebben.”

„Zooo?” Jellema bekeek Pim van boven tot onder.

„Ik kom uit de stad,” vertelde Pim. „Mijn naam is Pim Verhoeven. Gisteren heb ik wat onenigheid met mijn vader gehad en daarom ben ik vandaag vertrokken om een paar weekjes weg te zijn. In die tijd komt mijn vader misschien tot andere gedachten en kunnen we de kwestie nog eens bespreken. In mijn haast om ongemerkt te verdwijnen was ik

niet in de gelegenheid om een koffertje met kleren mee te nemen.”

„Maar dan zullen je ouders toch ongerust zijn door je plotselinge verdwijning?” merkte Jellema op.

„Dat denk ik niet, want ik heb een briefje achtergelaten waarin ik hun heb verteld, dat ik een paar weken onderduik.”

„En wil je dan in die mooie kleren gaan werken?” vroeg Gerben.

„Liever niet, maar misschien kan ik een overall lenen?”

Jellema twijfelde. „Wat zullen we doen, Gerben? Denk je dat je wat aan zijn hulp zult hebben?”

„Hij moet even een proef afleggen. Kom maar mee.”

Pim volgde Gerben de schuur in, waar Gerben hooi aan een vork prikte en dat hoog boven zijn hoofd tilde. Dat moest Pim nadoen. Jellema en de jongens stonden in de deuropening toe te kijken en zagen dat Pim zonder moeite de vork vol hooi boven zijn hoofd tilde, net zoals Gerben het deed.

„Prima,” zei Gerben spontaan, „van mij mag je hier komen helpen.”

„Als de meesterknecht het goedvindt, vind ik het ook goed,” lachte Jellema. „Kom maar mee, Pim. Ik zal je een overall geven.”

De student ging met Jellema het huis in.

„Waar hebben jullie die snuiter opgepikt?” vroeg Gerben meteen aan de jongens.

„Hij stond aan de overkant van het meer,” vertelde Hielke.

„Hij vroeg of we een boerderij wisten waar hij een tijdje aan het werk kon.”

„Ja ja, en toen brachten jullie hem hierheen. Jullie zijn net jonge honden, die slepen ook alles naar hun nest. Maar als die grapjas hier de lijn wil trekken, ligt hij er morgen weer uit. Ik ben niet van plan om voor twee te gaan werken.”

„Moeten wij ook helpen, Gerben?” vroeg Sietse.

„Dat zou wel prettig zijn,” knikte Gerben.

„Goed. Dan kom ik helpen,” besloot Sietse. „Ik wil wel eens zien hoe Pim werkt.”

En om die reden wilden alle vrienden wel meehelpen.

Het werken van Pim werd een meevaller, want toen hij in een blauwe overall verscheen en naast Gerben op de wagen ging zitten, leek hij helemaal niet meer op een stadsmeneertje.

Nadat Gerben de wagen tussen twee hooibergen had gereden, moest Pim de ene hoop laden en Gerben de andere. Dat deed Pim bijna net zo goed als Gerben. De jongens verdeelden het hooi over de wagen en stapelden alles netjes op.

Ze hadden het druk, want Gerben en Pim gooiden steeds grote vorken vol op de wagen. Die was dan ook al gauw afgeladen, waarna de jongens het paard mochten mennen, op weg naar de schuur. Bij de schuur nam Gerben de leidsels over en stuurde Bles naar binnen. Gerben en Pim klommen boven op de wagen en gooiden het hooi in het grote vak, waar de jongens het weer gelijkmatig verspreidden. Zo werden er nog drie wagens vol hooi gehaald en ten slotte lag alles binnen, tot grote tevredenheid van Gerben.

„Het is geweldig. Ik had gedacht dat we maar de helft binnen zouden halen, maar nu is alles er al. Zo zie je maar dat je wel iets kunt denken, maar dat het vaak heel anders uitkomt. Ik heb een man gekend, die een punthoofd kreeg van het denken. Hoe meer hij dacht hoe puntiger zijn hoofd werd. Jullie zullen het natuurlijk niet willen geloven, maar doordat de man er steeds over zat te piekeren hoe hij van dat punthoofd verlost kon worden, werd de punt zo hoog als een torenspits.”

„Zeur niet,” riep Sietse. „Die verhalen van jou lopen de spuigaten uit.”

Maar Louw vroeg lachend: „Hoe liep dat af met dat puntige hoofd, Gerben?”

„De bliksem sloeg erin en weg was de punt. Hoewel de man

natuurlijk heel erg schrok, was hij toch blij dat de bliksem hem van die hoge piek had verlost. Hij heeft daarna nooit meer gedacht. En als iemand hem vroeg: 'Wat denk jij hier-of daarvan?' vluchtte hij weg en riep: 'Ik denk niets. Ik wil niet denken!' De mensen dachten dan dat hij niet goed wijs was, maar daar trok de man zich niets van aan. Hij vond dat je beter niet bij je volle verstand kon zijn dan met een torenspits op je hoofd te moeten lopen. En daar had hij gelijk in, of niet?"

„Zulke verhalen zul je nu alle dagen moeten horen,” zei Sietse tegen Pim. „Dat is toch niet om uit te houden?"

„Ik hou wel van gekke verhalen,” lachte Pim. „En als het te erg wordt, stop ik gewoon wat hooi in mijn oren.”

Sietse schudde zijn hoofd. „Jongens, we gaan naar huis.” Ze gingen naar de Kameleon en Gerben riep hen na: „Nog bedankt voor de hulp.”

„Graag gedaan,” riep Louw terug. Daarna gingen de jongens aan boord en voeren terug naar het dorp. Bij de Woudaap ging Kees aan wal en zijn vrienden keken vol belangstelling toe of Dijkstra hem in zijn kraag zou grijpen. Maar Dijkstra stond met veldwachter Zwart te praten en Kees kon ongestoord naar binnen gaan.

„Die slome heeft weer geluk,” merkte Sietse op, en meteen

liet hij de Kameleon op volle snelheid naar huis varen.

's Avonds kwam Gerben nog even aanlopen in de smederij.

„Het was groot feest op het Noordeinde. De politie moest bijna nog ingrijpen.”

„O ja?” vroeg Klinkhamer. „Heeft Kuiper dan toch een prijs gewonnen in de loterij?”

„Welnee, hij had niets. Maar toen zijn vrouw hoorde dat ik een leuk bedrag voor het lot had geboden, werd ze heel kwaad op Kuiper en riep: Je kunt beter iets hebben dan niets!’ Het werd hooglopende ruzie en er gingen toch nog meubels op straat, want er vlogen een paar stoelen de deur uit. De burens kregen niet het apezuur van jaloezie, maar zaten lachend toe te kijken. En weet u wat Kuiper zei? ’De volgende keer koop ik een heel lot en een revolver. Dan is het erop of eronder. Alles of niets!’ Grappig, hè? Hij kan niet eens een heel lot betalen, de opschepper!”

„Het is eerder zielig,” vond Klinkhamer. „Je kunt wel meespelen in een loterij als je dat voor de aardigheid doet en het ook nog voor een goed doel is. Maar als je er een gokkerij van maakt en er je laatste cent aan uitgeeft, wordt het bedenkelijk. Maar dat beseft Kuiper blijkbaar niet.”

„Nee, die kaaskop heeft een hoofd vol boorgaten. Al het verstand is eruit gelopen. Maar ik heb geluk gehad. Ik was

mooi mijn geld kwijt geweest als ik dat lot had gekocht.”
„Jij hebt zelfs geluk in de loterij zonder dat je meespeelt,”
grijnsde Sietse. „Dat kan alleen Gerben Zonderland!”
„Is het dan niet waar?” vroeg Gerben verontwaardigd. En
Sietse zei snel dat het inderdaad waar was, want Gerben stak al
een hand naar hem uit. En dat waren pittige handjes...

HOOFDSTUK II

Hoe Kuiper handelt

De volgende morgen kwam er al vroeg iemand bij de achterdeur van Klinkhamers huis. Het was Kuiper de kaaskoopman. Hij vroeg of hij de jongens even mocht spreken.

„Komt u maar verder,” nodigde moeder hem uit.

Kuiper kwam de kamer binnen, waar de familie Klinkhamer nog aan het ontbijt zat. „Neem me niet kwalijk, ik wil wel even buiten wachten tot jullie klaar zijn met eten.”

„Welnee, gaat u zitten,” zei Klinkhamer. „Lust u een kop thee?”

Moeder gaf Kuiper een kop thee die hij gretig opdrank, hoewel de thee nog flink heet was.

Moeder keek er met verbazing naar. „Wilt u misschien nog een kopje, Kuiper?”

„Dank u wel. Ik heb geen tijd. Ik wilde vragen of de jongens me met hun boot naar de stad willen brengen. Ze varen toch graag? En dit is een mooi tochtje.”

„Maar als u haast hebt, kunt u beter met de bus gaan,” merkte

Sietse op.

„Dat is wel zo, maar door omstandigheden moet ik iedere cent tien keer omdraaien voor ik hem uitgeef. En als jullie toch de hele dag op het meer rondtoeren, kunnen jullie me voor hetzelfde geld wel even naar de stad brengen. Maar als jullie geen zin hebben in dat uitstapje, ga ik wel liften.”

„De jongens brengen u even, Kuiper,” zei Klinkhamer. „Hoe laat denkt u terug te gaan?”

„De beurs is om twee uur afgelopen en misschien ben ik al ver voor die tijd klaar.”

„Als we om twee uur uit de stad vertrekken, zijn we om vijf uur of half zes thuis,” wist Sietse.

„Dus u gaat naar de beurs?” vroeg Klinkhamer. „Handelt u dan ook in effecten en zo?”

„Was dat maar waar,” riep Kuiper uit. „Met de handel in effecten is meer te verdienen dan met kaas. Nee, ik ga naar de kaasbeurs. Ik ga inkopen doen, begrijpt u?”

„Aha. Juist,” knikte Klinkhamer, maar begrijpen deed hij het niet. Want hoe kon Kuiper kaas kopen op de beurs als hij geen cent had? Op de beurs werden alleen grote partijen kaas verhandeld en daar had je veel geld voor nodig. Of zou Kuiper dan toch een prijs in de loterij hebben gewonnen? Klinkhamer kon het niet laten om ernaar te vragen.

„Hoe is het met de loterij afgelopen, Kuiper?”

„Miserabel,” antwoordde Kuiper. „Ik had niets en kreeg ruzie met mijn vrouw, omdat ik het lot niet aan Gerben had verkocht. Maar ik ga nu zelf zorgen voor geld. Als je het van de loterij moet hebben, verlies je toch alleen maar. Daarom ga ik nu naar de beurs. Met de handel is nog wel eens wat te verdienen.”

„Dan wens ik u veel succes.” Maar of Kuiper veel kans had op succes, betwijfelde de smid.

Kuiper daarentegen was vol goede moed en hij ging met Hielke en Sietse mee naar het boothuis. De tank werd vol benzine gegoten en de Kameleon vertrok naar de stad. Op het meer waren nog maar weinig boten en de Kameleon kon ongehinderd op volle snelheid naar de overkant varen.

Kuiper was heel verbaasd dat de boot zo’n snelheid kon maken. „Als we zo doorgaan, zijn we over een uur al in de stad.”

„Maar we mogen niet overal zo snel varen,” vertelde Hielke. „In het kanaal en in de dorpen is het verboden.”

Het kanaal was al gauw bereikt en nu naderden ze een dorp. Sietse liet de Kameleon langzamer varen, want op de wal stond een veldwachter naar hen te kijken.

Nadat ze het dorp waren gepasseerd, voer de Kameleon weer

snel verder.

Ze kwamen een patrouilleboot van de politie tegen en de brigadier stak een hand op als groet naar de schippers van de Kameleon. Hij kende de jongens goed, want ze hadden de politie al meerdere malen een dienst bewezen.

Na een half uur bereikte de Kameleon een sluis. Hier moest de boot geschut worden, wat ongeveer een kwartier duurde en daarna voeren de schippers weer snel verder naar de stad, die ze in de verte al konden zien liggen.

Kuiper vroeg hoe laat het was, maar de jongens hadden geen horloge.

„We kijken nooit op de klok,” legde Sietse uit. „Als het donker wordt, gaan we slapen en als ’s morgens de haan kraait, staan we op.”

„Dan leven jullie net als de dieren,” vond Kuiper.

„Maar als jullie ouder zijn geworden, krijgen jullie wel andere inzichten, want tijd is kostbaar. Alleen door je tijd goed te benutten, kun je het ver brengen in de wereld.”

„Maar u hebt ook geen horloge,” merkte Sietse op. „Leeft u dan ook net als de dieren?”

„Tja, een klein beetje wel. Ik had mijn tijd beter kunnen besteden, maar daar ga ik nu verandering in brengen. Vanaf vandaag zal ik iedere minuut benutten om iets te verdienen.”

Het werd nu drukker in het kanaal. Grote rijnaken voeren af en aan, en daartussendoor moest de Kameleon zijn weg zoeken. Vlak bij de stad lagen een heleboel schepen te wachten voor een gesloten spoorbrug. Gelukkig kon de Kameleon er wel onderdoor varen, hoewel Kuiper en de jongens diep moesten bukken. Toen voeren ze de stad binnen.

Kuiper wees hun de weg, totdat ze een gracht invoeren waaraan het beursgebouw stond. Zo dicht mogelijk bij het gebouw werd de Kameleon afgemeerd en Hielke en Sietse gingen met Kuiper mee naar de beurs.

Het was een grote hal waar vrachtauto's naar binnen reden en grote partijen kaas losten. Er waren kazen in allerlei vormen, kleine en hele grote. De meeste waren rond, sommige als voetballen en ook hele grote platte, die nogal zwaar bleken te zijn. De geur van de kaas hing door het hele gebouw. Je rook het zelfs op de straat bij de ingang.

Vlak nadat ze naar binnen waren gegaan, trok Kuiper zijn overjas uit en daaronder bleek hij een gele stofjas te dragen. In het borstzakje had hij een dik notitieboekje en een hele rij penningen. Dat maakte indruk, vond hij, hoewel het niets te betekenen had, want in het boekje stonden alleen maar namen van zijn klanten en verder waren de bladzijden

onbeschreven.

„Hier is mijn jas, jongens,” zei Kuiper. „Willen jullie daar zolang op passen?”

„Geeft u maar hier.” Hielke sloeg de jas over zijn schouder. Kuiper liep langs de stapels kaas en bekeek iedere partij aandachtig. Af en toe vroeg een man of Kuiper zin had om de partij te kopen en dan antwoordde hij: „Jazeker, maar ik moet eerst nog even rondkijken.”

Er waren vele kopers, waaronder Duitsers, Belgen, Fransen en Engelsen.

De jongens vonden het wel leuk tussen al die vreemdelingen, totdat er een man vroeg: „Wat moeten jullie hier?”

„Wij horen bij die meneer.” Sietse wees naar Kuiper, die op dat moment aan het onderhandelen was over de koop van een partij kaas.

„Blijf dan bij hem,” zei de man en de jongens gingen gauw naast Kuiper staan. Ze hoorden dat hij de partij kaas kocht. „Ik zal straks wel even afrekenen,” beloofde hij, waarna hij weer verder liep langs de uitstallingen.

Hielke en Sietse keken elkaar verbaasd aan. Hoe kon Kuiper zoveel geld betalen voor een partij kaas als hij nog geen buskaartje kon kopen? Maar Kuiper liep heel zelfverzekerd de hal rond, tot hij gelijk met een Belgische koopman weer bij

de kaas kwam, die hij zojuist gekocht had.

„Een hele goede partij, meneer,” zei Kuiper tegen de Belg.

„En niet duur.” Hij noemde een bedrag dat hoger lag dan wat hij er zelf voor moest betalen.

De Belg pakte een kaas, rook eraan en kneep erin. „Mag ik even boren?”

„Gaat uw gang,” antwoordde Kuiper.

De Belg trok met een boor een staafje uit de kaas en proefde ervan. „Hm, niet gek.”

„Het is hele goede kwaliteit,” zei Kuiper, „en niet duur. Ik had een veel grotere partij, maar het meeste is al verkocht.”

„Als u me korting geeft, neem ik ze,” stelde de Belg voor. Hij noemde een bedrag. „Dat is voor de vervoerskosten, begrijpt u?”

Kuiper trok een bedenkelijk gezicht alsof hij dat geld moeilijk kon missen. Toen zei hij: „Goed. Misschien kunnen we dan vaker samen zaken doen?”

„O ja, als u hier geregeld kaas verkoopt, heb ik daar zeker interesse voor,” knikte de Belg. „Laten we een kop koffie gaan drinken en dan afrekenen.”

Ze gingen naar het restaurant, waar de jongens ook koffie kregen. De Belg telde uit een dikke portefeuille het afgesproken bedrag neer op tafel en Kuiper gaf hem daar een

kwitantie voor. Toen dronken de heren hun koffie, waarna de Belg opstond.

„Ik ga inladen. Tot een volgende keer, meneer Kuiper.”

„Goede reis, en tot ziens,” groette Kuiper.

Net nadat de Belg het restaurant verlaten had, zag Kuiper de man zitten van wie hij de kaas had gekocht. Hij ging hem betalen en ontving daar ook een kwitantie voor. Daarmee was de handel voor Kuiper afgelopen. Hij had leuk verdiend en liep fluitend de hal uit.

„De handel is best geweest, jongens,” zei hij opgewekt. „Met in- en verkoop kun je goed verdienen. Dat is nu wel bewezen. Het is gewoon een kwestie van inzicht... en je moet natuurlijk veel verstand van kaas hebben.”

„Maar als u de partij niet had kunnen verkopen, wat was er dan gebeurd?” wilde Sietse weten.

„Ik zei daarnet dat je veel verstand van kaas moet hebben. Nou, dat heb ik,” schepte Kuiper op. „Ik neem geen kaas die onverkoopbaar is. Integendeel! Ik zoek juist die kaas eruit, die erg gewild is. Zo heb ik nooit een strop.”

Als je Kuiper zo hoorde praten, zou je bijna gaan denken dat het voor hem maar een klein kunstje was om veel geld te verdienen. Maar Hielke en Sietse geloofden er nog niet helemaal in, ook al had Kuiper net een goede winst gemaakt.

Het was pas twaalf uur toen ze weer aan boord van de Kameleon gingen. Door zo snel mogelijk te varen zouden ze om half vier weer thuis kunnen zijn. Maar ze hadden tegenwind en het weer werd er niet beter op. Er kwamen donkere regenwolken aandrijven en halverwege plensde de eerste bui op hen neer.

Hielke gaf Kuiper een stuk plastic waar hij onder kon schuilen, terwijl de jongens voor zichzelf een stuk zeildoek hadden. Af en toe kregen ze windstoten over zich heen, die het plastic en het zeildoek bijna uit hun handen rukten. Door gedeeltelijk op het plastic te gaan zitten, kon Kuiper het ‚regenscherm‘ op zijn plaats houden.

Ruim een kwartier later dan ze hadden verwacht, waren ze weer op het meer. Daar rolden de golven woest tegen de boeg van de Kameleon en Kuiper vroeg bezorgd of het wel vertrouwd was om door te varen.

„Breng me anders maar terug naar het dorp hier,” stelde hij voor. „Dan neem ik wel een taxi.”

„Samen uit, samen thuis,” vond Sietse en hij gaf vol gas. De sterke motor stuwde de Kameleon het meer op, dwars door de hoge golven die krachtig tegen de boeg beukten. Het opspattende water vloog de schippers om hun oren, maar de Kameleon ging onverstoorbaar verder.

Kuiper voelde zich helemaal niet op zijn gemak. Hij keek telkens achterom om te zien hoe ver het nog was. Dat leverde hem alleen maar een plens water in zijn gezicht op, zodat hij op zoek moest naar zijn zakdoek. Het plastic, dat hij nu nog maar met één hand vasthield, werd door een windvlaag losgerukt en zo zat Kuiper zonder enige bescherming in de regen. Vlug probeerde hij om het plastic weer over zich heen te trekken, maar dat was met die storm onbegonnen werk. Hielke en Sietse zaten met stille pret naar het geploeter van Kuiper te kijken. Even later bereikte de Kameleon de overkant van het meer, en al gauw voeren ze onder de brug door.

„Gelukkig, we zijn er,” verzuchtte Kuiper. „Ik ben helemaal doorweekt.”

Sietse stuurde de Kameleon het boothuis in en daar stapten ze uit. De tweeling rende naar de smederij, waar Klinkhamer verbaasd naar de drijfnatte meneer Kuiper keek, aangezien de jongens alleen maar nat haar hadden.

„Ik had pech,” legde Kuiper uit. „Mijn plastic zeil waaide aan één kant los en toen kon ik het niet meer op zijn plaats trekken. Het is ook geen doen om met zo’n open bootje in storm en regen over het meer te varen.”

„Als u rustig was blijven zitten, was u nog net zo droog geweest

als wij,” merkte Sietse op. „Maar volgens mij was u bang! U kunt voortaan beter met de bus gaan.”

„Dat zal ik ook doen,” knikte Kuiper. „Ik voel me niet thuis op het water. Ik ga gauw droge kleren aantrekken, want ik word steenkoud. Nog bedankt voor de hulp en tot ziens.” Hij verliet de smederij en haastte zich naar het dorp.

„De handel is hem zeker niet meegevallen,” zei Klinkhamer. „Hij was niet erg opgewekt.”

„Nou, hij heeft aardig wat verdiend,” vertelde Sietse en hij noemde het bedrag. „Dat heeft niet iedereen per dag.”

„Hoe weet jij dat?” vroeg Klinkhamer verbaasd.

„We waren er zelf bij,” antwoordde Sietse.

Op dat moment kwam Gerben de smederij binnen, zodat hij meteen het hele verhaal kon horen over de manier waarop Kuiper handel dreef.

„Dat was heel brutaal,” was zijn reactie. „Kuiper kocht in, terwijl hij geen cent bezat. Hoe had het moeten aflopen als hij de kaas niet had kunnen verkopen?”

„Dan had hij de partij laten liggen en was ervandoor gegaan,” dacht Klinkhamer.

„Op zo’n manier kan ik ook wel handelaar zijn,” zei Gerben.

„Maar jij hebt geen verstand van kaas,” merkte Sietse op.

„Verstand?” spotte Gerben. „Ik noem het brutaliteit.

Trouwens, ik weet nog veel meer van Kuiper. Hij heeft eens een varken geslacht en verkocht in de stad. Dat was ook een heel brutaal staaltje van hem.”

„Is hij dan ook slager geweest?” wilde Hielke weten.

„Welnee, Kuiper kan van alles niets! Maar in de polder woonde toen Kees Trip en dat was een echte stroper. Vlak na de oorlog wilden de mensen in de stad graag veel geld geven voor vlees, want dat was toen nog schaars. Kees Trip had een varken en Kuiper raadde hem aan om het te slachten en het vlees in de stad te verkopen. „Maar hoe kom ik ongemerkt met zoveel vlees in de stad?” vroeg Trip. „Overal staan controleurs en die houden iedereen aan. Daar kom ik nooit langs.’

„We doen samsam’ zei Kuiper. „Jij slacht en ik breng het vlees naar de stad.’

Dat vond Trip best. Het geslachte varken werd in een laken gewikkeld en in een jutezak gestopt. Zo werd het bij Kuiper thuisgebracht, en die zou verder voor alles zorgen. Hij wist een adres in de stad waar het vlees naartoe gebracht moest worden en daarvoor bestelde hij een taxi in de stad, die hem moest komen halen. Toen de chauffeur bij zijn huis kwam voorrijden, vroeg de vrouw van Kuiper of de chauffeur een kop koffie wilde drinken, want haar man was zich nog aan het

verkleed. De chauffeur liet zich dat geen tweemaal vragen en terwijl hij binnen koffiedronk, zette Kuiper gauw de zak met varkensvlees in de kofferruimte van de auto. Daarna ging hij naar de chauffeur om te zeggen dat hij klaar was voor de reis. Zo vertrokken ze naar de stad. De chauffeur had er geen idee van wat hij nog meer vervoerde dan die ene passagier.

Halverwege de stad moesten ze stoppen. Er stonden een paar auto's te wachten.

,Wat is er aan de hand?' vroeg Kuiper.

,Controle,' antwoordde de chauffeur. ,Op de heenweg ben ik hier ook aangehouden. Maar het heeft niets te betekenen, want ik vervoer geen verboden waar.'

,Ik stap even uit,' zei Kuiper, ,dan loop ik alvast vooruit.'

Kuiper liep naar de controleurs en vroeg: ,Duurt het lang, heren? Ik heb een taxi besteld om me naar familie in de stad te brengen, maar hoe langer we hier moeten wachten, hoe meer ik moet betalen.'

Een van de controleurs keek naar de taxi en zei: ,Die hebben we daarnet al gecontroleerd. Zeg maar tegen de chauffeur dat hij door mag rijden.'

Kuiper ging gauw terug naar de taxi en die reed toen ongehinderd naar het adres in de stad. Daar werd de chauffeur uitgenodigd om binnen even af te rekenen.

Intussen werd het vlees vlug uit de auto gehaald. De chauffeur heeft nooit geweten dat hij verboden spullen vervoerde, maar hij was wel blij met de bijzonder grote fooi die hij kreeg. En met zulke streken zit Kuiper boordevol.”

„Dan begrijp ik niet dat hij nog steeds zo arm is,” merkte Sietse op.

„Dat komt door zijn luiheid,” legde Gerben uit. „Hij wil graag veel geld verdienen, maar er zo min mogelijk voor doen.

Hoe dat nog eens met hem af zal lopen, weet ik niet. Maar vandaag of morgen loopt hij uit zijn roer en is dan in de knijp geroeid. Let maar eens op mijn woorden!”

Hoewel de woorden van Gerben niet erg duidelijk waren, begrepen de jongens wel dat hun vriend weinig goeds van Kuiper verwachtte.

HOOFDSTUK III

Pim vangt een stier. Kuiper koopt een auto

In een grote vrachtauto werd een jonge stier naar de boerderij van Jellema gebracht. Jellema had het dier gekocht van een boer in Witveen. De chauffeur stopte naast de grote schuur en liet daarna de laadklep zakken, zodat hij dienst kon doen als loopbrug.

De stier, die met een touw vastgebonden stond, werd losgemaakt en de chauffeur probeerde de viervoeter naar buiten te trekken. Waarschijnlijk zag de stier dat hij bij een andere boerderij was aangekomen en daarom vertikte hij het om uit de wagen te komen. De chauffeur trok uit alle macht aan het touw, maar hoe hij ook schold en tierde, de stier verzette geen stap.

„Ik zal even helpen.” Gerben begon ook aan het touw trekken. Het resultaat was dat de stier nog meer tegenstand bood en niet van plan bleek te zijn om de auto ooit nog te verlaten. Gerben begon ook te tieren en te dreigen, maar dat verstond het dier evenmin.

Intussen voer de Kameleon op het meer vanaf de Woudaap

in de richting van Jellema's boerderij. De jongens hoorden al van verre hoe Gerben tekeering en toen de chauffeur ook weer tegen de stier begon te schreeuwen, zei Sietse: „Moet je horen, Gerben heeft hooglopende ruzie. Zeker met Pim.” „Ze schelden elkaar uit voor lui beest en stom dier,” riep Kees. „Het is wel raak, zeg.”

De Kameleon legde vlug aan bij de boerderij en de jongens renden tegen de dijk op. Daar zagen ze de grote veeauto op het erf van Jellema staan en uit die auto klonken de dreigende stemmen van Gerben en de chauffeur. Toen de vrienden naderbij kwamen, zagen ze dat de twee mannen tevergeefs aan een touw stonden te trekken om de jonge stier naar buiten te krijgen.

„Moeten we helpen?” bood Sietse aan.

„Ja, jullie komen als geroepen,” hijgde Gerben. „Trek maar mee aan het touw.”

De jongens renden meteen de loopplank op, de auto in. Maar dat vond de stier helemaal niet leuk. Het werd hem te vol in de auto en opeens nam hij de benen.

Gerben stond een moment met open mond te kijken. „Wat een rakker. Hij loopt als een haas. Een stier met hazenpoten! Met die vliegende voddendraal kunnen we nog wat beleven.” Snel werd de achtervolging ingezet.

De stier rende naar de achterkant van de boerderij, ging om de wagenloods heen en daarna langs de grote schuur, waar Hielke en Kees hem met gespreide armen probeerden tegen te houden. Maar met gebogen nek en de horens vooruit, kwam de stier op hen afstormen, zodat de jongens haastig opzij sprongen.

„Niet aan de kant gaan,” riep Gerben. „Hij stopt wel. Anders krijgen we hem nooit.”

De stier hoorde de stem van Gerben en bleef staan. Toen keerde hij zich om en stoof dreigend op Gerben af. Die rende zo hard als hij kon naar de wagenloods en klom verbazingwekkend snel op een stapel strobalen.



„Opschepper!” riep Kees. „Waarom bleef je niet staan?”

De stier stond voor de stobalen. Hij rook eraan, draaide zich toen met een ruk om en stampte woest het erf af, de dijk op. Er kwam juist een personenauto aan, met een aanhanger erachter. Het was boer Heida, die nu de stier recht op zich af zag komen. Heida stopte en drukte op de claxon. De stier schrok en bleef staan. Heida begon langzaam verder te rijden en probeerde de stier voorzichtig te passeren. Bijna was hij langs het nerveuze dier toen het plotseling met zijn horens een stoot tegen het aanhangwagentje gaf. Door de schok viel er een grote papieren zak van het wagentje. De zak barstte open en een partij suiker stroomde over de weg.

Heida stopte en stapte uit. De stier wachtte hem niet af en ging er weer vandoor. Heida raapte de gescheurde zak op en legde hem terug op de aanhanger. Het zeildoek dat de vracht bedekte, trok hij recht, waarna hij weer achter het stuur stapte. Naar Gerben en de jongens, die intussen naar de dijk kwamen, stak hij een hand op als groet en reed snel verder. Sietse keek hem verbaasd na. „Hij rijdt meteen door!”

„Natuurlijk,” knikte Gerben. „Hij wil niet het risico lopen dat die stier terugkomt en opnieuw een aanval doet. Het dunne blik van een auto is zo in elkaar geramd.”

„Maar de stier heeft zijn aanhangwagentje beschadigd,”

merkte Sietse op. „Daar kan Heida toch schadevergoeding voor vragen?”

Gerben haalde zijn schouders op. „Het was misschien niet de moeite waard. En Heida scheen nogal haast te hebben.”

„Ai, kijk!” wees Hielke. „De stier vliegt op een mevrouw af!”

„O o, dat wordt gevaarlijk,” schrok Gerben. „Die mevrouw draagt een rood truitje en stieren worden woest als ze een rode lap zien.”

Het werd heel spannend. De vrouw bleef als versteend staan toen ze de stier recht op zich af zag stormen. Maar toen de stier haar tot op een paar meter was genaderd, kwam ze weer bij haar positieven en sprong nog net op tijd opzij. De stier rende een stukje door, maar kwam toen terug voor een nieuwe aanval. Het spelletje herhaalde zich. De mevrouw werd steeds angstiger en de stier steeds kwader.

Gelukkig kwam er net op dat moment een jonge man aanfietsen. Hij zag meteen het gevaar waarin de vrouw verkeerde. Hij sprong van de fiets, trok zijn jasje uit en terwijl de vrouw weer een aanval van de stier ontweek, wachtte de man het woeste dier op en gooide het jasje over zijn kop. Meteen daarop greep hij de stier bij de horens en dwong hem tot stilstand. Doordat het dier niets meer kon zien, werd hij kalm. De man klopte de viervoeter op zijn nek en sprak

kalmerende woordjes tegen hem, terwijl de vrouw op veilige afstand toe stond te kijken.

Daar kwamen Gerben en de jongens aangerend.

„Gefeliciteerd, Pim,” riep Gerben, want de man die de stier had gevangen, bleek Pim te zijn. „Je hebt het geweldig goed gedaan, ik had het je niet kunnen verbeteren.”

„Waarom gooide jij dan de stier geen jasje over zijn kop?” vroeg Sietse.

„Omdat ik geen jasje had,” antwoordde Gerben. „Het ging allemaal veel te vlug. Ik kon toch niet eerst bij Jellema een jasje gaan halen?”

„Je had iets anders kunnen nemen, een jutezak of zoiets,” hield Sietse vol. „Maar je was te bang, hè?”

„Zeur niet.” Gerben greep het touw vast, dat los naast de kop van de stier op de grond hing.

Ze stonden nu allemaal om het nerveuze dier heen en beklopten en streelden hem van alle kanten.

De vrouw durfde nu ook dichterbij te komen en zei tegen Pim: „Hartelijk bedankt. Zonder uw hulp had het dier me misschien verpletterd.”

„Graag gedaan, mevrouw,” lachte Pim. „Ik ben blij dat ik u kon helpen. Ik hoop dat we elkaar nog eens tegen zullen komen, maar dan natuurlijk onder plezieriger

omstandigheden.”

Met een vriendelijk lachje gaf de vrouw Pim een hand.

„Nogmaals heel hartelijk bedankt.”

„Tot ziens,” groette Pim.

De vrouw wandelde verder.

„Wie is dat?” wilde Pim weten.

„Zeker iemand die hier logeert,” antwoordde Gerben. „Wij kennen haar ook niet, maar als je graag haar naam wilt weten, roep ik haar even terug.”

„Ben je gek! Niet doen, hoor!” Pim raapte de fiets op en keek in de tas die aan het stuur hing. „De fles koffiemelk en het pak koffie zijn nog heel. Ik fiets alvast naar de boerderij, dan kan mevrouw Jellema koffie gaan zetten.”

„Heel goed, Pim,” knikte Gerben. „Je wordt een eersteklas boerenknecht. Je weet nu al dat koffiedrinken het belangrijkste werk op een boerderij is.”

Pim stapte op de fiets en de jongens brachten samen met Gerben de stier terug. In een afgebakend stuk weiland achter de boerderij werd het dier losgelaten, waar hij meteen van het malse gras begon te eten. Gerben en de jongens stonden er bij het hek naar te kijken.

Pim kwam naar hen toe. „Nou, dat stomme dier heeft wel honger.”

„Dat komt omdat het gras nergens zo lekker is als hier,” zei Gerben. „Het zit boordevol vitaminen en eiwitten en al die andere belangrijke voedingsstoffen. Over een maand is die stier twee keer zo groot.”

„Als hij dan maar niet weer op hol slaat, want als hij dan ook twee keer zo sterk is geworden, durf ik hem niet meer te vangen,” zei Pim.

„Toch hebben we het een keer beleefd dat er een grote volwassen stier aan de haal ging,” vertelde Gerben. „Hij stond met een lang touw vastgebonden en liep in het weiland te grazen. Maar het touw ging stuk en de stier ging aan de wandel, ’s Avonds om zeven uur zat ik bij Jellema binnen koffie te drinken, toen er iemand langs de ramen liep.

„Wie was dat?” vroeg ik, maar omdat Jellema het ook niet wist, gingen we naar buiten. En wat zagen we? Elardus was losgebroken en liep al op de dijk in de richting van het dorp.”

„Elardus?” vroeg Hielke verbaasd. „Was dat de naam van de stier?”

„Ja, het was een bijzondere naam,” knikte Gerben. „Maar die had hij nu eenmaal en daarom riep Jellema: ‚Elardus, Elardus! Kom hier, joh.’

Hij had het beter niet kunnen roepen, want Elardus keek om en zag dat hij achtervolgd werd. Meteen begon hij harder te

lopen. En wij hem achterna. Aan het einde van de Polderdijk bleef hij staan en we hoopten dat hij daar niet verder durfde. Maar niks, hoor, meneer ging de hoek om en rende naar het dorp. Bij de smederij van Klinkhamer stonden de deuren wijdoopen en tot onze verbazing ging Elardus er naar binnen. Nu hebben we hem, dachten we, en we deden de deuren gauw dicht. Maar in de smederij was geen spoor van de stier te vinden. Hij was door de achterdeur, die ook openstond, naar buiten gegaan. Daar zat hij met zijn horens verward in een laken dat aan de lijn hing te drogen. Het laken scheurde kapot en Elardus schoot door de heg de tuin van de dokter in. Hij vertrapte de bloemperken en ging de straat weer op.

„Verdraaid, dit gaat geld kosten,” riep Jellema. „Wie weet wat hij straks in het dorp allemaal vernielt.”

Ik stelde voor om niet langer achter Elardus aan te jagen, maar hem rustig te volgen en dan af te wachten tot hij kalmer werd en gevangen kon worden. Maar ja, de bus uit de stad kwam aanrijden en die toeterde, omdat Elardus midden op de weg liep. Daar schrok hij zo van, dat hij hard voor de bus uit rende en toen in het dorp verdween.

Hij was spoorloos, we konden hem nergens meer vinden. We zochten overal, zelfs op het kerkhof, maar Elardus leek wel van de aardbol verdwenen te zijn. Omdat verder zoeken

in het dorp niets opleverde, besloten we om langs het Kerkpad terug te gaan. Misschien zouden we Elardus dan nog ergens in een weiland zien. We liepen dus achter de huizen langs en toevallig keek ik in de tuin van de dominee. En wat zag ik? Elardus stond geboeid door een raam te kijken naar wat hij daar in de huiskamer zag. We gingen op onze tenen naar hem toe en hij was zo vol aandacht, dat hij niet eens merkte dat we een touw om zijn horens legden. En weten jullie waar Elardus naar keek? Naar het agrarisch nieuws op de televisie! En pas toen het programma afgelopen was, ging hij met ons mee terug.”

„En het is allemaal waar gebeurd,” zei Sietse ernstig. „Dus ga ik aan mijn moeder vragen of ze dat laken wel vergoed heeft gekregen.”

„Jij moet je niet overal mee bemoeien, Sietse Wijsneus,” vond Gerben. „Als jij steeds je neus overal insteekt, krijg je uiteindelijk een hele lange neus. Ik heb een man gekend, die zo’n grote neus kreeg, dat hij een laken moest gebruiken als zakdoek en dan snoot hij er soms nog naast!”

Pim schudde lachend zijn hoofd. „Jullie kunnen er wat van. En Gerben, wat gaan we nu doen?”

„We gaan de sloten schoonmaken. Ik weet niet of jij dat werk kunt doen...”

„Maar dat is toch eenvoudig,” antwoordde Pim. „Met een hark moeten de planten en het vuil uit de sloten worden getrokken.”

„Dat is een heel ouderwetse manier van werken,” vertelde Gerben. „We doen het tegenwoordig met de tractor. Dat gaat beter en vlugger. Kom maar mee. Ik zal het je laten zien.”

Gerben haalde de tractor uit de loods. Aan de voorkant zat een grote automatische schop met lange armen. Die schop werd midden in de sloot neergelaten. Daarna reed de tractor achteruit, zodat de schop weer langs de oever uit het water omhoog kwam. Een strook van bijna anderhalve meter was nu schoon van planten en vuil, wat op de wal werd gegooid. Nu mocht Pim het proberen en hij deed het precies zoals Gerben het hem had voorgedaan. De enige aanmerking die Gerben maakte, was dat Pim het vuil wat verder op de wal moest trekken. Dan kon het later, wanneer het gedroogd was, gemakkelijker worden weggehaald.

De jongens bleven nog even kijken naar Pim en besloten toen om weer te gaan varen. Op de dijk gekomen, zagen ze dat er een zwerm mussen van de suiker zat te snoepen, die daar nog op de weg lag.

„Waar zou Heida zoveel suiker voor nodig hebben?” vroeg Kees zich af.

„Ik geloof dat de boeren het gebruiken bij het inkuilen van gras,” zei Hielke. „De suiker wordt over het gras gestrooid, zodat hij uiteindelijk door de hele hoop heen trekt.”

„Weet je dat wel zeker?” vroeg Louw.

„Nee,” bekende Hielke. „Gerben heeft dat eens verteld, maar ja, dan weet je het nooit.”

„In ieder geval heeft Heida voorlopig genoeg suiker voor in zijn koffie,” lachte Sietse. „En de mussen hebben een traktatie.”

Ze stapten weer in de Kameleon en voeren het meer op. In de verte roeide een vrouw in een bootje met een rode vlag voor op de boeg. Ze voer naar het eiland midden in het meer.

„Waarom staat die vlag op dat bootje?” prakkizeerde Louw.

„We gaan even kijken,” zei Sietse en op volle kracht zette de Kameleon koers naar het bootje. Algauw waren ze zo dichtbij, dat Hielke kon zeggen wat de bedoeling was van die rode vlag. Naast het bootje zwom een jonge man naar het eiland. Omdat de afstand van de wal naar het eiland ruim een kilometer bedroeg, was het wel nodig dat iemand de zwemmer begeleidde. Er waren zoveel boten op het meer, dat de zwemmer gemakkelijk overvaren kon worden als hij niet tijdig werd opgemerkt.

Daarom had de vrouw een rode vlag op haar bootje staan en waarschuwde ze de stuurman die te dicht langs de zwemmer voeren. Een ander gevaar was, dat de zwemmer oververmoeid kon raken of kramp kon krijgen en dan moest er meteen hulp zijn.

Toen de Kameleon vlakbij was, wees de vrouw naar de zwemmer. Sietse stak een hand op om te laten weten dat hij haar had begrepen. Evenwijdig aan de roeiboot voer de Kameleon nu met de zwemmer mee.

Plotseling stak de zwemmer beide handen omhoog en verdween in de diepte.

„Help!” riep de vrouw hevig geschrokken. „Help! Hij verdrinkt!”

Hielke en Sietse sprongen meteen overboord en doken onder water om de drenkeling te zoeken. Ze vonden t hem gelukkig snel en brachten hem naar boven.

Sietse had zijn hoofd vast en hield dat boven water. De vrouw stuurde haar boot naast hen en met vereende krachten werd de drenkeling aan boord gehesen. Vlug paste de vrouw mond-op-mondbeademing toe. De onfortuinlijke zwemmer sloeg al snel zijn ogen op en spuugde het binnengekregen water uit. De vrouw ondersteunde zijn hoofd en vroeg bezorgd hoe het met hem was.

„Het gaat wel weer,” antwoordde de man hoestend. Hij richtte zich op en keek naar het eiland. „Wat jammer, ik was al ver over de helft.”

„Maar we doen het niet meer, Ko,” zei de vrouw beslist. „De afstand is te groot. Ik wist het wel. Ik heb je nog zo gewaarschuwd. En je mag van geluk spreken dat deze jongens je hebben gered, want ik had het niet gekund.”

„Heel veel dank, jongens,” knikte Ko. „Ik zal het goed met jullie maken.”

Sietse schudde zijn hoofd. „Dat hoeft niet, meneer. We zijn al blij dat we u konden helpen.”

Louw stuurde de Kameleon naast de roeiboot, waarna ze de boten aan elkaar koppelden. Sietse ging weer achter het stuur zitten en liet de Kameleon met de roeiboot naar de wal varen. Bij een kampeer tent die de vrouw had aangewezen, legden ze aan. Ko ging aan wal en liep struikelend de tent binnen, waar hij op een bed ging liggen.

„Zullen we de dokter waarschuwen?” vroeg Hielke.

„Nee hoor, jongens,” riep Ko. „Als ik een uurtje heb gerust, ben ik weer helemaal fit. We spreken elkaar later nog wel. En nogmaals hartelijk bedankt.”

De jongens voeren terug naar het dorp, want Hielke en Sietse waren nog drijfnat.

„Mijn moeder heeft een centrifuge,” zei Kees. „Daarin zijn jullie kleren zo droog.”

„Als dat zou kunnen,” knikte Sietse. „Dan merken ze thuis niet dat we in het water hebben gelegen.”

„We kunnen het proberen,” vond Hielke.

Dus voeren ze naar de Woudaap en nadat ze aan moeder Dijkstra hadden verteld dat Hielke en Sietse een drenkeling hadden gered, stopte ze meteen de natte kleren in de centrifuge. Terwijl hun kleren werden gedroogd, renden Hielke en Sietse in hun zwembroekjes om het hardst over de Polderdijk.

Veldwachter Zwart die op zijn fiets uit de richting van het dorp kwam rijden, vroeg aan Kees waarom de Klinkhamertjes als wilden over de dijk renden. „Ze hebben iemand uit het water gered,” vertelde Kees, waarna Zwart ook nog wilde weten wie en waar de drenkeling was. Kees wees de tent aan en Zwart fietste er meteen heen om te kijken of alles wel in orde was, want anders zou hij de nodige maatregelen nemen.

Door de centrifuge extra lang te laten draaien, werden de kleren van Hielke en Sietse nagenoeg droog, maar de overalls waren erg gekreukeld. Daar wisten de jongens wel raad op. Ze sloegen de kledingstukken uit, zoals je ook wel met dekens doet. Dat hielp, want toen ze de overalls weer hadden

aangetrokken, zaten er niet zo heel veel kreukels meer in. Het was al kwart voor twaalf en de vrienden moesten naar huis. Hielke en Sietse brachten Louw tot het Raadhuisplein en voeren daarna terug naar de smederij.

Klinkhamer keek op de klok toen zijn zoons binnenkwamen.

„Ah, het is alweer zover, jongens, we gaan gauw eten.”

Met z'n drieën gingen ze naar binnen, waar moeder de tafel had gedekt. Tijdens het eten vertelden de jongens over de losgebroken stier en dat er bijna een zwemmer verdrongen was.

„We wisten hem nog net op tijd te grijpen en trokken hem aan boord.” Dat ze daarbij in het water moesten duiken, vertelde Sietse maar niet, want dan moesten ze zich natuurlijk weer helemaal verkleden.

Wel werd het nog even spannend toen moeder opmerkte:

„Ik geloof zomaar dat ik jullie overalls vergeten heb te strijken. Er zitten nog kreukels in.”

„Daar zie ik niets van,” zei Sietse. „Als ik langs mijn kleren kijk, zie ik niet één kreukeltje.”

„Nou ja. Zo opvallend is het inderdaad nu ook weer niet,” vond moeder.

Hielke zei niets, hij had de grootste moeite om zijn lachen te verbergen.

Toen de jongens 's middags weer op het meer voeren, stopte er op de Polderdijk in de buurt van het Paviljoen een auto.

De man die achter het stuur zat, wenkte naar de vrienden en Sietse stuurde de Kameleon naar de wal.

„Maar dat is Kuiper, de kaasboer,” zag Louw ineens.

„Heeft Kuiper ook al een auto?” vroeg Kees. „Ik dacht dat hij nogal arm was.”

„Kuiper redt zich wel,” zei Hielke. „Hij verdient meer dan wij denken.”

De jongens stapten aan wal en beklommen de dijk naar de auto, waarin Kuiper trots zat te wachten.

„Is die auto van u?” vroeg Sietse meteen.

„Natuurlijk. Wat dacht jij dan? Dat ik hem gestolen had?” vroeg Kuiper verontwaardigd. „Nee jongetje, deze zo goed als nieuwe auto heb ik zojuist gekocht in Jonkersveen. Hij kan nog jaren mee en dat heb ik juist nodig voor mijn zaken.

Maar ik heb nog geen geldige papieren en dus mag ik er eigenlijk niet mee rijden. Zodra ik thuis ben, ga ik alle papieren aanvragen, die ik nodig heb. Maar de politie mag me nu niet aanhouden, want dan krijg ik een boete. Daarom wilde ik jullie vragen om te gaan kijken waar veldwachter Zwart is, want ik moet weten of ik wel of niet naar huis kan rijden.”

„Goed, we varen wel voor u uit,” beloofde Sietse. „En als er

onraad is, zwaaien we met de peddel.”

„Prima, ik wist dat ik op jullie hulp kon rekenen. Gaan jullie maar alvast varen, dan volg ik vanzelf.”

De jongens gingen weer aan boord en de Kameleon begon te varen. Kuiper startte de auto, maar toen hij schakelde, klonk er een knarsend geluid.

„Hij kan nog jaren mee,” merkte Sietse spottend op en de jongens lachten toen de auto schokkend vooruitging.

„Ik denk dat Kuiper er nog niet zo goed mee overweg kan,” zei Hielke. „Hij heeft waarschijnlijk een versnelling overgeslagen.”

„Ik blijf wel uit zijn buurt als ik hem zie rijden,” besloot Kees. „Kuiper is een zondagsrijder en die maken de meeste brokken.”

De auto volgde de jongens op een afstandje. Vanaf de brug die over de poldervaart lag, kon de Kameleon recht oversteken naar de Woudaap, terwijl de auto een grote bocht om het meer moest maken. Daardoor kreeg de Kameleon een flinke voorsprong en toen de jongens langs de Woudaap voeren, stond Dijkstra naar hen te kijken.

Kees vroeg: „Weet u waar veldwachter Zwart is, vader?”

„Nee,” antwoordde Dijkstra. „Is er iets gebeurd? Ga dan maar naar de boerderij van Jellema. Daar is telefoon.”

„Het heeft geen haast,” riep Sietse. „Dat was heel dom van je, Kees, om aan je vader te vragen waar Zwart is. Want zodra je vader Zwart ziet, zegt hij natuurlijk tegen hem dat wij hem zoeken. En dan komt Zwart vragen waarvoor wij hem moesten spreken. Dan zeg ik mooi dat hij dat aan Kees Dijkstra moet vragen, want dan weet ik van niets.”

„Vader vergeet het wel,” zei Kees luchthartig.

De Kameleon voer verder en de auto van Kuiper bleef volgen. Bijna was Kuiper aan het einde van de Polderdijk, toen de jongens veldwachter Zwart op de brug zagen staan. Hij tuurde door zijn kijker over het meer.

„Moeten we Kuiper niet waarschuwen?” vroeg Kees.

Sietse schudde zijn hoofd. „Nog niet. Het is misschien beter dat Kuiper doorrijdt. Hij kan op die smalle dijk toch bijna niet keren. En er is een grote kans dat Zwart hem niet ziet.”

„Zwart ziet altijd alles,” wist Hielke.

„Dan moeten we hem afleiden.” Sietse gaf vol gas en voer met de Kameleon tot vlak bij de brug. Daar greep hij zijn broer beet en probeerde hem overboord te gooien.

„Hé, idioot!” riep Hielke kwaad. „Wat doe je nou? Blijf van me af!”

Doordat de broers even sterk waren, volgde er een gevecht waar veldwachter Zwart zich mee begon te bemoeien. „Hé

jongens, laat dat. En let op jullie stuur.”

Vanonder de brug kwam er een motorjacht in de richting van het meer varen en de Kameleon zou er zeker tegenaan zijn gebotst als Sietse niet net op tijd het roer had gegrepen. Hij liet de Kameleon snel bijdraaien en het jacht kon zonder problemen verder varen.

„Zo, het is gelukt. Kuiper is verdwenen met zijn slee,” lachte Sietse.

„O, dus daarom begon je zomaar te vechten?” zei Hielke.

„Tja, we moesten de aandacht van Zwart trekken. Dat heb je handig gedaan. Ik wist niet dat er in dat bolle hoofd van jou nog zoveel verstand zat.”

„Kijk naar je eigen bolle hoofd,” schold Sietse en hij stuurde de Kameleon weer het meer op.

HOOFDSTUK IV

Een overval. Hielke en Sietse helpen Zwart bij het opsporen van de daders

De Kameleon voer naar de overkant van het meer en ging langs het Paviljoen terug. Algauw kwamen de jongens bij de stenen brug over de ingang van de poldervaart en daar zagen ze de vrouw wandelen, die een paar dagen geleden door de losgebroken stier was aangevallen. Onder aan de dijk zaten drie jonge mannen van wie er een veel belangstelling voor de vrouw bleek te hebben. Hij stond op en liep haar achterna. De vrienden in de Kameleon zagen dat de vrouw niet op zijn gezelschap gesteld was. Ze begon sneller te lopen. De man liet zich daardoor niet ontmoedigen en begon ook harder te lopen, tot hij haar had ingehaald. Hij wilde haar bij haar arm pakken, maar ze rukte zich los en liep driftig verder.

„Die mevrouw wordt lastig gevallen,” merkte Hielke op.
„Misschien moeten we haar helpen.”

Sietse stuurde de Kameleon dichter naar de wal en de jongens voeren nu naast het tweetal op de dijk. De man wilde de vrouw tegenhouden en ging voor haar staan.

„Hé, wat moet dat?” riep Sietse.

Verbaasd keek de man naar de vrienden. De vrouw maakte meteen van de gelegenheid gebruik om snel verder te lopen.

„Waar bemoeien jullie je mee?” De man liet dreigend zijn vuisten zien. Toen ging hij de vrouw weer achterna, maar ze was intussen bij de boerderij van Jellema aangekomen en liep nu het erf op. Zelfs daar bleef de man haar volgen.

„Dat gaat fout.” Sietse stuurde de Kameleon naar de wal, waarna de jongens vlug naar de boerderij renden.

Naast de schuur stond de vrouw bij Pim en Gerben. De man die haar achterna was gegaan, kwam aarzelend dichterbij.

„Wat wil je?” vroeg Gerben. „Je mag een dame niet lastig vallen als ze niets met jou te maken wil hebben.”

„Maar ze weet niet wie ik ben,” antwoordde de jongeman.

„Mijn naam is Herman Rademaker en mijn vader is een rijke fabrikant. Dat zegt toch wel wat?”

„Dat kan ik ook wel beweren,” merkte Pim op, „maar het zegt helemaal niets. Misschien is er wel geen woord van waar. En als je denkt dat je met geld altijd ieders baas bent, heb je het totaal mis.”

„Maar ik mag toch uw naam wel weten?” vroeg Herman aan de vrouw.

„Ze heet Trijntje Jellema,” antwoordde Gerben voor haar.

„Ze woont hier op de boerderij en dit is haar verloofde Pim.” Pim vond het wel grappig en begon te lachen. Maar Herman werd kwaad en riep dat hij zich niet door een boerenkinkel liet uitlachen. Hij wilde Pim een klap geven, maar die greep zijn arm en Gerben pakte de andere arm van Herman. Zo duwden ze hem in looppas het erf af.

„En waag het niet om hier terug te komen,” dreigde Gerben, „want dan loopt het minder prettig met je af.”

„Loop naar de pomp met je hele boerenfamilie!” Scheldend ging Herman terug naar zijn vrienden.

De vrouw bedankte Pim en Gerben voor hun hulp.

„Niets te danken, Trijntje Jellema,” lachte Pim. „Ik wist niet dat u ook op deze boerderij woonde.”

„Dat zou ik best willen,” zei de vrouw, „maar ik ben niet de dochter van Jellema. Mijn naam is José Meier.”

„En mijn naam is Pim Verhoeven. Ik vind het leuk om kennis met u te maken. Misschien wilt u eens met me gaan zeilen.”

„Heb je dan een zeilboot?” vroeg Gerben.

„Nee. Ik hoop dat ik jouw boot dan mag lenen,” antwoordde Pim.

„Dat weet ik nog niet,” plaagde Gerben. „Een verliefde stuurman let nooit goed op en als je mijn boot aan splinters

vaart, kun je de schade niet betalen, want zoveel verdient een eenvoudige boerenknecht niet.”

José lachte. „Ik ga graag mee uit zeilen, Pim, maar ik moet nu naar mijn hotel. Tot ziens en nog bedankt.”

„U kunt wel met ons meevaren,” zei Sietse en dat aanbod nam José graag aan.

Pim keek de Kameleon na.

José vroeg intussen aan de jongens hoe lang Pim al op de boerderij werkte.

„Een paar weken,” vertelde Kees. „Hij komt uit de stad en is student.”

„Dat dacht ik al,” knikte José. „Het lijkt me wel leuk om je vakantie op een boerderij door te brengen.”

„Zegt u dat wel,” zei Kees. „Op een boerderij kun je van alles beleven. En met Gerben kun je vaak lachen.”

José vroeg nog van alles over Lenten en zijn inwoners en keek heel verbaasd toen de Kameleon na korte tijd bij het Raadhuisplein aanlegde. „Dat is vlug gegaan, zeg. Nog bedankt voor het leuke tochtje, jongens.”

„Graag gedaan, mevrouw,” zei Sietse en nadat ook Louw was uitgestapt, voer de Kameleon terug naar het meer om Kees naar huis te brengen.

Bij de Woudaap stond veldwachter Zwart met Dijkstra te

praten. Toen de Kameleon aankwam, wees Dijkstra naar de jongens en dat kon volgens Sietse maar één ding betekenen. „Kees, je vader vertelt Zwart dat jij hem zoekt. Bedenk alvast even wat je zult antwoorden als Zwart vraagt waarvoor je hem wilde spreken.”

„Hoe weet jij dat Zwart me dat zal vragen?” wilde Kees weten.

„Je zult het wel merken,” voorspelde Sietse.

De Kameleon legde aan en Kees ging aan wal. Hielke en Sietse bleven wachten op wat er zou gaan gebeuren.

„Zeg Kees, hier is meneer Zwart,” riep Dijkstra. „Jij zoekt hem toch vanmiddag?”

„Dat stelde niets voor,” antwoordde Kees.

Hielke en Sietse luisterden met stille pret, omdat Kees nu misschien in het nauw zou worden gedreven.

„Had je me iets willen vragen of wilde je me iets vertellen?” Zwart keek Kees vragend aan.

„Als die slome maar niets zegt over de auto van Kuiper,” fluisterde Sietse, „want dan zitten wij ook in het schip.”

Maar Sietse kon gerust zijn, want Kees wist zich altijd uit allerlei situaties te redden. En tot grote verbazing van de tweeling zei hij: „Boer Heida had een auto vol suiker.

Waarvoor gebruikt hij dat op de boerderij?”

„Een auto met suiker?” vroeg Zwart vol belangstelling. „Hoe

groot was die auto?”

„De suiker lag op het aanhangwagentje achter de auto van Heida,” antwoordde Kees. „Er viel een zak af toen de losgebroken stier van Jellema ertegenaan stootte.”

„Aha! En weet je ook hoeveel zakken er op het wagentje lagen?”

Kees schudde zijn hoofd. „Nee, want er lag een zeil overheen. Maar waar heeft Heida zoveel suiker voor nodig?”

„Heida drinkt graag hele zoete koffie,” legde Zwart uit. „En hij strooit dikke lagen over de pannenkoeken, begrijp je?”

„Bedankt voor de inlichtingen.” Kees knipoogde naar Hielke en Sietse, waarmee hij zeggen wilde: heb ik dat niet even handig opgelost?

„Jij wordt ook bedankt voor je inlichtingen,” zei Zwart.

Kees keek verrast. Wat bedoelde Zwart daarmee? Op dat moment riep moeder dat het brood op tafel stond en Kees rende meteen naar binnen.

Zwart stapte op zijn fiets en reed naar het dorp. Hielke en Sietse voeren nu ook naar huis.

„Die Kees toch,” begon Sietse. „Hoe kwam hij er zo gauw op om te vragen waar Heida zoveel suiker voor gebruikt. Ik was het alweer vergeten.”

„Ik ook,” knikte Hielke, „maar Zwart wilde het wel graag

horen. Zou hij gaan vragen waar die suiker voor gebruikt wordt?”

„Dat is te gek,” vond Sietse. „Iedereen mag zoveel suiker kopen als hij zelf wil.”

Dat was Hielke wel met hem eens.

Thuis voeren ze het boothuis in en even later renden ze de woonkamer binnen, waar vader en moeder al aan tafel zaten te wachten.

„Wat zijn jullie laat,” merkte Klinkhamer op. „Hebben jullie geen trek?”

„Ik wel,” antwoordde Sietse, „maar we brachten Kees naar huis en toen vroeg hij aan veldwachter Zwart waar Heida zoveel suiker voor gebruikt.”

„Aan dat verhaal kan ik echt geen touw vastknopen,” zei de smid. „Wat was er dan met Heida?”

Hielke vertelde dat ze toevallig hadden ontdekt dat Heida nogal veel suiker vervoerde en dat Kees daarom aan Zwart vroeg waarom er zoveel suiker op een boerderij werd gebruikt.

„Aha,” knikte Klinkhamer. „En wat zei Zwart?”

„Zwart maakte er een grapje van en vertelde dat Heida extra veel suiker in de koffie deed en dikke lagen over de pannenkoeken strooide.”

„Tja, op die manier heeft Heida inderdaad veel suiker nodig,” lachte Klinkhamer. „Maar het zal wel in hoofdzaak zo zijn, dat Heida een extra voorraad neemt omdat hij nogal afgelegen woont.”

Dat klonk de tweeling logisch in de oren.

Die avond zaten Hielke en Sietse op een gerepareerde maaimachine voor de smederij, toen Pim voorbijkwam op weg naar het dorp. Hij vroeg aan de jongens of ze José ook hadden gezien.

„Ze is hier niet langsgekomen,” antwoordde Hielke.

„Als je werk van haar wilt maken, had je je eerst wel eens mogen scheren,” zei Sietse kritisch.

„Ik laat mijn baard staan,” legde Pim uit. „Ik heb mijn scheerapparaat vergeten mee te nemen en nu laat ik alles maar groeien.”

„Je mag het apparaat van vader wel even gebruiken,” bood Sietse aan. „Kom maar mee naar binnen.”

Maar Pim had geen tijd. Hij zag José aankomen en ging haar meteen tegemoet. José gaf hem een arm en druk pratend wandelde het stelletje naar het meer. De jongens zagen ze niet. Het was alsof er voor hen niemand meer op de wereld bestond.

Daarom groette Sietse plagend: „Ook goedenavond!”

„Ah,” riep José. „Goienavond. Ik had jullie helemaal niet gezien.”

Meteen wandelden Pim en José verder en Sietse zei:

„Misschien gaan die twee nog wel eens trouwen.”

„Jammer dat ze hier niet wonen,” vond Hielke. „Anders zouden wij misschien ook op de bruiloft mogen komen.”

Er stopte een personenauto bij de smederij. Het was Kuiper, de kaaskoopman, met zijn nieuwe wagen. Klinkhamer, die juist naar buiten kwam om ook even een luchtje te scheppen, keek verbaasd naar de mooie auto.

„Wat zegt u ervan, Klinkhamer?” vroeg Kuiper trots. „Het is een tweedehands wagen, maar dat zie je er niet aan af, vindt u ook niet?”

„Hij lijkt nog nieuw,” antwoordde Klinkhamer, „maar is de motor wel in orde?”

„Ja zeker. Natuurlijk. De motor loopt als een trein.”

„En hebt u de nodige papieren?” vroeg veldwachter Zwart, die op dat moment van zijn fiets stapte.

„Ja zeker. Natuurlijk.” Kuiper liet Zwart de vereiste papieren zien. „Vanmiddag heb ik de belasting betaald. Hier is het bewijsje.”

„Hm, dat is in orde,” bromde Zwart. „Maar over drie maanden moet u uw rijbewijs laten verlengen. Denkt u daar

wel om?”

„Ja zeker, natuurlijk,” zei Kuiper opnieuw. „Maar bedankt dat u me daar attent op hebt gemaakt.”

Daar kwam Gerben aan. Hij keek ook al bewonderend naar de mooie auto.

„Nou? Wat zeg je ervan, boerderijbeheerder?”

„Is die werkelijk van u?” vroeg Gerben.

„Ja, natuurlijk!” Kuiper keek verontwaardigd. „Denk je soms dat ik geen auto kan kopen?”

„U haalt me de woorden uit de mond,” knikte Gerben.

„Ik ben geen arme boerenknecht!” riep Kuiper kwaad. „Ik ben exporteur.” Meteen gaf hij vol gas en de auto schoot vooruit in de richting van het meer, waar hij om de hoek verdween.

„Ik snap nietwaar hij het van doet,” merkte Gerben op.

„Een paar weken geleden vroeg hij me nog of ik hem wat kon lenen.”

„Het gaat zeker goed met de kaasverkoop,” dacht Klinkhamer. „Met wat geluk kun je in de handel veel verdienen.”

„Misschien heeft Kuiper goed verdiend,” beaamde Zwart, „maar dat zal wel niet van lange duur zijn. Als hij ’s avonds nog naar de stad gaat, kan hem dat veel geld kosten. Naar

cafés gaan is tegenwoordig duur.”

„Maar Kuiper gaat misschien voor zaken naar de stad en niet voor zijn plezier,” merkte Klinkhamer op.

„Dat zullen we dan eens natrekken.” Zwart stapte op zijn fiets.

„Natrekken?” vroeg Gerben aan Klinkhamer. „Bedoelt hij dat de politie gaat controleren wat Kuiper in de stad doet?”

„Ja Gerben, dat bedoelt Zwart inderdaad. Want Kuiper is van de ene op de andere dag zomaar rijk geworden. Dat wil zeggen, hij doet alsof hij veel geld heeft, maar of het allemaal zuivere koffie is, wil de politie graag weten.”

„Hm,” bromde Gerben. „Of Zwart is jaloers dat hij geen auto heeft en Kuiper wel. Nou is Kuiper natuurlijk wel een rare kluitenduiker. Hij durft de gekste dingen uit te halen om aan geld te komen.”

„Gerben, wat is een kluitenduiker?” vroeg Hielke lachend.

„Dat is een hebberig iemand die de vetste kluiten uit de soep vist,” legde Gerben uit. „Toen ik nog bij de marine diende, stond er in de kombuis zó’n grote soepketel, dat de kok over een plank moest lopen om in het midden te kunnen roeren. Een matroos dook een keer in die ketel om een vette kluit te bemachtigen. Hij was dus een echte kluitenduiker.”

„Het verhaal klopt niet, Gerben Zonderland,” riep Sietse. „Je kunt niet in hete soep zwemmen. Dan verbrand je!”

Gerben schudde zijn hoofd. „Wel nee joh, de matroos droeg een duikerspak. Hij voelde niets van de hitte. Maar als jullie me toch niet willen geloven, zijn we gauw uitgepraat. Dus ga ik maar weer verder.” Gerben vertrok op zijn fiets.

Over de Polderdijk wandelden José en Pim. Bij de stenen brug gingen ze de polder in, over de weg langs de vaart. Bij het hek voor een weiland bleef José staan. Vol bewondering wees ze naar de vele boterbloemen die het weiland hadden omgetoverd tot een groot geel tapijt.

„Wat is dat leuk!” riep ze uit.

„Ja, de natuur is prachtig,” knikte Pim. „Ik ben liever hier dan in de stad.”

„Ik zou best in Lenten willen wonen,” zei José. „Het is een vriendelijk dorp met een prachtige omgeving.”

„En je woont hier heel gezond,” voegde Pim eraan toe. „Er is totaal geen luchtvervuiling, zoals in de steden in de buurt van fabrieken.”

„Het ruikt hier zelfs lekker,” vond José. „Er hangt een heerlijke, zoete geur. Komt dat door de boterbloemen?”

Pim plukte een paar bloemen en liet José eraan ruiken.

„Hé, ze ruiken niet,” zei ze verbaasd.

Veldwachter Zwart kwam aanfietsen. „Daar zit niet veel reuk aan, hè?”

„Maar veldwachter, hoe komt het dan dat er hier zo'n zoete geur hangt?“ wilde José weten.

„Een zoete geur?“ Zwart ging ook bij het hek staan.

Inderdaad, José had gelijk, er hing daar een een zoetige geur in de lucht.

„Tja,” zei Zwart. „Tjonge. Ja ja!”

Pim en José keken hem vragend aan.

„Wat denkt u ervan?“ vroeg Pim. „Waar komt die geur vandaan?“

„Van ver,” antwoordde Zwart. „Maar waar precies vandaan, kan ik jullie niet vertellen.”

Opeens trok een kleine bestelauto zijn aandacht. De wagen kwam met grote snelheid aanrijden. Zwart ging midden op de weg staan en gaf een stopteken. Even leek het alsof de chauffeur niet wilde gehoorzamen, maar toen stopte de auto met gierende banden.

„Waarom rijdt u zo hard?“ vroeg Zwart bars.

„Ik wil graag naar huis,” antwoordde de chauffeur. „Ik moet naar de stad.”

„Mag ik uw papieren zien?“ vroeg Zwart.

De chauffeur gaf hem een portefeuille waarin alle vereiste papieren zaten.

„Wat vervoert u?“ vroeg Zwart.

„Mandflessen met gedestilleerd water. Die bezorg ik bij fabrieken, apotheken, drogisten en zo.”

„Juist,” zei Zwart. „U kunt gaan, maar rijdt u op deze smalle wegen voortaan wel wat langzamer, want anders komen er ongelukken van.”

„Het komt in orde, meneer,” knikte de chauffeur en de auto ging, een stuk langzamer, verder.

„Meneer de veldwachter, het leek alsof die auto precies zo’n geur verspreidde als die we hier bij het hek ruiken,” merkte José op.

„U hebt een fijne neus, dame.”

„Bedoelt u de vorm?” vroeg Pim ondeugend.

„Ook dat,” ging Zwart er lachend op in. „Een prettige avond verder.” En hij fietste de polder in.

„Ja José, je hebt een fijne neus,” zei Pim. „Zelfs de politie zegt het, dus is het geen wonder dat ik je erg lief vind.”

Wat José daarop antwoordde, is ons niet bekend. Wel weten we dat ze heel innig en druk pratend verder wandelden. Ze hadden geen idee meer van tijd en afstand en zo was het al laat op de avond toen Pim zijn meisje weer naar het hotel bracht. Opgewekt fluitend ging hij daarna terug naar de boerderij. Hij liep over de Polderdijk toen er plotseling drie jonge mannen uit de berm opdoken en hem de weg

versperden.

„Zo boerenkinkel,” riep de ene, „nu zullen we eens met jou afrekenen.”

Pim herkende de man die op een middag José lastig had gevallen. Hij noemde zich Herman Rademaker. Dreigend kwamen ze met z'n drieën op Pim af. Herman greep hem vast, maar Pim verweerde zich flink, tot een van de overvallers hem van achteren een klap op zijn hoofd gaf, waar hij duizelig van werd. Pim werd nu van alle kanten geslagen en gestompt, en rolde de dijk af, tot bij de rand van het meer. Daar bleef hij versuft liggen. Het ‚dappere’ drietal keek op hem neer en rende toen naar een motorboot, waar ze snel mee over het meer verdwenen. Pim krabbelde overeind en kroop met een pijnlijk bonzend hoofd tegen de dijk op.

Op dat moment kwam er een fietser aan. Het licht van de lantaarn scheen op de kruipende Pim en de fietser kwam aarzelend dichterbij.

„Wat moet dat? Wie ben jij?” klonk de stem van Gerben.

„Help, Gerben! Ik ben het, Pim!” riep de gewonde student.

„Wel allemachtig,” schrok Gerben. „Wat is er met jou? Of ben je soms dronken? Nee, je bent gewond! Je hoofd bloedt. Hoe komt dat?”

„Ik ben aangevallen door drie mannen. De ene was Herman

Rademaker, je weet wel, dezelfde die José achtervolgde tot de boerderij.”

„Wat een schurken! Waar zijn ze?” riep Gerben verontwaardigd uit. „Ik maak gehakt van ze! En hoe is het, kun je nog lopen?”

„Ik zal het proberen.” Met de hulp van Gerben kwam Pim weer op de been, maar het lopen ging moeilijk. Bij iedere stap voelde hij een zeurende pijn in zijn hoofd.

„Ga maar achterop zitten. Ik breng je naar de dokter.” Met de patiënt achter op de fiets reed Gerben naar het dorp. Hij deed het rustig aan, want Pim voelde alle schokken als pijnlijke prikken door zijn hoofd gaan.

Bij de dokter werd Pim meteen geholpen. Hij kreeg tabletjes tegen de pijn en een verband om zijn hoofd.

„Nu lijkt je net een sultan,” lachte Gerben toen Pim uit de spreekkamer kwam. „Je hebt alleen nog een grote smaragd voorop nodig.”

Pim wilde lachen, maar ook dat deed pijn.

„Ik kan er helaas geen smaragd bij leveren,” zei de dokter, „maar ik kan Pim wel even met de auto naar de boerderij brengen. En morgen blijf je in bed totdat ik langs ben geweest.”

Pim knikte. „En Gerben, vertel jij aan Zwart wat er is

gebeurd? De aanvallers kunnen misschien een boete krijgen.”

„Dat zal ik doen, dokter. Die bandieten mogen niet ongestraft blijven,” vond Gerben. „Ik ga meteen. Tot morgen, Pim.”

De dokter bracht Pim naar de boerderij en Gerben belde aan bij het huis van Zwart. De veldwachter deed zelf open.

„Goedenavond, er is een moordaanslag gepleegd op mijn vriend Pim, die ook bij Jellema werkt, u weet wel,” viel Gerben met de deur in huis.

„Een moordaanslag?” schrok Zwart. „Is hij dan dood?”

„Nog niet,” antwoordde Gerben. „De dokter heeft hem verbonden en brengt hem naar de boerderij, waar hij voorlopig in bed moet blijven.”

„Het was dus een zware mishandeling?” begreep Zwart. „En wie is de dader? Een jaloerse vent?”

„Ah! U weet dus alles alweer,” zei Gerben verbaasd.

„Welnee, ik raad er maar naar. Hoe zag de dader eruit?”

„Hij is iets kleiner dan ik,” vertelde Gerben. „Hij heeft zwart haar en bruine ogen, en zijn naam is Herman Rademaker. Hij beweert dat zijn vader een rijke fabrikant is.”

„Aha. En wie was er getuige van het misdrijf?”

„Dat is moeilijk. De aanvallers waren met z’n drieën en Pim was alleen. Toen ik kwam, waren de schurken al verdwenen.”

„Ik ga het wel uitzoeken,” beloofde Zwart. „We kunnen niet accepteren dat hier mensen mishandeld worden. Die drie zullen zo spoedig mogelijk uit onze gemeente moeten verdwijnen.”

„Als ik kan helpen, doe ik het graag,” bood Gerben aan. De volgende morgen vertelde Gerben in de smederij wat er met Pim was gebeurd. Klinkhamer en de jongens vonden het een laffe streek om met z’n drieën één man te mishandelen.

„En hoe gaat het met Pim?” vroeg Klinkhamer.

„Vrij goed,” antwoordde Gerben. „Hij ligt in bed en moet op de dokter wachten. Maar de pijn in zijn hoofd is zo goed als weg.”

„Dat is dan maar gelukkig,” vond Klinkhamer. „Ze hadden Pim wel invalide kunnen maken met die slagen op zijn hoofd. Gevaarlijk, hoor. De politie moet die lui maar gauw opsporen.”

Om dat opsporen zo snel mogelijk te kunnen doen, besloot Zwart de hulp van de tweeling in te roepen en dus kwam hij naar de smederij.

„Goedemorgen, allemaal. Jullie hebben zeker alles al gehoord van Gerben? En jongens, weten jullie toevallig ook hoe die drie eruitzien?”

„Wel ongeveer,” knikte Sietse.

„Willen jullie dan het meer met mij rondvaren om ze te zoeken?”

„Ja, natuurlijk,” antwoordden Hielke en Sietse. Het was wel heel spannend om met de politie op zoek te gaan naar een stel boosdoeners.

„Ik zou ook wel mee willen,” zei Gerben. „Maar nu Pim in bed ligt, kan Jellema me moeilijk missen.”

„Ik weet dat je graag wilt helpen, maar het afnemen van een verhoor kan ik beter alleen doen. Zullen we gaan, jongens?” Zwart keek de tweeling vragend aan.

En dus voeren Hielke en Sietse het meer op met aan boord de veldwachter, die voortdurend door zijn kijker de oevers afspeurde, op zoek naar Herman Rademaker en zijn vrienden.

Sietse stuurde rechtstreeks naar de overkant, want volgens hem zouden de drie wel zo ver mogelijk uit de buurt willen blijven. En hij kreeg gelijk. Een paar honderd meter voorbij het Paviljoen lag een motorboot in een opening tussen het riet en bij de tent die op de kant stond, zaten de gezochte mannen.

„Dat zijn ze!” Sietse stuurde de Kameleon naast de witte motorboot, die de naam ‚Dolfijn’ droeg.

Zwart ging aan land. „Jullie weten natuurlijk wel waar ik voor

kom,” begon hij bars. „Wie van jullie heeft gisteravond Pim Verhoeven op zijn hoofd geslagen?”

Er kwam geen antwoord.

„Hebben jullie me niet verstaan?” vroeg Zwart kwaad.

„We weten niet waar u het over hebt,” antwoordde Herman, en zijn makkers knikten.

Zwart stelde nog een heleboel vragen, maar de mannen hielden vol dat ze niet begrepen waar de veldwachter het over had. Ze beweerden dat ze de hele avond in hun tent hadden gezeten en dus niet konden weten wat er verderop aan de Polderdijk was voorgevallen.

Zwart begreep dat hij bij deze lui geen stap verder kwam, ze ontkenden alles en er waren geen getuigen die het tegendeel konden bewijzen. „Jullie horen er wel meer van.” En met dat dreigement ging hij weer aan boord van de Kameleon, die terugvoer.

„Had u ze niet kunnen inrekenen?” vroeg Hielke.

„Nee, ik heb geen enkel bewijs tegen hen. Maar misschien is er een oplossing te vinden op de plaats waar Pim werd overvallen. Vaar er maar heen, Sietse.”

Op volle snelheid koerste de Kameleon nu naar de Polderdijk en legde aan bij de plaats die Zwart aanwees. Ze gingen aan wal en Zwart zei: „We moeten in het gras zoeken

naar een afgerukte knoop of iets dergelijks. Een kleinigheid is vaak al voldoende om alles aan het licht te brengen.”

„Dus we moeten een knoop zoeken?” vroeg Sietse, terwijl hij op handen en voeten door het gras begon te kruipen.

„Het kan ook iets anders zijn,” zei Zwart, „een horloge of zo.” Hij begon net als de jongens hard te zoeken.

„Hier is een horloge!” Hielke hield een prachtig gouden polshorloge in de lucht.

„Juist. Dat klopt.” Zwart maakte het horloge met zijn zakmes open. „Kijk eens aan,” zei hij opgewekt. „Er staat zelfs een naam in. Het kan niet mooier!”

„En hier heb ik een knoop,” riep Sietse.

„Geweldig, nu zitten ze in de val.” Zwart pakte zijn kijker en tuurde over het meer. „Aha, het wordt steeds beter,” zei hij toen heel tevreden. „De heren gaan varen en komen hierheen. Als jullie nu ook gaan varen, dan ga ik achter de dijk liggen wachten. En zorg ervoor dat die lui jullie zien, dan denken zij dat ik naar het dorp ben gegaan.”

„Begrepen!” knikte Sietse en de jongens voeren snel naar het eiland midden in het meer. Zwart was al achter de dijk verdwenen. Halverwege het eiland passeerden de Kameleon en de Dolfijn elkaar.

„Hé jongens, waar is de veldwachter?” vroeg Herman.

„Naar huis,” antwoordde Sietse.

„Oké, dan vinden we hem wel,” was het antwoord en de witte motorboot ging zo snel als hij kon naar de Polderdijk. Ze legden aan bij precies dezelfde plaats waar de Kameleon net had gelegen. De drie gingen aan wal en begonnen ook in het gras te zoeken.

Sietse liet de Kameleon keren en voer terug naar de dijk.

„Dat mag niet, hoor,” waarschuwde Hielke. „Zwart heeft ons toch weggestuurd.”

„We gaan de Dolfijn kapen,” legde Sietse uit. „Dan kunnen die boeven niet vluchten als Zwart te voorschijn komt.” Hij gaf even extra veel gas, zodat de Kameleon zijn volle snelheid kreeg en zette toen de motor af. Geruisloos voer de Kameleon verder naar de Dolfijn. Hielke ging voorin staan om zo vlug mogelijk over te kunnen stappen als ze naast de Dolfijn aanlegden.



Toen was het zover. Hielke sprong in de Dolfijn, rukte het touw los waarmee de boot vastgebonden lag en duwde hem het meer op. De Kameleon die door de snelheid was doorgevaren, kwam terug en even later koppelden de Klinkhamertjes de Dolfijn vast, waarna de boten verder van de wal wegvoeren.

Zwart had alle verrichtingen van de Kameleonschippers gezien en kwam nu te voorschijn. De drie mannen waren zo druk in het gras aan het zoeken, dat ze de veldwachter pas ontdekten toen hij al tussen hen in stond.

„En wie van jullie heet Dick Bosman?” vroeg Zwart bars, terwijl hij het armbandhorloge omhooghield, waar die naam in gegraveerd stond.

Herman en de ene vriend keken naar nummer drie, een lange, blonde jongeman.

„Dus jij bent Dick Bosman?” vroeg Zwart.

„Dat heeft hij niet gezegd,” zei Herman brutaal. „Kom jongens, we gaan varen. We hebben niets met de veldwachter te maken.”

Gevolgd door zijn vrienden, rende hij naar de plaats waar de Dolfijn had gelegen. Daar keken de mannen lelijk op hun neus. De boot was verdwenen en voer twintig meter uit de wal, gekoppeld aan de boot van die twee kwajongens.

„Dat is diefstal!” riep Herman boos. „Kom ogenblikkelijk hier met mijn boot!”

„Ik heb er beslag op gelegd,” zei Zwart rustig. „En ik ga ook beslag leggen op jullie tent. We zijn hier niet gesteld op vechtersbazen die in het donker onschuldige burgers aanvallen.”

„U beschuldigt ons zonder enig bewijs,” protesteerde Herman. „Weet u wel wie mijn vader is? Hij heeft een hele grote fabriek en hij kent de officier van justitie persoonlijk. Als ik vader vraag om een aanklacht tegen u in te dienen, wordt u vast gedegradeerd. En daar zal ik voor zorgen als u niet ogenblikkelijk mijn boot teruggeeft.”

Verder kon Zwart hem niet verstaan, want Sietse liet de hoorn van de Kameleon luid toeteren. De grijze patrouilleboot van de politie kwam net uit de richting van het dorp het meer opvaren. De brigadier hoorde het getoeter en zag dat de jongens naar hem wenkten. Snel kwam de politieboot dichterbij.

Zwart knikte goedkeurend, de jongens hadden hem tot nu toe geweldig goed geholpen. De politieboot legde aan en Zwart verwelkomde zijn collega's met een: „Goedemorgen, heren. Ik heb drie arrestanten voor jullie, die afgevoerd moeten worden naar de stad of naar de maan, dat maakt me niet uit,

als ze hier maar zo snel mogelijk verdwijnen.”

Twee politiemannen kwamen aan wal en liepen naar Herman en zijn vrienden. Maar Herman wachtte daar niet op en ging er snel vandoor. De andere twee lieten zich gewillig naar de politieboot brengen, waar hun een kort verhoor werd afgenomen. Ze bekenden alles, want het horloge en de knoop die van het jasje van de ene jongen was verdwenen, bewezen duidelijk dat zij daar bij de Polderdijk waren geweest en dus niet de hele avond in hun tent hadden gezeten, zoals ze hadden beweerd. Ze gaven Herman de schuld van alles, omdat hij hen had overgehaald om aan de overval mee te doen.

Herman begreep heel goed dat hij als hoofddader zou worden beschouwd en daarom liep hij op een draf in de richting van de Woudaap. De politieboot nam de Dolfijn op sleeptouw en volgde Herman. Ook Hielke en Sietse gingen achter hem aan. De Kameleon voer veel sneller dan de politieboot en de jongens haalden de vluchteling al gauw in. Bij de boerderij van Jellema was Gerben bezig melkbussen op een wagentje te laden. Sietse liet de hoorn toeteren en Gerben keek op van zijn werk. Sietse wees naar de man die over de dijk aankwam en Gerben begreep dat er iets niet klopte. Wie was die man? Hé, zag hij het goed? Maar dat was

Herman Rademaker!

Gerben liet zijn werk meteen in de steek en kwam driftig op Herman af. Nu had hij de kans om eens goed wraak te nemen op die schurk om wat hij Pim had aangedaan. En als Gerben kwaad werd, kon je beter maken dat je wegkwam, want zijn sterke knuisten waren niet voor de poes. Dat beseftte Herman ook en hij bleef staan.

„Kom hier!” riep Gerben. „Ik heb nog wat voor je. Je komt niets tekort. Kom dan.”

Gerben begon hard te lopen, maar Herman wachtte hem niet af. Hij snapte meteen dat Gerben hem een flink pak slaag zou geven. En in plaats van de politie te ontvluchten, rende hij nu de patrouilleboot tegemoet, luid om hulp roepend. De politieboot legde aan en Herman sprong precies op tijd aan boord, want Gerben was er ook al.

„Jammer, ik had hem graag willen aaien,” hijgde Gerben.

„Het is zo’n leuke, sportieve vent!”

„Ja, aaien met je vuisten, hè?” knikte de brigadier. „Maar blijf kalm, Gerben. Wij zullen dit varkentje wel wassen.”

„Geef hem vooral een flinke duw,” ging Gerben verder. „Het was een zware mishandeling. Een zeer zware! Pim had wel dood kunnen zijn.”

„De rechter beslist het verder wel, Gerben,” vond Zwart, die

ook aan boord was. „Maar bedankt voor je hulp.”

De politieboot voer terug naar het dorp en Hielke en Sietse vertelden Gerben wat er allemaal gebeurd was.

„Hoe Zwart wist dat we op de dijk een horloge en een knoop zouden vinden, begrijp ik eigenlijk nog niet goed,” zei Sietse.

„Zwart werkt altijd met raadseltjes,” wist Gerben. „Hij had zeker gezien dat er een knoop van een jas miste en dat horloge, ja... dat... ach, weet ik veel. Kom, ik ga Pim vertellen dat zijn overvallers door de politie zijn opgepakt. Dat zal hem goed doen.”

„Doe hem onze groeten,” zei Hielke.

„Ik zal hem vertellen hoe jullie hebben geholpen,” beloofde Gerben en opgewekt fluitend ging hij met het goede nieuws naar de boerderij.

’s Middags vertelde Zwart in de smederij dat de boosdoeners waren weggevoerd.

„Meneer Zwart,” begon Sietse, „hoe wist u dat er een horloge in het gras lag?”

„Dat wist ik niet zeker,” antwoordde Zwart. „Maar de heren waren gebruind door de zon en daardoor zag ik dat een van hen zijn horloge niet droeg. Op de plaats waar het hoorde te zitten was zijn huid veel lichter van kleur. En bij de ander ontbrak een knoop aan zijn jasje. Maar pas toen we die twee

voorwerpen hadden gevonden, wist ik zeker dat de heren daar bij de Polderdijk met Pim hadden gevochten. Ze zullen zich nu voor de rechter moeten verantwoorden voor een zware mishandeling, want het rapport van de dokter loog er niet om. Gelukkig maakt Pim het goed.”

José kwam de smederij binnen. „Meneer de veldwachter, kunt u me vertellen hoe het met Pim is? Ik hoorde een kwartier geleden pas dat hij gisteravond zwaar is mishandeld.”

„Het valt allemaal erg mee,” vertelde Zwart. „Pim is wel gewond, maar verder is alles in orde.”

„U kunt wel met ons naar de boerderij varen,” bood Sietse aan. „Dan kunt u zelf zien hoe het met Pim is.”

„Ja, doet u dat,” knikte Zwart. „Uw bezoek is voor hem het beste medicijn.”

„Zullen we dan maar gauw gaan, jongens?” vroeg José en ze volgde de schippers naar de Kameleon, die al gauw op volle snelheid over het meer voer.

Bij de boerderij stond de auto van de dokter op het erf. Toen Sietse bij de voordeur aan de bel trok, deed mevrouw Jellema open, waarna de dokter naar buiten stapte.

„Dokter, mag Pim bezoek hebben?” vroeg José meteen.

„Ja hoor. Pim mag ook weer naar buiten, maar hij mag nog niet werken. Verder is alles in orde.”

„Gelukkig, dank u wel, dokter.”

Mevrouw Jellema bracht José naar de slaapkamer van Pim. Hielke en Sietse zochten intussen Gerben op, die achter de boerderij de assen van een wagen insmeerde met vet.

„Zo schippers, komen jullie de boerderij weer eens bezichtigen?”

„Pim wordt bezichtigd door José,” vertelde Sietse. „We hebben haar hiernaartoe gebracht met onze boot.”

„Met Pim is niets meer aan de hand,” merkte Gerben op.

„Hij komt er gauw weer bovenop. Wat dat betreft, is hij een echte boerenknecht. Die zijn allemaal onverwoestbaar. Ik heb er een gekend, die liep voor de sneltrein van Amsterdam naar Den Helder uit en hij was helemaal niet vermoeid.”

„Wat een onzin!” vond Sietse. „Geen mens kan zo hard lopen als een sneltrein.”

„Maar hij liep helemaal niet hard,” zei Gerben. „Hij miste ’s avonds de laatste trein uit Amsterdam en liep toen de hele nacht door naar Den Helder. Hij kwam er de volgende morgen aan nog voordat de eerste trein uit Amsterdam daar arriveerde. Dus was hij de trein voorgebleven, of niet soms?”

„Het zou misschien kunnen,” aarzelde Hielke. „Maar ik weet niet hoeveel kilometer het is van Amsterdam naar Den Helder.”

„Ha, dan zijn we het toch met elkaar eens,” lachte Gerben.

„Want ik weet het ook niet!”

Na een half uur kwam José weer buiten.

„Hoe is het met die baardaap?” vroeg Gerben. „Komt hij me al gauw weer helpen?”

„Hij mag voorlopig geen zwaar werk doen,” zei José. „En Pim is géén baardaap!”

„Hij krijgt wel een baard,” merkte Gerben op. „Je moet er een stokje voor steken, want als de baard te lang wordt, heb je een schip vol scheerkwasten en een tankboot vol zeepsop nodig om die overvloedige haargroei eraf te hakken.”

„Jij maakt overal een grapje van,” zei José, „en die arme Pim zit er maar mee. Zeg jongens, willen jullie me terugbrengen naar het dorp?”

„Natuurlijk,” knikte Sietse. „Daarom hebben we juist gewacht.”

„En je hoeft geen zorgen over Pim te hebben, want we passen heel goed op hem,” beloofde Gerben. „Net zo goed als op onze koeien, paarden en varkens.”

José lachte en schudde haar hoofd. Die Gerben kon het grappenmaken niet laten.

De Kameleon voer snel terug naar het dorp en bracht José naar het Raadhuisplein. Ze bedankte de jongens voor hun

hulp en Hielke en Sietse gingen naar huis. In het boothuis vond Hielke een zakdoekje dat José daar waarschijnlijk verloren had bij het instappen. Er waren letters op geborduurd, A.E.L. stond er in een hoekje.

„Dat klopt niet,” bedacht Sietse. „Ze heet José Meier. Dus had er een J en een M moeten staan. Misschien is het doekje van iemand anders.”

„Je hebt gelijk,” knikte Hielke. „Dat klopt niet. Nou ja, ik zal het José wel eens laten zien.”

Die avond stond er in de krant dat de heer H.A.K. zwaar was mishandeld door de heren H.R., D.B. en J.L. Er was een proces-verbaal van opgemaakt.

Met dat krantenbericht kwam Gerben de smederij binnen.

„Ik snap er niets van. De krant schrijft dat H.A.K. mishandeld is, maar dat moet toch P.V. zijn, Pim Verhoeven?”

„Zo’n verrassing hebben wij ook al,” zei Hielke. „Kijk, dit zakdoekje heeft José in het boothuis verloren en daar staat A.E.L. op in plaats van J.M.”

„Nou ja, dan houden die twee ons straal voor de gek,” merkte Gerben op. „Ze heten dus anders dan ze ons hebben verteld. Wat heeft dat te betekenen? Of zijn het een paar oplichters die iets op hun kerfstok hebben?”

Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Gerben, Gerben, wat draaf

je weer eens door. Iedereen ziet toch dat die twee gewone mensen zijn, waar niets mis mee is.”

„Het zijn studenten,” zei Sietse.

Gerben haalde zijn schouders op. „Nou ja, van studenten kun je de gekste dingen verwachten. Maar wat deze stunt te betekenen heeft, mag Joost weten. Want het is een stunt, dat weet ik zeker.”

HOOFDSTUK V

Pim en José blijken andere namen te hebben.

De politie doet een goede vangst

De volgende dag mocht Pim de zeilboot van Gerben lenen, omdat het goed was voor zijn gezondheid. Maar Gerben waarschuwde dat hij wel heel zuinig met de boot moest zijn, want als er iets fout zou gaan, kon Gerben geen nieuwe kopen.

„Maak je geen zorgen, Gerben. Zonodig krijg je een nog veel betere boot van me terug,” beloofde Pim.

„Hoe wil je die betalen?” vroeg Gerben spottend. „Van dat armzalige loontje dat je hier verdient? Of wacht eens... Wie ben jij eigenlijk? In de krant staat dat je H.A.K. heet en aan ons vertel je dat je Pim Verhoeven bent. Dat klopt niet, hè?”

„Je hebt gelijk, Gerben. Ik heet inderdaad anders, maar als ik mijn werkelijke naam bekend maak, weet mijn vader binnen een week waar hij me kan vinden. En dat wil ik nog even uitstellen. Aan de politie moest ik natuurlijk mijn ware naam opgeven, maar op mijn verzoek hebben ze alleen de voorletters gepubliceerd. Hopelijk ontdekt mijn vader het dan

niet. Maar voorlopig heet ik nog een tijdje Pim Verhoeven. Later vertel ik je alles wel.”

„Oké, dan noem ik je voortaan Pim Verkeerd!” Gerben gaf de zeilboot een fikse duw en Pim stuurde de boot in de richting van het dorp.

De boot van Gerben, die de naam ‚Zwaluw’ droeg, was al oud en verveloos. Het zeil en de fok waren vroeger waarschijnlijk wit geweest, maar dat was niet meer te zien, zo groezelig was het doek geworden. Voeg daarbij een stuurman met een stoppelbaard en een verband om zijn hoofd en je kreeg de indruk van een niet al te betrouwbaar geheel. Hielke, Sietse en Louw keken dan ook heel verbaasd toen Pim langs het boothuis zeilde, op weg naar het dorp.

Pim stak een hand op. „Nog welbedankt, jongens, voor jullie hulp.”

„Hai, Pim! Gaat het goed met je?” riep Hielke. „Best!” antwoordde Pim.

„Maar dat is de boot van Gerben,” zag Sietse ineens. „Ja, ik heb hem gestolen,” lachte Pim en opgewekt voer hij verder. „Ik denk dat hij José gaat halen,” zei Louw. „Natuurlijk,” knikte Sietse. „Die twee gaan vast en zeker trouwen. Maar laten wij ook gaan varen.”

De Kameleon werd gestart en de jongens voeren naar de

Woudaap om Kees af te halen.

Kees stond al te wachten toen er een grote personenauto bij hem stopte. De man die achter het stuur zat, draaide het raampje naar beneden en vroeg: „Zeg, weet jij ook of hier in de buurt een student werkt, die Hans Adriaan Kreuger heet?” „Die naam heb ik nog nooit gehoord,” antwoordde Kees. Hij riep naar zijn vrienden in de Kameleon: „Kennen jullie een student die Hans Kreuger heet?”

„Hans Adriaan Kreuger,” verbeterde de meneer. „Hij schijnt mishandeld te zijn door drie mannen.”

„O,” zei Kees, „u bedoelt...”

Op dat moment stapte Gerben van zijn fiets. „Zoekt u iemand, meneer?”

„Inderdaad. Ik zoek mijn zoon, Hans Adriaan Kreuger. Hij moet hier in dit dorp mishandeld zijn door drie mannen.”

„Dat klopt,” antwoordde Gerben. „Hij werkte bij ons op de boerderij. Die mishandeling heeft geen gevolgen gehad. Hij is weer helemaal beter en vanmorgen is hij vertrokken.”

„Vertrokken? Waarheen?”

„Naar de stad, want daar kwam hij ook vandaan. Maar hij wilde ook naar iemand toe op wie hij nogal gesteld is. Ik weet niet precies wie dat is.”

„Was het misschien een jongedame?” vroeg meneer

Kreuger.

„Dat is best mogelijk,” knikte Gerben. „Het kan ook een tante zijn, ik weet het niet. Uw zoon was voor mij een raadsel.”

„Juist. Ik dank u voor de inlichtingen.”

„Tot uw dienst.”

Meneer Kreuger keerde de auto en ging terug naar het dorp. Toen hij over de brug reed in de richting van de stad, voer er juist een zeilboot onderdoor. Daarin zaten Pim en José, maar datzag meneer Kreuger niet. Pim daarentegen, herkende duidelijk de auto van zijn vader en hij keek pas opgelucht toen de wagen in de verte verdwenen was.

De jongens vroegen aan Gerben waarom hij tegen meneer Kreuger had gezegd dat zijn zoon naar de stad was gegaan. „Tja, toevallig had Pim Verkeerd me verteld dat hij inderdaad een andere naam droeg om tijdelijk buiten het bereik van zijn vader te kunnen blijven. Ze hebben een meningsverschil, maar wat dat precies inhoudt, weet ik niet. Omdat Pim Baardaap een hele aardige vriend is, heb ik hem geholpen door zijn vader op een verkeerd spoor te zetten. En als jullie Pim ook willen helpen, ga hem dan nu opzoeken en vertel hem water hier gebeurd is.”

„Natuurlijk helpen we hem,” knikte Sietse.

„En als zijn vader weer inlichtingen komt vragen, zetten wij

hem ook op een verkeerd spoor,” beloofde Kees.

„Maar wees daar wel voorzichtig mee,” waarschuwde Gerben.

„Als je te veel vertelt, kun je alles bederven.”

„Poeh,” snoof Kees, „als het moet, kan ik nog beter fantaseren dan jij.”

„Jullie kunnen wel een fantasewedstrijd houden,” grinnikte Louw en lachend voeren ze weg, op zoek naar een zeilboot met een groezelig zeil.

„Gerben denkt altijd dat hij alles beter kan,” mopperde Kees.

„Ik geloof dat jij minstens zo’n grote fantast bent, Kees,” zei Hielke. „Je hebt al veel staaltjes van je kunnen laten zien. Je vader weet er alles van.”

„Nou ja,” zei Kees, „soms moet je gewoon fantaseren. Dat is wel eens nodig, nietwaar?”

Sietse zag in de verte de zeilboot van Gerben en voer er recht op af. In de buurt van het eiland werd de Zwaluw ingehaald. Sietse stuurde langszij en Hielke koppelde de boten aan elkaar vast.

„Worden we geënterd en beroofd?” vroeg Pim met een lach.

„We komen je even vertellen dat je vader bij de Woudaap was en naar je zocht,” legde Sietse hun komst uit.

„Hij vroeg aan mij of ik Hans Kreuger kende,” vertelde Kees.

„En later zei Gerben dat Hans is teruggegaan naar de stad of

naar zijn tante of wie dan ook.”

„Gerben heeft mijn vader dus teruggestuurd,” begreep Pim.

„Dan is het in orde. Ik zag de auto over de brug rijden.”

„Daar heb je niets van verteld, Hans Kreuger!” riep José uit.

„Je heet dus Kreuger. Dat is een bekende naam. Waar heb ik die meer gehoord?”

„En hoe heet u?” vroeg Sietse aan José. „We vonden dit zakdoekje van u met de letters A.E.L. erop. U heet dus geen José?”

Hans bekeek de letters en vroeg: „Ja, wat betekent A.E.L.? Jij weet nu dat ik Hans Adriaan Kreuger heet. Mag ik dan ook jouw ware naam weten?”

„Natuurlijk. Ik heet Aleida Eveline Lohman.”

„Dat is een prachtige naam, Aleida,” vond Hans. „Hier is je zakdoekje terug. En jongens, Aleida en ik willen hier in het dorp een huis kopen of huren. Weten jullie toevallig een huis dat beschikbaar is?”

„Gaan jullie dan trouwen?” vroeg Kees.

„Dat is wel de bedoeling, ja. Maar het moet voorlopig nog even geheim blijven,” antwoordde Hans.

„We vertellen het aan niemand,” stelde Sietse hem gerust.

„En volgens mij heeft boer Brandsma nog een huis te huur of te koop. Het is alleen niet groot. Er is wel een ruim erf bij.”

„Dat moeten we juist hebben,” zei Hans enthousiast. „We gaan meteen naar boer Brandsma toe.” Hij liet de zeilboot keren en zette koers naar de stenen brug bij de ingang van de poldervaart.

Daar voer ook de politieboot net met hoge snelheid naartoe. Sietse zag het. „Daar is iets aan de hand, jongens. Laten we gaan kijken.”

En zo vlug mogelijk voer de Kameleon de grijze patrouilleboot achterna. Vlak bij de stenen brug haalde de Kameleon hem in.

De brigadier wenkte de jongens. „Vragen jullie aan Gerben of hij met een wagen de polderweg wil blokkeren. Er is haast bij!”

„Goed, meneer.” Sietse stuurde de Kameleon naar de boerderij van Jellema. Daar renden de jongens het erf op, naar Gerben die in de deuropening van de grote schuur naar hen stond te kijken.

„Wat is er aan de hand?” wilde hij weten. „Heeft Hans mijn boot aan splinters gevaren?”

„De brigadier van de politieboot vraagt of jij met een wagen de polderweg wil blokkeren,” riep Sietse. „Er is haast bij!”

„Toe maar,” reageerde Gerben ontstemd. „Ik heb zeker niets anders te doen dan de politie te helpen? De brigadier kan me

nog meer vertellen, maar als Jellema het niet goedvindt, doe ik het niet.”

„Je bent bang,” daagde Sietse hem uit.

„Helemaal niet!” protesteerde Gerben kwaad.

Jellema kwam de schuur in en de jongens vertelden hem meteen wat de brigadier gevraagd had.

„Als er haast bij is, ga dan maar meteen, Gerben,” zei Jellema.

„Wat is er nou eigenlijk precies aan de hand?” vroeg Gerben.

„Moet ik autobandieten keren? En schieten die lui dan met revolvers?”

„Wij weten van niets,” antwoordde Sietse. „De politieboot voer op volle snelheid de poldervaart in.”

„Neem de tractor en de wagen met balen stro, Gerben. Als je die dwars op de weg zet, kan niemand er meer door,” zei Jellema.

„Goed,” bromde Gerben, „dat zal ik doen, maar daarna ga ik ervandoor en ik kom pas terug als de bandieten gepakt zijn.”

Gerben liep naar de wagenloods en reed even later met de tractor en een wagen vol strobalen over de Polderdijk naar de stenen brug.

De jongens voeren snel naar de poldervaart waarin losgeslagen rietpollen rond dreven. Dat had de veel te snel

varende politieboot veroorzaakt. Sietse was zo brutaal om ook met veel te hoge snelheid te blijven varen. Het was nu toch niet meer te controleren welke rietpollen de Kameleon en welke de politieboot had losgeslagen. De jongens hadden nu eenmaal haast om in de polder te komen, want ze waren ontzettend benieuwd wat de politie daar ging doen.

Gerben reed nu op de weg die naast de vaart liep. Bij de ingang van een weiland stuurde hij de tractor tot vlak tegen het hek en na even heen en weer manoeuvreren stond de wagen met stro dwars op de weg, met de achterwielen op het randje van de vaart en met de tractor bijna tegen het hek van het weiland. Gerben haalde het sleuteltje uit het contactslot en liep terug naar de stenen brug. Daar bleef hij op veilige afstand achter de Polderdijk wachten op de dingen die komen gingen.

De jongens voeren intussen steeds verder de poldervaart in.

„Waar gaan we helemaal naartoe?” vroeg Kees. „De politieboot is nergens te bekennen.”

„Aan de losgeslagen pollen zie je dat ze hierlangs zijn gevaren,” wees Hielke. „We zitten dus nog steeds op het goede spoor.”

„Laten we teruggaan,” zei Kees ineens. „Hoorde ik daar schieten?!”

Opeens kwam er met grote snelheid een bestelauto over de weg aan. Een politieauto achtervolgde hem, maar vanuit de bestelwagen werden puntige ijzers op de weg gegooid om de banden van de politieauto mee te vernielen. Die puntige ijzers worden kraaienpoten genoemd. Ze hebben vier scherpe punten en hoe je ze ook neergooit, er staat altijd één punt omhooggericht. De chauffeur van de politieauto deed zijn best om de kraaienpoten te ontwijken en moest daardoor snelheid minderen. De bestelwagen kreeg steeds meer voorsprong en de jongens vroegen zich af hoe dat zou aflopen. Had Gerben al een wegversperring gemaakt? Sietse liet de Kameleon keren en voer snel terug. Na een paar bochten zagen de jongens in de verte de bestelwagen stilstaan, terwijl de politieauto nog langzaam verder reed.

„Gerben heeft de weg afgesloten,” riep Louw. „Ik zie de wagen met stro staan.”

Ook zagen de jongens twee mannen uit de bestelwagen op de weg lopen. Ze kropen onder de wagen met stro door en renden verder in de richting van het meer.

Gerben, die achter de dijk lag te kijken, zag de mannen dichterbij komen. Wat moest hij doen? Ze proberen tegen te houden? Maar als die kerels pistolen hadden, wat kon hij dan beginnen? En waar was veldwachter Zwart? Altijd als je hem

nodig had, was hij er niet! Aangezien Gerben geen politieagent was, besloot hij om maar af te wachten wat er verder ging gebeuren.

Hijgend van het harde lopen, was het tweetal nu bijna bij de brug. De politieauto, die twee lekke banden had, stopte bij de wegversperring. Twee agenten stapten snel uit en achtervolgden de vluchtelingen. Die hadden intussen de stenen brug bereikt en vluchtten verder in de richting van het Paviljoen. De Kameleon naderde nu ook snel de brug. Achter hen kwam in de verte de politieboot terug.

De Kameleon bereikte het meer en Gerben riep naar de jongens: „Daar gaan ze!” Hij wees naar links, waar een motorboot zich losmaakte van de wal en snel koers zette naar de overkant. Sietse zette meteen de achtervolging in. De vluchtende boot was een klein motorjacht met kajuit. Hij moest een sterke motor hebben, want hij voer vrij snel. Maar toen de Kameleon vol gas ging, konden ze het motorjacht toch inhalen.

„Wat gaan we doen?” vroeg Kees.

„We moeten die boot zoveel mogelijk hinderen.” Sietse liet de Kameleon rakelings voor de boeg van het jacht langs varen. De grote golven, die door de Kameleon werden opgeworpen, lieten het motorjacht heftig heen en weer

schommelen.

„Wat een smal bootje,” merkte Louw op. „Ik dacht dat het om zou slaan.”

Opnieuw voer Sietse voor het jacht langs en weer schommelde de boot hard.

Toen zag Sietse dat de politieboot eraan kwam en hij deed zijn uiterste best om de snelheid van het motorjacht zoveel mogelijk af te remmen. Steeds dichterbij voor hij voor de boeg langs.

„Kijk uit!” riep Hielke. „Straks hebben we een aanvaring.”

„Dat zou geen ramp zijn,” vond Sietse. „Onze boot is veel sterker dan die dobberende wasteil.”

Het jacht kwam nu iets trager vooruit, dankzij de inspanningen van Sietse. Die stuurde opnieuw tot vlak voor het motorjacht, maar bleef er dit keer recht voor varen. De stuurman van het jacht werd gedwongen om flink vaart te minderen, maar omdat hij daar niets voor voelde, probeerde hij langs de Kameleon te komen. En dat was juist wat Sietse graag wilde. Het motorjacht zwenkte een halve meter om en toen pas zag de stuurman dat hij recht op een tonnenboei afvoer, die hij niet meer kon ontwijken. Sietse had hem er keurig heen gemanoeuvreerd. In volle vaart botste het jacht tegen de boei. In de romp zat een flink gat, waar het water

door naar binnen stroomde. De snelheid nam af en het bootje begon te zinken.



„Die is er geweest!” zei Sietse.

„Zou hij helemaal zinken?” vroeg Louw.

Sietse schudde zijn hoofd. „Welnee, die boot is van hout, dus hij blijft drijven.”

Op een afstandje bleven de jongens naar het jachtje kijken.

De deur van de kajuit ging open en de twee mannen kwamen naar buiten en klommen op het dak.

„Kom hier, jongens. We kunnen niet zwemmen!” riepen ze.

„Niet doen, Sietse,” waarschuwde Kees. „Ze willen met de Kameleon verder vluchten.”

„Er komt al hulp.” Sietse wees naar de naderende politieboot.

De ene man schudde met zijn vuist naar de jongens, maar dat was dan ook alles wat hij kon doen. Ze konden geen kant uit.

Zonder enige tegenstand lieten ze zich door de politie aan boord nemen.

Het half gezonken jachtje werd door de patrouilleboot op sleeptouw genomen en de brigadier riep: „Jullie hebben prima geholpen, jongens. Trouwens, willen jullie nog iets doen? In de poldervaart drijven losgeslagen rietpollen. Als jullie die nou naar de kant duwen, groeien ze misschien weer vast.”

„Goed, meneer,” antwoordde Sietse. „Dat zullen we doen.”

„Jullie zijn geweldig,” prees de brigadier. „Bedankt, en tot

ziens.”

De politieboot vertrok naar de overkant van het meer en de Kameleon voer terug naar de poldervaart.

Daar reed Gerben langs de weg met de tractor en de wagen vol stro.

„Jullie hebben de bandieten gepakt, hè? Ik heb het gezien. De Kameleon heeft het jachtje getorpedeerd!”

Hielke schudde zijn hoofd. „Dat is niet waar. We hebben het bootje alleen maar gehinderd en toen voer het tegen een tonnenboei en stootte lek.”

„Wat hadden die mannen gedaan?” wilde Kees weten.

„Vraag dat maar aan die twee agenten bij de auto,” antwoordde Gerben. „Ik ga ervandoor. Dat gedonder steeds met de politie kost me een zee van tijd. Ze kunnen wel denken dat ik een onbezoldigd veldwachter ben, maar voor niets gaat alleen de zon op! Hé, wie komen daar aan?”

Het waren Aleida en Hans, die wandelend langs de polderweg naderden.

„Waar is mijn boot?” vroeg Gerben. „Jullie hebben hem toch niet gesloopt, hè?”

„Nee hoor,” lachte Hans, „hoewel er genoeg lui zijn, die zo’n beste boot willen kopen. Maar wees gerust, Gerben. De Zwaluw ligt veilig bij de stenen brug. De mast kon niet onder

de brug door en daarom zijn we maar gaan lopen. We willen even op bezoek bij boer Brandsma.”

„Wat moeten jullie bij boer Brandsma doen?” vroeg Gerben verbaasd.

„Dat zou je wel willen weten, hè?” zei Aleida plagend. „Maar dat vertellen we niet.”

„Gerben mag het wel weten,” knikte Hans. „Ik ga daar solliciteren. Misschien kan ik er meer verdienen.”

„Dat bestaat niet! Jellema betaalt de hoogste lonen. O verhip, je loopt gewoon te fantaseren.”

„Dat heb ik van jou geleerd, Gerben,” grijnsde Hans. „Maar je boot breng ik weer veilig thuis.”

„Als je hem maar niet te lang onbeheerd laat liggen,” waarschuwde Gerben nog, waarna hij met luid ronkende motor naar de boerderij reed.

Aan de kant van de weg stonden de bestelwagen en een politieauto, waarbij twee agenten bezig waren met het verwisselen van een wiel. De jongens gingen vragen waarom de twee mannen gearresteerd moesten worden.

„Het zijn jeneverstokers,” vertelde de ene agent. „Ze hadden in de boerderij van Heida een alcoholstokerij.”

Hans en Aleida die er ook bij kwamen staan, hoorden wat de agent vertelde.

„Maar dan hebben wij die alcohol geroken, toen meneer Zwart deze zelfde bestelauto aanhield,” zei Aleida. „Weet je nog, Hans? Het was op die avond toen we bij dat veld vol boterbloemen stonden te kijken.”

„Ja, ik herinner het me,” knikte Hans. „Diezelfde geur kwam ook uit de sloot bij het weiland.”

„Dat kan,” zei de agent. „Het afval van de distilleerderij werd in de sloten geloosd. De heren dachten dat zoiets niet opgemerkt zou worden, omdat de sloten door de hele polder met elkaar in verbinding staan. Maar Zwart rook het, net als u en toen was het voor hem een klein kunstje om te ontdekken waar dat afval in de sloten werd gestort.”

„Dat begrijp ik niet,” begon Hans. „U zegt dat de sloten door de hele polder met elkaar in verbinding staan. Dan lijkt het me nogal moeilijk om te ontdekken in welke sloot precies afval werd geloosd.”

„Dat is inderdaad waar,” knikte de agent. „Ik weet dat Zwart de distilleerderij ontdekt heeft, maar hoe hij dat precies deed, zult u aan hemzelf moeten vragen.”

Er kwam nog een politieauto aanrijden, waar ook Zwart in zat. De agenten hielden de auto aan en vroegen het reservewiel te leen.

„We hebben twee lekke banden,” vertelde de ene agent. „En

we hebben maar één reservewiel.”

Zwart, de chauffeur en nog een agent stapten uit en de chauffeur haalde het reservewiel te voorschijn. Hij kreeg er een wiel met een lekke band voor terug.

„Neemt een van jullie de bestelwagen mee?” wilde Zwart weten.

„Dat doe ik wel,” bood een van de agenten aan.

Hans vroeg aan Zwart: „Hoe ontdekte u zo gauw waar de geheime jeneverstokerij was?”

Zwart lachte. „U bent wel nieuwsgierig. Maar uw verloofde en u brachten me een heel stuk op het goede spoor, toen jullie me attent maakten op die zoetige geur uit de sloot. Toen ik een bestelauto aanhield, die dezelfde geur verspreidde, wist ik dat er in de polder een distilleerderij moest zijn. Om alcohol te maken moet je gist, suiker en water mengen. Kees had me die middag verteld dat boer Heida zakken met suiker vervoerde. Dus ging ik bij de boerderij van Heida kijken en zag een pijp uit het dak van de hooischuur steken. Dat was voor mij genoeg bewijs om er vandaag een overval te organiseren. En zoals u ziet, met succes!”

De agenten hadden intussen de wielen verwisseld en de auto's vertrokken naar het dorp. De jongens begonnen de losdrijvende rietpollen naar de kanten te duwen en Hans en

Aleida wandelden verder naar de boerderij van Brandsma.
„En wij maar denken dat Heida een voorraadje vormde voor
zijn pannenkoeken en koffie,” lachte Kees. „Ha ha!
Veldwachter Zwart is niet van gisteren. Hij heeft je te pakken
voor je het weet.”

HOOFDSTUK VI

Douwe Klip zorgt voor oude meubels

Handig duwden de jongens de rietpollen tussen de rietkragen langs de wal en maakten zo de vaart weer schoon. Ze waren er een hele tijd mee bezig, totdat ze op het punt kwamen waar de politieboot was gekeerd.

„Een geluk dat de politie niet tot aan de boerderij van Heida is gevaren,” merkte Sietse op, „want dan hadden we nog zo’n stuk vaart schoon moeten maken.”

„Zullen we even bij de boerderij gaan kijken?” stelde Kees voor.

Dat vonden ze allemaal best, maar toen ze bij de boerderij kwamen, viel er niet veel bijzonders te zien. Op het erf lagen wat gascilinders en uit het dak van de hooischuur stak een dikke, ronde pijp, en dat was alles.

„Gaat Heida nu naar de gevangenis?” vroeg Kees.

Hielke schudde zijn hoofd. „Ik denk van niet. Hij stookte geen jenever. Dat deden die andere mannen.”

„Maar hij is wel medeplichtig,” wist Louw. „Hij vervoerde de suiker.”

„Heida zal wel een vette boete moeten betalen,” dacht Sietse.

„In plaats van veel te verdienen gaat het hem nu veel geld kosten.” Hij liet de Kameleon keren en voer terug.

Bij een kleine woning naast de boerderij van Brandsma stonden Hans en Aleida druk te praten met de boer. De Kameleon legde aan en de jongens stapten uit.

„Daar komen jullie helpers,” zei Brandsma. „De jongens willen vast wel helpen bij de schoonmaak.”

„Met alle plezier,” knikte Sietse.

„Gaan jullie hier wonen?” vroeg Kees aan Aleida.

„Ja, Kees. En als het huis opnieuw geschilderd is, ziet het er veel mooier uit.”

„Dus er komt een bruiloft?” ging Kees verder. „Mogen wij dan ook komen?”

„Natuurlijk worden jullie uitgenodigd,” antwoordde Hans.

„En Gerben ook. Anders is het feest niet compleet.”

„Hoera,” juichte Kees. „En wanneer is de bruiloft?”

„Zodra het huis klaar is,” antwoordde Hans.

„Laten we dan maar meteen beginnen,” besloot Kees.

Daarvoor moesten er schoonmaakartikelen en verf gekocht worden, en dat gingen Aleida en Hans gelijk doen. Ze voeren in de Kameleon mee naar de boot van Gerben en streken het zeil en de fok. De Zwaluw werd naast de Kameleon

vastgebonden en zo voeren de boten naar het dorp.

Daar werd de boot van Gerben volgeladen met emmers, bussen verf, kwasten en allerlei schoonmaakartikelen. Aleida controleerde of alles er was en daarna voeren ze terug naar het huisje naast Brandsma's boerderij. Nadat alles was gelost, werd het tijd om naar huis te gaan voor het middageten. Bij de boerderij van Jellema stond Gerben op de dijk te wachten.

„Hier is de Zwaluw terug, Gerben,” riep Hans opgewekt.

„De boot is nog in een prima staat, zoals je ziet.”

„Dat mag dan wel een groot wonder heten,” vond Gerben.

„Ik zag dat jullie mijn luxe jacht hebben gebruikt als vrachtboot. En daarvoor had ik hem niet uitgeleend. Als er te veel vracht in wordt geladen, kan de romp scheeftrekken en wordt het onmogelijk om er nog recht mee te varen. Ik zou nooit meer aan zeilwedstrijden mee kunnen doen, omdat de boot dan telkens in halve cirkels tussen de andere boten door zou varen.”

Aleida moest lachen. „Doe niet zo mal, we hebben je boot niet overbelast. Er zaten alleen maar een paar bussen verf en schoonmaakartikelen in.”

„En waar brachten jullie die vracht naartoe?” wilde Gerben weten.

„Naar de woning naast de boerderij van Brandsma,” vertelde Hans. „We gaan daar wonen.”

„Wat?” Gerben keek verbaasd. „Je wilt me toch niet wijsmaken dat jullie dat krot hebben gekocht? Ik zou het niet eens cadeau willen hebben.”

„Het kan best een leuk huisje worden,” merkte Aleida vol vertrouwen op. „Als alles geschilderd is, ziet het er heel anders uit.”

„We gaan het aan de buitenkant helemaal wit maken,” voegde Hans eraan toe.

„Hm, dat is hetzelfde als wanneer je een landloper een witte doktersjas aan zou trekken. En als je eenmaal begint te schilderen, komt er geen eind aan. En weet je wat je ervan krijgt? De ververitus!”

„De ververitus?” riepen de jongens. „Wat is dat?”

„Dat kreeg de man die ook zo’n oud huisje kocht,” vertelde Gerben. „Hij schilderde het van binnen en van buiten, maar vond het niet mooi genoeg en schilderde alles opnieuw met andere kleuren. Toen zei iemand tegen hem dat hij de verkeerde verf had gebruikt en dus kocht hij andere en begon weer te schilderen. De mensen die kwamen kijken, gaven hem steeds andere raad over de kleuren en zo smeerde hij de ene verflaag na de andere op de muren, deuren en

kozijnen. Hij wist van geen ophouden, hij verfde en verfde, totdat er binnen geen plaats meer was, zo dik waren de muren geworden van al die verflagen. Het huis was één grote klomp verf en nog wilde de man niet stoppen. De dokter werd geroepen en die liet hem naar het ziekenhuis brengen voor een rustkuur. Hij had de Ververitus, verklaarde de dokter.” „Dat huis zou ik wel eens willen zien,” zei Kees. „Waar staat het?”

„Het is door de hitte van de zon in brand gevlogen,” fantaseerde Gerben. „Het heeft drie dagen geduurd voor de brandweer het vuur kon blussen. Al die tijd trokken er zwarte rookwolken door het dorp en werden alle huizen vuil, zodat iedereen alles opnieuw moest schilderen. Wat waren de mensen toen kwaad op de man met de ververitus. Maar veldwachter Zwart vond dat het hun verdiende loon was. Iedereen had de man immers andere kleuren aangeraden en zo hadden ze allemaal meegeholpen om het huis extra brandbaar te maken. Maar er was er een die niet mopperde. Dat was schilder De Wit, die had zijn hele leven nog nooit zoveel verf verkocht.”

Hans schudde zijn hoofd om zoveel onzin.

„Kom je eten, Hans?” klonk de stem van Jellema.

„Ja, graag,” antwoordde Hans, want hij had ontzettende trek.

„Hij is helemaal niet ziek meer,” begreep Gerben. „Hij kan vanmiddag wel sloten gaan uitbaggeren.”

„Niet doen, hoor Hans,” waarschuwde Aleida.

„Natuurlijk niet,” lachte Hans. „Gerben plaagt graag.

Vanmiddag gaan we ons huis mooi maken. Kom je gauw terug?”

„Wij brengen haar wel met de Kameleon,” beloofde Sietse.

Dat vond Hans geweldig en daar gingen ze naar huis. Gerben voer ook mee in de Kameleon.

Hij vroeg aan Aleida: „Weetje nu wel zeker datje daarginds in de polder wilt gaan wonen?”

„Waarom niet? Het is er heel gezond, met veel frisse lucht en overal vrij uitzicht.”

„Maar 's winters is het er nogal stil,” zei Gerben.

„Dat is maar betrekkelijk,” vond Aleida. „We wonen dan toch naast de boerderij van Brandsma en ik dacht dat er op een boerderij het hele jaar door wel iets te doen was. Dat geeft de nodige drukte en dan wonen we er toch niet zo eenzaam.”

„Dat is waar. Op een boerderij wordt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat gewerkt,” knikte Gerben. „Daarom was het ook helemaal fout van die ene man uit de stad, toen hij voor zijn rust op een boerderij ging logeren. Hij stond tegelijk met de boer 's morgens vroeg op, maar ging 's avonds laat naar bed.

Hij kreeg zo weinig rust, dat hij ten slotte in een ziekenhuis moest worden opgenomen. Daar heeft hij drie weken aan één stuk door geslapen. Waarmee ik maar wil zeggen: voor je rust moetje niet bij een boerderij gaan wonen. Het is er drukker dan je denkt.”

„Ja ja,” lachte Aleida. „Eerst beweer je dat het er zo stil zal zijn en dan zeg je dat het heel druk is op een boerderij. Als ik naar jou zou luisteren, ging ik daar niet wonen, maar ik ben blij dat we het gekocht hebben.”

„Je hebt gelijk,” knikte Gerben, „je woont daar heel gezond en bij je buurman kun je altijd verse melk en eieren kopen.” De Kameleon voer onder de brug door en legde even later bij het Raadhuisplein aan. Aleida, Gerben en Louw gingen aan wal en Hielke, Sietse en Kees voeren weg.

„Hé Kees, waarom ben je niet bij de Woudaap uitgestapt?” wilde Sietse weten. „Nu moeten we speciaal voor jou dat hele stuk terugvaren.”

„Dat komt door Gerben. Toen hij weer aan het vertellen was, vergat ik gewoon om van boord te gaan, maar jij legde ook niet aan, Sietse.”

„Door Gerben vergat ik het ook,” bekende Sietse. „Hij kletst je de oren van je hoofd.”

De Kameleon voer op volle snelheid het meer over naar de

Woudaap, waar Kees aan wal ging.

Daarna gingen Hielke en Sietse snel naar hun eigen huis. Aan tafel vertelden ze dat Hans en Aleida gingen trouwen en naast de boerderij van Brandsma zouden gaan wonen.

„Dat is leuk,” vond moeder en Klinkhamer vroeg: „Wat doet die Hans eigenlijk voor de kost? Of blijft hij werken als boerenknecht?”

„Hij is student,” antwoordde Hielke.

„Zo, dan moet hij dus de kost verdienen plus de studiekosten,” merkte Klinkhamer op. „Hoe wil hij dat klaarspelen? Ik ben benieuwd hoe dat af zal lopen.”

’s Middags gingen de jongens Hans en Aleida helpen bij het schoonmaken van de woning. Daarna werden de muren geschilderd met diverse kleuren muurverf. Hans, geholpen door Sietse en Kees, maakte de buitenkant van het huis wit. Tegen de avond was de hele voorgevel zo goed als klaar en dat gaf het huis al een heel ander aanzien. Het leek helemaal niet zo oud meer en als de kozijnen groen geschilderd werden, zou het huis volgens Aleida wel tien keer zo mooi worden.

Toen Gerben kwam kijken, moest hij toegeven dat het huis inderdaad heel erg opknapte. „Maar het zal wel veel verf kosten.”

„Dat geeft niet,” vond Hans en Aleida voegde eraan toe dat het huis daardoor meer waard werd.

„Aha, nu begrijp ik het,” knikte Gerben. „Jullie maken het met een kwastje verf mooi om het dan duur te verkopen.”

„Ben je mal?” riep Aleida uit. „We gaan dit huis niet verkopen. We gaan er wonen!”

„Jullie hebben zeker geld genoeg?” vroeg Gerben.

Hans schudde zijn hoofd. „Nee Gerben, dat hebben we niet. Met de aankoop van het huis is er een groot gat in onze financiën geslagen. Voor het kopen van meubels hebben we waarschijnlijk niet genoeg geld.”

„Maar het huis is gelukkig klein,” voegde Aleida eraan toe, „dus kunnen er niet veel meubels in.”

„De jongens moeten maar een inzameling voor jullie houden,” vond Gerben. „Dat kunnen ze goed. Ze hebben al vaker mensen geholpen.”

„Ik geloof dat we thuis wel een stoel over hebben,” merkte Kees op. „Ik zal het straks meteen gaan vragen.”

„Nee hoor, dat wordt te gek,” protesteerde Aleida.

„Het is helemaal niet gek,” vond Gerben. „Je zou ervan staan te kijken hoeveel meubilair er vrijkomt als iedereen het overvloedige zou opruimen. Bij mij thuis staat een grote tafel op zolder, die geen dienst meer doet. Jullie mogen hem van me

hebben. Het is een beste tafel, van eerste kwaliteit eikenhout. Zoiets koop je vandaag de dag niet in de winkels.”

„En hoeveel houtwormen zitten erin?” vroeg Sietse.

Gerben keek verontwaardigd. „Wat dacht je nou? Dat ik een tafel vol houtwormen op zolder ga zetten? Dat zou wel heel erg dom zijn. De houtwormen zouden zich over de hele zolder verspreiden en voor je het weet, hebben ze het dak opgevreten. Een mooie gedachte als je in bed ligt en plotseling vallen alle dakpannen op je hoofd. Nee, de tafel is puntgaaf, maar als jullie hem niet willen hebben, vind ik het ook prima. Ik zal hem niet aan jullie opdringen.”

„Maar Gerben, ik heb niet gezegd dat ik de tafel niet wil hebben,” zei Aleida. „Integendeel! Als de tafel zo goed is als jij zegt, wil ik hem graag hebben.”

„Oké,” knikte Gerben. „Een tafel hebben jullie dus al en misschien krijgen jullie van Kees een stoel. Dan nog een stoel erbij en jullie kunnen al samen aan tafel gaan.”

„Ik kan desnoods wel op een kistje zitten,” zei Hans.

„Dat is onzin,” vond Aleida. „Maar we nemen alleen het hoognodige en dat is nog heel wat, zoals vloerbedekking, gordijnen, lampen, een keukenuitrusting, een slaapkamerameublement, linnengoed, enzovoort.”

„Zeg Hans,” begon Gerben, „ik zag dat je vader in een dure

auto rijdt. Kan hij je niet aan meubels helpen? En de ouders van Aleida kunnen toch ook wel een steentje bijdragen?”

Hans schudde zijn hoofd. „Nee, dat gaat niet. We willen alles zelf doen. Onze ouders mogen niets van onze trouwplannen afweten.”

„Zijn jullie bang dat ze geen toestemming zullen geven?”

Gerben trok zijn wenkbrauwen op.

„Daar hoeven we niet bang voor te zijn,” antwoordde Hans.

„We zijn meerderjarig en hebben dus geen toestemming van onze ouders nodig. Maar het zit zo. Mijn vader heeft een fabriek en een vriend van hem in Brabant ook. Die vriend heeft ook een dochter en als ik nu met die dochter trouw, kunnen de fabrieken in de toekomst worden samengevoegd tot één groot bedrijf. Maar ik voel er niets voor om me aan een onbekende vrouw te laten koppelen en daar heb ik thuis woorden over gekregen. Maar als ik eenmaal getrouwd ben met Aleida, dan is alles geregeld en kan ik bij mijn vader in het bedrijf gaan. Zo! En nu weten jullie alles, maar vertel het alsjeblieft aan niemand.”

De vrienden beloofden hun mond te houden.

„We zullen heel goed helpen,” zei Hielke. „Dan is het huis gauw klaar en kunnen jullie trouwen.”

Er werd daarna nog een paar dagen met man en macht aan

het huis gewerkt en het was verbazingwekkend hoe leuk alles werd. De woning was nu van buiten helemaal wit, behalve de schoorsteen en het dak. Dat karweitje zou Gerben wel doen. Het dak was nogal steil en hoewel Sietse het ook best had gedurfd, vond Hans het beter dat Gerben de schoorsteen wit verfde.

„Als je dit werk door kwajongens laat doen, smeren ze meer verf op de pannen dan op de schoorsteen.” Gerben klom naar boven en maakte de schoorsteen rondom wit. Hij zat schrijlings op de nokvorsten en bekeek tevreden zijn werk. Hij had geen plekje vergeten en dus kon hij weer naar beneden. Hij sloeg zijn ene been over de nok... en maaide daarmee de pot met verf van het dak af. De pot rolde over de pannen naar beneden en suisde rakelings langs Kees, die daar precies op dat moment voorbijliep.



„Stomme koe!” schold Kees verschrikt. „Kijk eens wat je hebt gedaan!” Over de pannen liep een brede streep witte verf en ook over de overall van Kees.

De anderen kwamen allemaal kijken.

„Waarom heb je dat gedaan?” riep Sietse.

„Waarom ik dat heb gedaan?” riep Gerben kwaad terug. „Je denkt toch zeker niet dat het opzet was? Het was een ongeluk. Haal gauw een paar doeken, dan kan ik de verf wegvegen.”

„Als Gerben komt helpen, duurt alles twee keer zo lang,” wist Sietse uit ervaring.

Aleida bracht doeken en een fles wasbenzine. Daarmee begon Gerben de pannen schoon te maken en probeerde Kees de verf van zijn overall te boenen. Dat lukte maar gedeeltelijk, want er bleef een grijze streep op de stof achter. „Je vader zal wel kwaad zijn als je zo thuiskomt,” dacht Louw. „Waarom? Ik zeg dat het Gerbens schuld is,” zei Kees schouderophalend. „Jullie zijn getuigen.”

Dijkstra keek inderdaad kwaad toen Kees ’s avonds door zijn vrienden thuis werd gebracht. „Is het weer zover? Moest je je weer toetakelen? Alle jongens zien er nog netjes uit, alleen jouw overall zit onder de verf.”

„Kees kon er niets aan doen, meneer Dijkstra,” verdedigde Hielke hun vriend. „Gerben schopte een pot verf van het dak

en die kwam op Kees terecht.”

„Als de pot mijn hoofd had geraakt, was ik misschien wel dood geweest,” knikte Kees vol overtuiging.

„Waar bemoeit die Gerben zich ook mee,” momperde Dijkstra. „Blijf voortaan uit zijn buurt, want je kunt alleen maar narigheid van hem verwachten. Hij is een grote loewabbes!”

Die naam vonden de jongens grappig en lachend voeren ze naar huis.

’s Avonds, toen Gerben de smederij van Klinkhamer binnenkwam, begroette Sietse hem met de naam ,loewabbes’.

„Je lijkt Dijkstra wel,” momperde Gerben. „Die scheldt me ook uit voor loewabbes omdat ik verf over de kleren van Kees morste. Maar toen ik aanbood om de overall te vergoeden wilde hij geen cent aannemen. Hij had mijn geld niet nodig, zei hij, en ik moest me voortaan niet meer met de jongens bemoeien. Daar kwam altijd doffe ellende van. Hoe bedenkt hij toch altijd zulke vreemde uitdrukkingen?”

„Dat moet jij nodig vragen,” grijnsde Sietse. „Jij zegt zelf ook altijd van die gekke dingen.”

„Kijk, er stopt een taxi,” wees Hielke.

Er stapte een oude dame uit en zodra Gerben haar zag, zei hij: „Dat is familie van Aleida. Mondjes dicht en niets

vertellen.” Hij ging naar buiten en Hielke en Sietse volgden hem.

„Goedenavond, mevrouw Lohman,” groette Gerben.

„Pardon, u vergist zich,” zei de vrouw. „Ik ben mevrouw Lohman niet. Ik ben haar zuster. We zijn allemaal erg benieuwd hoe Aleida het hier maakt. Ik neem aan dat u Aleida kent?”

„Aleida lijkt sprekend op u,” knikte Gerben. „Daarom dacht ik dat u haar moeder was. Maar u bent dus haar tante. Nou, Aleida maakt het uitstekend. Maar hoe weet u dat ze hier is?”

„Aleida’s vader heeft een grote fabriek, jongeman. Een vertegenwoordiger van de fabriek heeft Aleida hier zien varen in een boot die de Kameleon heette. Aleida stuurde een paar keer een ansichtkaart vanuit Jonkersveen. Hier in het dorp hoorde ik dat de Kameleon van de jongens van Klinkhamer is en die wonen hier, nietwaar?”

„Ja, dat zijn wij,” antwoordde Sietse. „Aleida vaart af en toe met ons over het meer. Dat vindt ze leuk.”

„Dus ik kan aan haar ouders vertellen dat ze het goed maakt?” vroeg de vrouw.

„O ja. Vertelt u dat maar gerust,” knikte Gerben. „Aleida heeft het heel erg naar haar zin. Ze zal voorlopig niet naar huis terug willen. Maar waarom vraagt u dat zelf niet aan

haar?”

„Aleida wil zelfstandig worden. Daarom is ze een tijdje van huis gegaan om te kijken hoe dat gaat. Haar ouders respecteren dat en laten haar zoveel mogelijk met rust. Dus moeten jullie haar niet vertellen dat ik naar haar geïnformeerd heb.”

„We vertellen niets aan haar en we vertellen niets over haar,” zei Gerben.

„Wat bedoelt u?” wilde de vrouw weten. „Is er dan nog iets bijzonders over haar te vertellen?”

„Zegt u maar tegen haar moeder dat Aleida het hier heel erg naar haar zin heeft en dat ze nog nooit zo’n prettige vakantie heeft gehad,” antwoordde Gerben.

„Is er misschien een man in het spel?” vroeg de vrouw toen.

„Dat zou ik echt niet durven zeggen. Maar ik wil haar wel vertellen dat haar tante het graag zou willen weten.”

„We hebben toch net afgesproken dat jullie haar niet zullen verklappen dat ik naar haar geïnformeerd heb?” merkte de vrouw op. „Ik blijf nog een paar dagen in Jonkersveen logeren, want ik heb het gevoel dat onze Aleida iets in haar schild voert. En daar wil ik graag wat meer van weten.”

„Dan kunt u op onze hulp rekenen,” bood Gerben aan. „De jongens kunnen af en toe met hun boot naar u toe varen om

te vertellen wat Aleida uitvoert.”

„Een uitstekend idee,” knikte de vrouw. „Ik reken op jullie. En dit is alvast voor de moeite. Ik logeer in hotel De Boeier. Tot ziens, jongens.”

Ze stapte meteen weer in de taxi, die naar de overkant van het meer vertrok. Gerben staarde verbluft naar een bankbiljet dat de vrouw hem in zijn hand had gestopt.

„Dat heb je weer mooi voor elkaar, Gerben Zonderland,” riep Sietse verontwaardigd. „Nu moeten wij geregeld naar die mevrouw om inlichtingen te geven.”

„Ja! En wat moeten we haar dan vertellen?” vroeg Hielke.

„Nou, daarvoor kun je van alles fantaseren,” zei Gerben.

Hans en Aleida kwamen naar het dorp gewandeld.

„Ha, jullie komen als geroepen!” groette Gerben. „Alsjeblieft Aleida, hier is alvast een huwelijkscadeautje van je tante.”

„Van mijn tante?” vroeg Aleida verbaasd.

„Ja! Van de zuster van je moeder.” Daarna vertelde Gerben over de ontmoeting met de tante.

Maar toen Hans hoorde dat Gerben beloofd had alle inlichtingen over Aleida aan tante te zullen verstrekken, riep hij: „Ben je gek geworden? Ga je ons geheim aan de hele familie verklappen?”

„Dat zal Gerben niet doen,” zei Aleida rustig. „Ik denk dat hij

tante wat op de mouw zal spelden. Is het niet zo, Gerben?”

„Natuurlijk,” antwoordde Gerben. „Zo kunnen we voorkomen dat je tante zelf op onderzoek uitgaat en dan alles te vroeg ontdekt.”

„Hm, dat is nog niet zo’n gek plan,” vond Hans.

„Wij willen wel helpen,” bood Sietse aan, „maar dan moet Gerben ons zeggen wat we aan die tante kunnen vertellen.”

„Ja Gerben, jij hebt dit plan bedacht, dus moet je het ook maar uitvoeren,” viel Hans hem bij. „Je moet Hielke en Sietse iedere dag informatie verstrekken over het doen en laten van Aleida.”

„Goed,” knikte Gerben, „daar zorg ik wel voor.”

Aleida lachte. „Het is toch eigenlijk te gek om de familie zo voor de mal te houden. Zullen we tante maar in vertrouwen nemen?”

Hans schudde zijn hoofd. „Laten we daar nog even mee wachten. Over een paar dagen gaan we ons voorgenomen huwelijk bekendmaken en dan is het voor allemaal een grote verrassing.”

Sjoerd, de postbode, kwam voorbij. „Kunnen jullie nog oude meubels gebruiken?” vroeg hij. „Op het Noordeinde staan er een heleboel en je mag alles gratis meenemen. Kuiper, de kaasboer, heeft zijn hele inboedel op straat gezet, want zijn

huis is volledig opnieuw ingericht.”

„Hoe bestaat het!” riep Gerben uit. „Die kerel verdient zeker geld als water. Kom luitjes, allemaal erheen. We gaan alles wat bruikbaar is, weghalen.”

Hans haalde zijn schouders op. „Het zal wel niet veel bijzonders zijn.”

„Dat weet je nooit,” vond Aleida. „Als je oude stoelen overschildert, zijn ze weer als nieuw. Ik wil toch wel even kijken.”

Hielke en Sietse gingen ook mee en zo stonden ze even later met z’n allen bij de woning van Kuiper, waar een groepje mensen een verzameling meubels bekeek, die daar op de stoep waren neergezet.

Kuiper stond in de deuropening en keek met een spottend lachje naar de nieuwsgierige mensen. In zijn huis brandden de lampen volop, terwijl de gordijnen wijdopen waren.

Iedereen kon naar binnen kijken als in een etalage en dat was ook precies de bedoeling van Kuiper, want hij wilde graag laten zien hoe goed het met hem ging.

Sietse riep: „Zo, wat is het daarbinnen deftig. Het lijkt allemaal wel van goud.”

Kuiper knikte goedkeurend, maar Aleida zou haar woning nooit zo willen inrichten. Ze vond het bizar, al die koperen

tierelantijnen om deurkrukken, tafelranden en zelfs aan stoelpoten en lampen. Het was allemaal glimmend koper wat je zag en fluisterend zei Aleida tegen Hans: „Het lijkt wel een schiettent op de kermis.”

Gerben trok een stoel uit de voorraad meubels en vroeg: „Is dit wat, Aleida?”

„Ja, graag. Heb je er nog meer?”

Hielke en Sietse vonden nog drie stoelen van hetzelfde model. Ook kozen ze een kastje en een klein tafeltje uit, plus een staande schemerlamp met een kap die gescheurd was. De andere mensen begonnen zich nu ook het een en ander toe te eigenen en zo was alles al snel verdwenen.

Kuiper riep lachend: „Ik had het neergezet voor de vuilnisdienst, maar ik wist niet dat er zoveel mensen bij die dienst werken. Veel geluk met de rommel.”

„Wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd,” merkte Gerben op.

„Een kinderhand is gauw gevuld,” gaf Kuiper terug.

„En hoogmoed komt voor de val,” zei Gerben.

„Wat is dat hier?” klonk plotseling de barse stem van veldwachter Zwart. „Is dit een samenscholing?”

„De rijke meneer Kuiper geeft iedereen oude meubels cadeau. Dat is alles,” vertelde Gerben.

„Zo zo.” Zwart keek met zichtbare verbazing door de ramen in de helverlichte kamer van Kuiper.

„Kijkt u maar goed,” knikte Gerben. „Kuiper is zomaar miljonair geworden.”

„Ga je mee, Gerben?” vroeg Hans, want hij zag dat Kuiper kwaad werd. Om ruzie te vermijden, gaf hij Gerben twee stoelen en nam er zelf ook twee. Sietse droeg het kastje en Hielke het tafeltje. Aleida sloot de rij met de schemerlamp en zo gingen ze naar het Raadhuisplein.

„Waar moeten we de meubels laten?” vroeg Hans zich af.

„We kunnen ze moeilijk nog naar ons huis brengen. Daarvoor is het al te laat.”

„Zet ze maar bij de kant van de vaart neer,” stelde Sietse voor.

„Dan haal ik de Kameleon en laden we daar alles in. Morgen brengen we het dan wel verder.”

Dat vond iedereen een goed idee en Sietse rende naar huis. Algauw was hij weer terug met de Kameleon en werden de meubels voor in de boot geladen.

Aleida zei dat ze er vooral geen krassen op moesten maken en daar lachte Gerben om.

„Je doet net alsof het hele dure meubels zijn, Aleida.”

„Wacht maar af wat ik ermee ga doen. Daar zul je nog van staan te kijken, Gerben Zonderland.”

„Tja Gerben, vergeet niet dat Aleida binnenhuisarchitecte is,” merkte Hans op. „Ze weet precies hoe je van oud nieuw kunt maken.”

Er kwam een auto aan.

Toen Hans hem zag, schrok hij. „O nee, daar komt mijn vader!” Hij sprong bij Hielke en Sietse aan boord en de Kameleon ging er meteen vandoor.

De auto stopte bij Gerben en Aleida. De vader van Hans, meneer Kreuger, stapte uit. Hij keek de Kameleon na en vroeg aan Gerben: „Is dat niet mijn zoon Hans, daar in die boot?”

„Welnee, dat is Douwe Klip, handelaar in tweedehands meubelen,” antwoordde Gerben. „Ik heb hem net een paar stoelen verkocht.”

Aleida kon haar lachen nauwelijks verbergen.

Meneer Kreuger keek haar aan. „Ken ik u? Heeft u vroeger niet op ons kantoor gewerkt?”

Aleida schudde haar hoofd. „U moet zich vergissen, meneer. Ik ben binnenhuisarchitecte en ik had nogal belangstelling voor die oude stoelen.”

Daar kwam veldwachter Zwart.

Meneer Kreuger vroeg hem meteen: „Meneer de veldwachter? Mijn zoon Hans Kreuger moet hier ergens

verblijven. Weet u toevallig ook of er een student helpt in een bedrijf of op een boerderij?”

„Die Hans ziet er ongeveer net zo uit als Douwe Klip, die daarginds met een boot vol oude meubels naar het meer vaart,” zei Gerben tegen Zwart.

„Zooo? Draagt uw zoon een baardje net als Douwe Klip?”

„Nee, dat beslist niet,” antwoordde meneer Kreuger.

„Dan weet ik het niet,” zei Zwart. „Maar als wij uw zoon op moeten sporen, wil ik wel zorgen voor een oproep in de dagbladen, op de radio en op de televisie. Zorgt u maar voor een foto van recente datum.”

„Dank u. Dat is niet de bedoeling. Ik zoek wel verder. Goedenavond.”

De auto vertrok. Zwart had Hans en Aleida goed geholpen, maar tegen Gerben zei hij spottend: „Douwe Klip? Je bent zelf Douwe Klip!”

Daarna ging hij naar huis.

„Wie is nu eigenlijk die Douwe Klip?” vroeg Aleida lachend.

„Die woonde hier vroeger,” vertelde Gerben. „Hij was opkoper van voddens, papier en van alles wat de mensen kwijt wilden. Hij was een beetje vreemd en vaak dronken.”

„Dus een soort dorptype?” begreep Aleida.

„Ja, juist,” knikte Gerben. „Dat was-ie!”

„Ja ja,” zei Aleida.

Wat ze daarmee bedoelde, was Gerben niet erg duidelijk. Vond ze dat hij ook een dorpsype was? Maar Aleida gaf geen nadere verklaring. Ze wenste Gerben goedenavond en verdween lachend het hotel in.

HOOFDSTUK VII

Klinkhamer gaat een open haard smeden.

Er wordt een vrolijk feest gevierd

De volgende morgen kwam Zwart de smederij binnen.

„Klinkhamer, onze kaaskoopman Kuiper wordt voor mij een steeds groter raadsel. Gisteren heeft hij zijn hele huis vol met dure meubels laten zetten. Ik begrijp niet waar hij dat allemaal van doet.”

„Dat hebben wij ook gezien,” knikte Sietse. „Het is erg deftig in zijn huis.”

„Veel deftiger dan bij ons,” viel Hielke zijn broer bij.

„Maar ik ben ook niet rijk,” zei Klinkhamer. „Al die deftigheid moet wel betaald worden en wij besteden ons geld liever aan goed eten.”

„Dat is ook wel zo verstandig,” vond Zwart. „Kuiper heeft een kleine loods gekocht, even voorbij de boterfabriek. Daarin stalt hij zijn auto en hij bewaart er ook kleine partijtjes kaas. Het is ons bekend dat Kuiper op de beurs in de stad vaak hooikaas koopt en die meeneemt achter in zijn auto. Ik ben bij hem in de loods geweest om te kijken en zag dat hij de

kazen in een bak met kaaskleursel dompelde. Op mijn vraag waarom hij dat deed, vertelde hij dat bleke kazen een armoedige indruk maken, maar na een dompeling in het kleursel worden ze prachtig rood en kan hij ze voor de dubbele prijs weer verkopen. Dat is zijn manier van winst maken. Maar die winst kan op zulke kleine partijen niet zo groot zijn, dat hij er een rijk bestaan van heeft. En toch koopt hij een auto, een loods, nieuwe meubels en mooie kleren voor het hele gezin. Volgens mij moet hij nog een bron van inkomsten hebben, waarvan niemand iets afweet.”

„Meneer Zwart, wist u dat Kuiper op de beurs ook goede winsten maakt?” vroeg Hielke. „We hebben zelf gezien dat hij in een paar uurtjes heel wat geld verdiende, hè Sietse?” „Ja. We waren erbij,” bevestigde Sietse.

Zwart schudde zijn hoofd. „Ook dat hebben we gecontroleerd, maar zijn verdienste op de beurs schommelt erg en ook daar kun je geen rijk leven van leiden. Kuiper moet dus toch op een andere manier nog iets weten te verdienen.”

Klinkhamer haalde zijn schouders op. „Ach, wat geeft het? Ik zeg maar zo: leven en laten leven. Zolang het Kuiper goed gaat, kan ik daar alleen maar blij om zijn. Hij was altijd arm, laat hem dan nu maar eens iets extra's verdienen. Ik gun het

hem van harte.”

„Dat is het punt niet,” vond Zwart. „Het gaat om de vraag of Kuiper wel eerlijk aan dat geld komt.”

„In de handel bestaat het woord eerlijk amper,” merkte Klinkhamer op. „Wie niet goed uit zijn ogen kijkt, heeft het aan zichzelf te wijten dat hij het niet kan bolwerken. Kuiper kijkt juist heel goed uit zijn ogen en daarom gaat het hem goed. Dat vind ik een prestatie.”

„Het spijt me, Klinkhamer, maar bij de politie denkt men anders over dit soort zaken. En als we argwaan krijgen, gaan we dingen uitzoeken. Mocht blijken dat Kuiper inderdaad alles met handel verdient, dan gun ik het hem ook van harte. Maar Klinkhamer, u weet dat Kuiper het niet zo nauw neemt met het mijn en dijn, dat is toch bekend?”

„U zoekt het maar uit,” zei Klinkhamer. „Maar ik hoop dat er iets goed uit de bus komt.”

„Reken daar maar niet te veel op,” zei Zwart en hij verliet de smederij.

„Hoe zou Kuiper stiekem iets extra's kunnen verdienen?” wilde Sietse weten.

„Dat kun je bij kooplui nooit bekijken,” antwoordde Klinkhamer. „Het zijn goochelaars, je komt er nooit achter hoe ze hun zaken doen.”

Aleida kwam de smederij binnen. „Goedemorgen, Klinkhamer. Dag, jongens. Kunnen we de meubels al naar ons huis brengen?”

Sietse knikte. „Ja, dat kan, maar we wachten nog even op Louw.”

Die kwam al gauw opdagen, waarna ze vertrokken met de Kameleon. Door al die meubels was er nog maar weinig plaats in de Kameleon en Kees, die bij de Woudaap stond te wachten, kon er bijna niet meer bij. Ze legden twee stoelen op de motorkap, zodat Kees toch een plaatsje kreeg. Maar bij de boerderij van Jellema stond Hans, die ook nog mee wilde varen.

Hij loste het ruimteprobleem op door op een stoel op de motorkap te gaan zitten en de andere stoel met de poten omhoog op zijn hoofd te zetten.

„Varen maar, schipper,” riep hij en hoewel Aleida het een gek gezicht vond, liet Sietse de Kameleon naar de stenen brug vertrekken.

„Wat zei mijn vader gisteravond?” vroeg Hans aan Aleida.

„Je baardje heeft je geluk gebracht,” vertelde Aleida lachend.

„Daardoor herkende je vader je niet. Gerben zei dat je Douwe Klip was, een opkoper van voddens, meubels en metalen.”

Dat vond Hans leuk. „Douwe Klip? Hoe verzint Gerben het? Hé... Pas op!”

Doordat Hans op zijn stoel vlak voor Sietse zat, ontnam hij hem gedeeltelijk het zicht. Daardoor zag Sietse niet dat de stoel die Hans op zijn hoofd droeg, niet onder de brug door kon. Het gevolg was dat de stoel tegen het betonnen brugdek stootte en Hans door de schok van zijn zitplaats viel, boven op Hielke en Sietse. De stoel viel in het water en de Kameleon botste tegen de muur van de doorgang, doordat Sietse het stuur los had gelaten. Door de botsing vielen de andere meubels ook bijna in het water.

„Kijk toch uit!” riep Aleida geschrokken. „Jullie maken ongelukken!”

„Ik heb niets,” stelde Hans haar gerust en hij ging weer op de motorkap zitten. „Zijn jullie nog heel, Hielke en Sietse?”

„Ik kreeg een klap op mijn oog.” Sietse wreef over het zere oog.

„Ik ook,” zei Hielke. „Dat kwam door die stoel.”

„Hou er een natte doek tegenaan,” stelde Aleida voor.

„Dat verzacht de pijn.”

„We zijn niet zo kleinzerig.” Sietse liet de Kameleon achteruitvaren, zodat Hielke de stoel uit het water kon vissen. Toen voeren ze verder naar het leuke witte huisje naast de

boerderij van Brandsma. Daar liet Aleida zien hoe je van oude stoelen iets moois kunt maken. De jongens hielpen bij het schuren van het houtwerk, daarna werd de ene stoel zwart geschilderd, de andere groen, de volgende rood en de vierde lichtgrijs. Op de zittingen werden fris gekleurde kussens gelegd en zo leek het alsof alles nieuw uit de winkel kwam.

„Als Kuiper dit ziet, krijgt hij er nog spijt van dat hij alles heeft weggegeven,” merkte Hielke op.

„Hé Hielke,” begon Kees, „je oog wordt dikker en blauwer. En dat van Sietse ook.”

„Maar ik voel helemaal geen pijn meer,” zei Sietse. „Ik was het eigenlijk al vergeten.”

Het werd zo langzamerhand tijd om naar huis te gaan voor het middageten. Ze vertrokken allemaal met de Kameleon. Bij de boerderij van Jellema ging Hans aan wal en kwam Gerben aan boord. Nadat Kees bij de Woudaap was uitgestapt, voer de Kameleon snel naar huis. Aleida vertelde aan Gerben hoe Hielke en Sietse ieder een blauw oog hadden opgelopen.

„Tja, die stenen brug is ook veel te laag,” knikte Gerben. „Wij zijn er eens met een schuit vol hooi onderdoor gevaren en dat ging maar net. Het hooi schuurde tegen de onderkant van het brugdek en door de wrijving vloog het in brand. Maar dat

was gauw geblust, want rondom was water in overvloed, nietwaar?”

„Wat een onzin, allemaal,” riep Sietse uit. „Hij doet nooit anders dan fantaseren, hoor.”

„Over fantaseren gesproken, jullie moeten nog naar de tante van Aleida om te vertellen wat haar nichtje hier uitvoert,”

herinnerde Gerben zich. „Zeg maar dat ze een arme boerenknecht helpt, die wil gaan trouwen en dat ze hem met goede raad en daad bijstaat bij het inrichten van de woning.”

„Is Hans een arme boerenknecht?” vroeg Aleida lachend.

„Ja, op het moment wel,” antwoordde Gerben. „Hij verdient geen cent, want hij werkt alleen maar ’s morgens vroeg bij, het melken en ’s avonds bij het voeren. Van dat inkomen kan hij amper de kost betalen.”

„Goed, we zullen het je tante wel vertellen,” beloofde Hielke. Aleida schudde haar hoofd. „Hans wil het nog even geheim houden, maar van mij hoeft dat allemaal niet.”

„Het is toch zeker een leuk spelletje?” vond Gerben. „En voor de familie is de verrassing later zoveel groter. Vooral meneer Kreuger zal verbaasd kijken als Hans gaat trouwen.” Ze bereikten het dorp en nadat Aleida, Gerben en Louw bij het Raadhuisplein waren uitgestapt, gingen Hielke en Sietse naar huis.

Moeder keek verbaasd naar de gezwollen ogen van haar zoons. „Hebben jullie gevochten?”

„We kregen een stoel tegen ons hoofd, doordal Hans van de motorkap rolde,” vertelde Sietse.

„Dat is ook weer wat moois,” mopperde moeder en toen vroeg ze bezorgd: „Moeten de jongens er niet mee naar de dokter, vader?”

Klinkhamer knikte. „Ze mogen wel naar hem toe gaan, maar of het noodzakelijk is, weet ik niet. Toen ik een jongen was, kreeg ik ook wel eens een dreun op mijn ogen, maar ik ben er nooit mee naar de dokter geweest.”

„Ik ga ook niet,” besloot Sietse. „Het doet helemaal geen pijn en het gaat vanzelf wel weer over.”

Daar was moeder het helemaal niet mee eens. „Als het vanavond erger is, gaan jullie naar de dokter.”

„Dan mag er nu wel een foto van genomen worden,” lachte Sietse, „anders weet u vanavond niet meer hoe onze ogen eruit hebben gezien.”

„Van zulke apenkoppen nemen wij geen foto’s,” zei

Klinkhamer. „En moeder beslist of jullie wel of niet naar de dokter gaan, begrepen?”

Die middag voeren Hielke en Sietse naar Jonkersveen en gingen naar hotel De Boeier. Door een draaideur kwamen ze

in een hal waar een kelner hen opwachtte en niet al te vriendelijk vroeg: „Wat moeten jullie?”

„Een dame spreken die hier logeert,” antwoordde Sietse.

„Hoe heet die dame?”

Sietse haalde zijn schouders op. „Weten we niet.”

„Het is de tante van Aleida Lohman,” legde Hielke uit.

De kelner vertrouwde de tweeling niet en dacht er al over om de jongens de deur te wijzen toen de eigenaar van het hotel de hal inkwam.

„Wat is er, Henk?” vroeg hij.

„Deze jongens willen een mevrouw spreken die hier logeert,” legde de kelner uit, „maar ze weten niet eens haar naam.”

„Komen jullie uit Lenten, het dorp waar smid Klinkhamer woont?” vroeg de hotelhouder.

„Ja, meneer. Wij zijn Hielke en Sietse Klinkhamer.”

„Juist! Wacht maar even.” De hotelhouder belde even met iemand en twee tellen later kwam de tante van Aleida de trap af.

„Ha, jongens,” begroette ze de vrienden. „Hebben jullie me iets te vertellen? Kom dan maar mee.”

Hielke en Sietse volgden haar het restaurant in, waar ze aan een tafeltje bij een raam gingen zitten.

Mevrouw bestelde limonade en koek, en Sietse vertelde:

„Aleida helpt een arme boerenknecht die gaat trouwen. Ze maakt van oude stoelen nieuwe en wij hebben haar daarbij geholpen.”

„Ja,” vervolgde Hielke, „iemand had de stoelen op straat gezet voor de vuilniswagen. Maar Aleida wist ze om te toveren in een zwarte, een rode, een groene en een grijze stoel. Dat doet ze met alle meubels en het kost niet veel.”

„Die boerenknecht zal haar wel dankbaar zijn,” zei Aleida’s tante.

„Dat is-ie zeker!” lachten Hielke en Sietse.

Maar juist die uitbundigheid van onze tweeling maakte tante wantrouwend. Ze fronste haar wenkbrauwen. „Waarom helpt Aleida die boerenknecht eigenlijk? En hoe heet hij?”

„Aleida vindt het leuk om te helpen, want ze is binnenhuisarchitecte,” legde Hielke uit. „Ze laat zien hoe je van oude spullen nog iets moois kunt maken.”

„Ze is inderdaad binnenhuisarchitecte, dat klopt. Maar hoe kwam ze in aanraking met die boerenknecht?” wilde tante weten.

„Nou, ze zag een oud huisje leegstaan en ging het bekijken,” vertelde Hielke. „Toen kwam de boerenknecht en zei dat hij daar ging wonen.”

„Ja ja,” knikte tante, „en toen vertelde Aleida hem hoe je van

zo'n oud huisje iets moois kunt maken. Maar nu weet ik nog steeds de naam niet van die boerenknecht."

„Hij heet Douwe Klip," zei Sietse en dat was voor Hielke te veel van het goede. Hij verslikte zich in de limonade, waarop Sietse hem op zijn rug klopte en zei: „Je moet niet zulke grote slokken nemen, ezel!"

De vrouw zat de jongens onderzoekend aan te kijken. Ze vond die plotselinge lachbuien heel verdacht en begreep dat er iets niet klopte. Daarom wilde ze nog veel meer vragen stellen, maar op dat moment kwam er een meneer naar haar tafeltje.

„Neemt u me niet kwalijk, maar bent u niet mevrouw Wierda?"

„Nee maar, u bent Wim Kreuger. Wat een verrassing! Komt u erbij zitten?"

Hielke en Sietse keken verschrikt naar de man in wie ze meteen de vader van Hans herkenden. Nu werd het echt hoog tijd om ervandoor te gaan.

Ze stonden op, maar mevrouw Wierda zei: „Nee jongens, wachten jullie nog even. Ik heb nog meer te vragen. Wat is het adres van die boerenknecht? En waar staat dat huisje waar hij komt te wonen?"

„Het spijt me, mevrouw," antwoordde Sietse. „We moeten

nu naar de dokter. Mijn oog doet erg pijn. Kom, Hielke!”
Hardlopend ging de tweeling ervandoor.

En daarmee was het wantrouwen van mevrouw Wierda pas echt gewekt. Ze vertelde alles aan meneer Kreuger en dat was natuurlijk helemaal fout. Want meneer Kreuger herinnerde zich de naam van Douwe Klip. Die leek namelijk precies op zijn zoon Hans, alleen droeg hij een baardje, maar Hans kon ook best een baardje hebben, want hij was tenslotte al een tijd van huis. Op het plein stond toen een vrouw de Kameleon na te kijken waarin die zogenaamde Douwe Klip meubels vervoerde. Die vrouw was natuurlijk Aleida. Aleida had dus kennismemaakt met Hans. Hoe langer mevrouw Wierda en meneer Kreuger alles bespraken, hoe duidelijker het voor hen werd dat Aleida en Hans samen een huis gingen inrichten. Beiden hadden daar eigenlijk niets op tegen en dus besloten ze de jongelui hun gang te laten gaan.

Na het gesprek ging meneer Kreuger heel opgewekt terug naar de stad en nog diezelfde dag vertrok ook mevrouw Wierda om haar familie te vertellen dat Aleida bevriend was geraakt met een leuke man.

Hielke en Sietse voeren rechtstreeks naar het witte huisje van Aleida en Hans en vertelden over het bezoek aan haar tante en dat meneer Kreuger daar ook was komen opdagen.

„Dus mijn vader kent de tante van Aleida?” zei Hans verbaasd. „Dat is ook toevallig! Maar dan weet hij nu vast alles van ons.”

„Het wordt tijd dat de familie van onze plannen op de hoogte wordt gebracht,” vond Aleida. „We moeten nu ons aanstaande huwelijk maar zo gauw mogelijk bekendmaken.”

„Goed. We zullen kaarten laten drukken en een afspraak maken met de hotelhouder voor de bruiloft,” knikte Hans.

„Trouwen jullie dan hier in Lenten?” vroeg Hielke.

„Ja, want we vinden jullie dorp heel erg mooi,” antwoordde Aleida.

„Wanneer is de bruiloft?” wilde Sietse weten.

„Over veertien dagen,” zei Hans. „Jullie komen toch ook?”

„Wat zeg je?” riep Sietse uit. „Natuurlijk! Wij zijn de eersten.”

Met het nieuws van de aanstaande bruiloft voeren de vrienden vrolijk naar huis. Bij het passeren van de brug reed de auto van Kuiper voorbij.

„Die komt uit de stad,” zag Sietse. „Hij gaat zeker naar zijn loods. Ik wil wel eens weten wat hij daar doet.”

En in plaats van de Kameleon het boothuis in te sturen, voeren ze verder naar het dorp. De tweeling kwam langs het Raadhuisplein en daarna langs de boterfabriek. Ze legden aan

achter een loods van hellingbaas Gaastra. Vandaar konden ze het schuurtje van Kuiper bekijken. Het was een houten gebouwtje met aan de voorkant twee grote deuren, die openstonden. Dat was het bewijs dat Kuiper de auto naar binnen had gereden.

De jongens zagen dat de ene deur dicht werd getrokken. „We kunnen wel teruggaan. Kuiper sluit de deuren, dus gaat hij naar huis,” zei Hielke.

Sietse gaf het niet zo snel op. „Nee wacht, de andere deur blijft open, dus blijft Kuiper nog even. Ik ga kijken wat hij doet.” Hij gaf de Kameleon een duw en de boot dreef verder tot achter het schuurtje.

Daar was een smalle strook grond, met riet begroeid. Sietse probeerde voorzichtig of hij erop kon staan. De grond was drassig, maar hij zakte er niet in weg. Door op zijn tenen te staan kon hij door de groezelige ruiten naar binnen gluren. Sietse zag dat Kuiper achter uit de auto kleine, ronde kazen haalde. Hij bekeek ze stuk voor stuk en legde er een paar op een tafeltje. De rest dompelde hij in een bak met kleursel en liet ze erin drijven. Tot zover zag Sietse niets bijzonders, maar toen schrok hij doordat er plotseling iemand naast hem kwam staan.

Het was veldwachter Zwart. Met een vinger tegen zijn lippen

gaf Zwart aan dat Sietse geen geluid moest maken.

Hielke, die de Kameleon vasthield, had Zwart aan zien komen en kon bijna zijn lachen niet inhouden toen hij zag hoe Sietse schrok. Maar Sietse herstelde zich meteen en keek samen met Zwart naar de verrichtingen van Kuiper.

De kaaskoopman had nu bijna alle kaasjes in de vloeistof gedompeld, op vijf na. Hij liep naar de openstaande deur en keek naar buiten. Hij kon niemand ontdekken en dacht dus dat hij ongestoord verder kon gaan. Hij pakte een kaasboor en boorde in ieder van de vijf kaasjes twee gaten. Uit de binnenzak van zijn jasje haalde hij een envelop waaruit hij glinsterende steentjes in de boorgaten liet rollen. De gaten werden zorgvuldig dichtgestopt en de kaasjes gingen bij de partij in de bak met kleurstof. Daarmee was Kuipers werk klaar. Hij sloot de deuren en liep naar huis.

„Zo Sietse, ik weet genoeg,” zei Zwart. „Denk erom, hierover mag je met niemand praten. Dit blijft voorlopig onder ons, begrepen?”

„Ja natuurlijk, meneer Zwart. Dat begrijp ik best,” knikte Sietse. „Maar wat deed Kuiper in die kaasjes?”

„Dat moet nog blijken. Maar dat vertel ik je later wel,” antwoordde Zwart. „Eén ding is zeker, Kuiper doet aan smokkelarij! En daar gaan we een stokje voor steken. Dus

mondje dicht, hè?”

Hielke en Sietse beloofden er met niemand over te praten en voeren vlug naar huis. Ze vertelden hun ouders dat ze waren uitgenodigd voor de bruiloft van Hans en Aleida, maar wat ze verder hadden beleefd, daarover spraken ze met geen woord.

’s Avonds kwam Kuiper de smederij binnen. Hij droeg een gloednieuw pak en rook naar parfum. Het was duidelijk dat Kuiper alle mogelijkheden probeerde te benutten om aan iedereen duidelijk te maken hoe goed hij het wel had. Op Hielke en Sietse maakte het totaal geen indruk en Klinkhamer keek Kuiper alleen maar vragend aan.

„Meneer Klinkhamer,” begon Kuiper, „kunt u een vuurkorf maken voor een open haard?”

„Jazeker, maar dat wordt een dure geschiedenis,” antwoordde Klinkhamer. „U kunt beter een vuurkorf kopen. Dat is voordeliger. Ze zijn verkrijgbaar compleet met sierkap en alles wat erbij hoort.”

„Dat weet ik,” knikte Kuiper, „maar dan krijg ik een haard zoals iedereen heeft. En dat wil ik nu juist niet. Ik vind het fijn als ik kan zeggen: deze haard is gemaakt door een vakman. Het is allemaal handwerk. Die andere haarden zijn aan de lopende band gemaakt en allemaal hetzelfde. Het is net als met kleren. De meeste mensen kopen confectiepakken, maar

zijn nooit deftig. Mijn pak is een maatkostuum. Dat zit perfect en geeft aanzien. Ik zeg maar, je moet het vakmanschap in de dingen kunnen herkennen, dat geeft het geheel altijd iets bijzonders. Dus Klinkhamer, probeert u eens een leuke open haard te maken. Het geeft niet wat het gaat kosten. Ik kijk niet op een honderdje meer of minder.”

„Tja, dan zal ik toch eerst de afmetingen moeten weten,” zei Klinkhamer.

„Die kan ik u meteen geven,” knikte Kuiper. „Er is een ouderwetse schouw in onze kamer van een meter breed en een halve meter diep. De hoogte is één meter en tien centimeter en van onderen is de schoorsteen helemaal open, zodat de rook goed kan wegtrekken.”

Sietse stond intussen tegen zijn vader te knipogen en met zijn hoofd te schudden, maar Klinkhamer begreep dat niet en onderhandelde nog een tijdje met Kuiper over de vorm van de haard. Op een stuk plaatijzer was hij bezig met krijt een ontwerp te tekenen, toen Gerben binnenkwam.

Hij zag de tekening. „Wordt dat een ruif? Gaat u paarden houden, Kuiper?”

„Jij moet je er niet mee bemoeien,” vond Kuiper. „Er wordt je niets gevraagd.”

„Het zou toch helemaal geen wonder zijn als u paarden ging

kopen,” zei Gerben. „De meeste rijke mensen rijden paard. Dat hebben ze nodig voor ontspanning. Want veel geld verdienen kost veel inspanning, nietwaar?”

„Daar zeg je een waar woord,” knikte Kuiper. „Hoe meer je verdient, hoe meer spanningen je krijgt. Het is misschien nog niet zo’n gek idee om een rijpaard te kopen. Ik zal er eens over denken. En zorgt u voor mijn order, meneer Klinkhamer?”

„Ik zal mijn best doen,” beloofde Klinkhamer.

Meneer Kuiper wandelde heel zelfbewust terug naar het dorp.

„Die krijgt met de dag meer verbeelding,” meende Gerben.

„En waar loopt dat op uit? Op hoogmoedswaanzin. Kan hij alles wel betalen?”

„Schijnbaar wel,” antwoordde Klinkhamer. „Voor zover ik weet, heeft hij nergens een cent schuld.”

„Dus hij verdient goed,” begreep Gerben. „Er zit zeker meer in de kaas dan je denkt.”

„Dat zit er zeker in,” zei Sietse en Hielke proestte het uit van het lachen. Maar wat daar nou zo belachelijk aan was, konden Klinkhamer en Gerben niet begrijpen.

Toen Gerben even later naar huis was gegaan, vroeg Sietse aan zijn vader: „Begint u al gauw aan die open haard?”

Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Niet meteen. Misschien over een paar dagen. Ik heb het nog te druk met de maaimachines.”

„Dan is het goed,” zei Sietse.

„Wat bedoel je?” vroeg Klinkhamer verbaasd. „Vind jij het niet goed als ik al meteen aan die haard zou beginnen?”

„U kunt beter even wachten,” antwoordde Sietse. „Ik vertrouw die meneer Kuiper niet. Als hij onverwachts niet kan betalen, heeft u al het werk voor niets gedaan.”

„Weet u wat u moet doen, vader?” zei Hielke. „U moet hem om een voorschot vragen, voor u ermee begint.”

„Tjonge, wat worden jullie zakelijk.” Klinkhamer keek verrast. „Maar goed, ik zal jullie raad opvolgen. Ik wacht nog een week voordat ik aan die haard begin. Is dat goed, jongens?”

„Heel goed, vader.”

De volgende morgen stapte veldwachter Zwart al vroeg de smederij binnen. Hij maakte een praatje over het weer, over de hooioogst, over de vele vakantiegangers en zo, maar keek intussen aanhoudend door de ramen naar buiten. Totdat Kuiper in zijn auto voorbijreed, op weg naar de stad. Zwart nam meteen de telefoon die boven de werkbank hing en draaide een nummer. Hij gaf de volgende boodschap door: „Hallo inspecteur, met Zwart. De 59-79 GXZ is zojuist op weg

gegaan naar de stad. De vijf kleinste kazen van de partij moeten in beslag worden genomen. Ze hebben dichtgestopte boorgaten. Daarin zit de buit. Ik hoor nog van u.”

Zwart legde de hoorn op het toestel en knikte even veelbetekenend naar Hielke en Sietse. Tegen Klinkhamer zei hij: „Ik ga naar mijn bureau. Daar is nog het nodige te doen. Tot ziens.”

„Tot ziens,” groette Klinkhamer en toen vroeg hij aan zijn zoons: „Wat zou er aan de hand zijn? Van wie was de auto die hier daarnet voorbijreed?”

„Ik heb er niet op gelet,” antwoordde Sietse.

„En ik heb het echt niet gezien,” zei Hielke. „De auto was al voorbij toen Zwart ging bellen.”

„Wacht eens, Zwart zei iets over kaas,” herinnerde Klinkhamer zich. „Maar dan was het Kuiper die naar de stad ging! Zou de politie iets bij hem ontdekt hebben? Het zou me niet verbazen, want Kuiper strooit met geld en dat geeft wel te denken. Toch hoop ik dat ik me vergis.”

Het werd voor Klinkhamer een teleurstelling toen Zwart 's middags kwam vertellen dat Kuiper was gearresteerd wegens het smokkelen van diamanten. De diamanten werden in de kaas vervoerd en overgedragen aan een Belgische importeur die alles over de grens bracht. In België en ook in Frankrijk

werden de diamanten duur verkocht. Aan deze winstgevende handel verdiende Kuiper veel geld, maar doordat hij het te snel liet rollen en zoveel nieuwe dingen kocht, bracht hij zelf de politie op het spoor.

„Die Kuiper is een grote stommerik en hij hoort hier eigenlijk niet,” vond Gerben. „Als hij niet zo wild met het geld was omgesprongen, had hij nog heel wat jaren een dikke boterham kunnen verdienen. Nu wordt het weer armoe troef, bij hem thuis.”

„Tja, het zijn altijd domme mensen die zo graag indruk willen maken met dure dingen,” zei Klinkhamer. „Ik zou nog een open haard voor hem maken, maar dat gaat nu niet door. Ik had het toch wel leuk gevonden om zo’n stukje handwerk te smeden.”

„Dat mag niet van moeder,” wist Sietse. „Want dan komt de hele kamer onder het stof.”

„Onze schoorsteen is er niet geschikt voor,” zei Klinkhamer. En toch begon Klinkhamer aan het smeden van een open haard, want een week later kwamen Aleida en Hans vragen of de smid kans zag een haard te maken volgens het model dat Aleida op papier had getekend.

„Dat is een leuk ontwerp,” prees Klinkhamer. „Ik wil de haard graag maken en ik zal zorgen dat hij niet te duur wordt.”

„U moet wel uw volle arbeidsloon rekenen, Klinkhamer,” zei Hans, „want deze haard is een huwelijkscadeau van mijn oom. En die is miljonair.”

„Het komt best in orde, jongelui,” beloofde Klinkhamer. „Ik ga er zo gauw mogelijk aan beginnen.”

In de avonduren smeedde Klinkhamer als een soort vrijetijdsbesteding een leuke haard en op de trouwdag van Aleida en Hans was de haard klaar.

Dat werd een groot feest.

Na de plechtigheid op het gemeentehuis en de dienst in de kerk verzamelden alle gasten zich in de grote zaal van hotel De Gouden Leeuw. Dat er veel rijke gasten waren, bleek wel uit het grote aantal dure auto's waarmee het Raadhuisplein volstond. Gerben en de jongens waren natuurlijk ook van de partij.

Toen ze over het plein naar het hotel liepen, zei Gerben: „Ik had wel met de tractor mogen komen. Het lijkt zo armoedig als je te voet gaat, terwijl alle gasten in een dure slee voor komen rijden.”

„Ze laten ons er wel in.” Sietse ging als eerste de zaal binnen. In een stuk bruin pakpapier droeg hij een cadeau voor het bruidspaar.

„Wat zit daarin?” wilde Gerben weten.

„Dat zul je wel zien.” Sietse hield het pakje stevig vast, zodat Gerben het niet van hem af kon pakken. Onwennig stonden Gerben en de jongens de grote zaal rond te kijken. Achter lange tafels die langs de zijkanten van de zaal stonden, zaten al heel veel deftige dames en heren.

Kees keek zoekend om zich heen. „Zo te zien zijn de beste plaatsen zijn al bezet.”

„Wat zijn de beste plaatsen?” vroeg Gerben.

„Die daar!” Kees wees naar de tafels met grote schalen gebak.

„Blijf jij maar kalm, Keesie,” stelde Gerben hem gerust. „Je krijgt hier meer dan genoeg. Dit is een rijkeluis-bruiloft, jongetje. Vergeet dat niet.”

Er kwam een man naar de vrienden toe, die vroeg: „Zijn jullie uitgenodigd?”

„Wie bent u?” vroeg Gerben. „Ik ken u niet.”

„Ik ben de ceremoniemeester. Ik heb de leiding van dit feest. Mag ik uw uitnodiging even zien?”

„We zijn mondeling door de bruid en bruidegom uitgenodigd,” zei Gerben. „Maar als u vindt dat we niet bij dit deftige gezelschap passen, gaan we wel weer naar huis.”

Doordat Gerben nogal luid sprak, vestigde hij de aandacht van de gasten op hem en de jongens. De mensen begonnen te lachen en de ceremoniemeester wist niet wat hij met deze

gasten aan moest. Daarom vroeg hij: „Mag ik uw naam weten?”

„Gerben Zonderland is mijn naam,” antwoordde Gerben zo hard, dat het tot in de verste hoeken duidelijk te verstaan was. De jongens volgden ogenblikkelijk dit voorbeeld en riepen: „Mijn naam is Sietse Klinkhamer — Hielke Klinkhamer — Kees Dijkstra — Louw Vrolijk!”

Iemand begon te applaudisseren, met het gevolg dat de hele zaal in de handen klapte.

De ceremoniemeester haalde zijn schouders op en wenkte de vrienden om hem te volgen. Ze liepen tussen de lange tafels door, waarachter de gasten lachend zaten toe te kijken. Aan het einde van de zaal stond een tafel overdwars en daarachter zat het bruidspaar met de ouders.

„Hallo, Aleida! Hallo, Hans!” Gerben stak zijn grote hand over de tafel. „Hartelijk gefeliciteerd met jullie huwelijk.”

„Dank je, Gerben,” zei Hans.

„Dank je wel, Gerben,” zei ook Aleida. „Komen jullie aan deze tafel zitten?”

„Pardon, zullen we dat wel doen?” vroeg de ceremoniemeester. Hij had die boerenknecht en die jongens kennelijk ergens in een hoekje willen zetten.

„Zij zijn onze eregasten en dus horen ze aan onze tafel,”

verklaarde Aleida.

„Zoals u wilt, mevrouw.” De ceremoniemeester wenkte een kelner om stoelen bij te zetten.

„Dit zijn mijn ouders, Gerben,” zei Aleida.

Gerben gaf meneer en mevrouw Lohman een hand en feliciteerde hen ook. Naast Hans zaten zijn ouders en Gerben feliciteerde mevrouw en meneer Kreuger eveneens.

„Wij kennen elkaar al, jongeman,” merkte meneer Kreuger op. „U probeerde me steeds wat wijs te maken.”

„Ja, en dat lukte ook nog,” lachte Gerben.

„Inderdaad,” knikte meneer Kreuger. „En achteraf ben ik daar wel blij om, daardoor kon ik de jongelui niet dwarsbomen. Hans heeft een hele goede keus gedaan en ik dank u voor de hulp die u daarbij verleende.”

„Geen dank. We deden alles met veel plezier, nietwaar jongens?”

De vrienden knikten en feliciteerden daarna ook het bruidspaar en hun ouders.

„Ik heb een klein cadeautje,” zei Sietse. „Wanneer mag ik dat geven?”

„Geef het ons nu maar, Sietse.” Hans nam het pakje in ontvangst. Samen met Aleida wikkelde hij het papier eraf. Er kwam een bruin geschilderd plankje met een rand van

boomschors te voorschijn. Op dat plankje stonden witte letters. Toen Aleida en Hans het opschrift lazen, barstten ze in lachen uit. „Nee maar, die is goed! Dit krijgt een ereplaatsje in onze huiskamer.”

„Wat staat erop?” vroeg Gerben nieuwsgierig.

„Dat zul jij niet weten,” riep Hans spottend. „Het was natuurlijk een idee van jou.”

„Nee, Gerben weet van niets,” zei Sietse. „We hebben het zelf bedacht. Eerst stond er: Gezelligheid kent geen tijd, maar daar hebben we overheen geschilderd.”

„En wat staat er nu?” vroeg Gerben opnieuw.

Aleida liet het hem zien en Gerben las: „Lang leve Trijntje Jellema en Douwe Klip. Is dat alles?”

„Wij vinden het leuk, Gerben. Heel erg bedankt, hoor,” Aleida knikte vriendelijk naar de jongens.

Ook meneer Kreuger moest erom lachen.

„Ik heb ook een cadeau,” begon Gerben, „maar ik kon het moeilijk hier mee naartoe nemen, daarom heb ik het maar naar jullie huis gebracht.”

„Je durfde het niet mee te nemen omdat het natuurlijk weer iets gek is,” merkte Sietse op.

„Zeker een paar emmers frisse lucht?” vroeg Kees.

„Er komt helemaal geen onzin bij kijken!” zei Gerben

verontwaardigd. „Ik weet zeker dat Aleida er heel erg blij mee is.”

„Maar wat is het dan, Gerben?” vroeg Aleida, die ontzettend nieuwsgierig was.

„Hier heb ik er een foto van,” antwoordde Gerben.

„Alsjeblijft.” Hij liet haar de foto van een mooi, jong geitje zien.

Dat vond Aleida geweldig en ze was er heel blij mee. „Maar waar moet ik het geitje ’s winters laten? We hebben geen stal.”

„Dat heb ik al met boer Brandsma geregeld,” vertelde Gerben. „Hij heeft wel een plaatsje vrij in zijn stal. En zie je? De geit heeft net zo’n sik als Hans!”

Iedereen moest erom lachen en Hans wel het meest. „Maar Gerben, je bent jaloers op mijn baardje!”

Gerben schudde zijn hoofd. „Helemaal niet. Zoveel haar is mij te gevaarlijk. Ik heb een man gekend, die zijn haar nog langer droeg dan een vrouw en ook had hij een grote, volle baard. Maar op een nacht in de zomer, terwijl hij sliep, ontstond er hooibroei in die haarmassa. Het bed vloog in brand en het hele huis ging in vlammen op. De man heeft de rest van zijn leven met een kaal hoofd rond moeten lopen!”

De gasten konden die onzin van Gerben wel waarderen en er werd hartelijk om gelachen.

„Maar Gerben, in zo’n klein baardje als ik heb, kan toch geen hooibroei ontstaan?” meende Hans.

„En toch blijft een baard gevaarlijk. Bij een tandarts kwam eens een man met ook niet zo’n grote baard. Er moest een kies bij hem gevuld worden. De tandarts pakte het instrument, maar toen dat ding op volle toeren draaide, kwam het boortje in aanraking met de baard. En roets! Voor hij er erg in had, zat de baard om de boor heen gewikkeld. Alle haren waren uit de kaken van de man gerukt, zijn huid zat vol met gaatjes. Als hij koffie ging drinken, liep het vocht als door een vergiet weer naar buiten. Een stukadoor heeft toen zijn wangen met cement bepleisterd, anders had hij nooit meer zijn drinken binnen kunnen houden.”

Weer lachte iedereen.

„Gerben is een echte grappenmaker,” vertelde Aleida. „Hij en de jongens met hun Kameleon hebben ons steeds geholpen en dat ging allemaal zo leuk, dat we graag hier in Lenten willen wonen. Hans en ik voelen ons de nieuwe vrienden van de Kameleon.”

„Ja, en je kunt hier fijn op het meer varen, en vissen en zwemmen,” knikte Hans.

„Wat dat vissen betreft,” zei een oom. „Ik heb gezien dat de meeste vissers de gevangen vis weer laten zwemmen. Ik vraag

me af wat voor zin het heeft om uren aan de waterkant te zitten en dan zonder vangst naar huis te gaan.”

„Tja meneer, het gaat om de sport,” legde Gerben uit. „Als iedereen de gevangen vis mee naar huis zou nemen, dan zou er al gauw geen enkel visje meer in het meer zwemmen.

Vorige week ving ik een vis met een lauwerkrans om zijn nek. Het was de vijfentwintigste keer dat hij gevangen werd. En dat maakt het vissen zo leuk, begrijpt u?”

„Als jullie hier in Lenten allemaal zo goed kunnen fantaseren,” lachte de oom, „snap ik wel dat Aleida hier graag wil wonen.”

Intussen deden de vrienden zich tegoed aan gebak en limonade. Kees luisterde niet naar de verhalen van Gerben. Hij had het te druk met het zo snel mogelijk verorberen van gebakjes. Een orkestje speelde vrolijke muziek en er werd gedanst. Zo vloog de tijd om.

Tot verbazing van Kees werd er ook nog gedineerd. Hoewel hij al vol zat met gebak, weerhield dat hem er niet van om zijn bord boordevol heerlijk geurende soep te scheppen. Dat was voor Gerben aanleiding om te roepen: „Pas op, Kees. Val niet voorover, want dan verdrink je!”

„Eet maar, Kees,” stelde Aleida hem gerust. „Trek je van Gerben niets aan.”

En dat deed Kees ook beslist niet, hij at lekker door.

Er kwam een man naast Gerben zitten. „Ik zat niet goed. Ik voelde daar verderop steeds de tocht uit de open deur in mijn nek en aangezien ik al een pijnlijke nek heb, kom ik hier maar zitten.”

„Hoe komt u aan die pijn?” wilde Gerben weten.

„Die heb ik in mijn auto gekregen, doordat ik een raampje open heb laten staan. Ik zal vanavond een warme doek om mijn nek doen, dan trekt de pijn er wel weer uit.”

„Het kan inderdaad heel pijnlijk zijn,” knikte Gerben. „Ik heb eens een man gekend, die een verdraaide nek had. Hij had met zo’n ruk omgekeken, dat hij zijn hoofd niet meer terug kon draaien. Hij probeerde de spieren met warme doeken losser en soepeler te maken, maar dat hielp niet. Het vervelende was dat hij bij het lopen niet vooruit kon kijken, want hij keek naar achteren. En om telkens achteruit te lopen viel ook niet mee. Toen nam hij een spiegel en als hij daarin keek, kon hij toch vooruitlopen. Zo liep hij zo goed en zo kwaad als dat ging naar de dokter. Die begon zijn nek te masseren, maar ook dat hielp niet.

„Ik zal een paardenmiddel moeten gebruiken,” zei de dokter. Hij pakte een grote houten hamer en sloeg met één klap het hoofd weer recht. Die klap deed natuurlijk pijn, maar de man

was toch heel blij dat hij weer normaal voor zich uit kon kijken.

,Wat ben ik u schuldig, dokter?’ vroeg hij.

,Nou,’ zei de dokter, ,dat Weet u toch? Een daalder!’

,Waarom een daalder?’ vroeg de man verbaasd.

,De eerste klap is toch een daalder waard? En ik heb u maar één klap gegeven,’ antwoordde de dokter.”

Iedereen lachte en telkens als Gerben weer iets vertelde, moest de hele zaal lachen. Maar hoe vrolijk het feest ook was, er kwam toch een einde aan.

Er waren een paar mensen die nog een toespraakje hielden. Ze wensten het bruidspaar veel geluk en bedankten voor het gezellige feest dat ze met z’n allen hadden mogen vieren.

Ook Gerben wilde nog even een woordje zeggen. „Dames en heren, ons bruidspaar komt in een klein, wit huisje tussen de groene weilanden te wonen. Ik neem aan dat u allemaal in veel grotere huizen woont. Maar ik zeg: je kunt beter liefde hebben in een hutje, dan ruzie in een villa. Ik heb gezegd!” „Bravo, Gerben!” riep meneer Kreuger en dat riep de hele zaal met hem mee.

Na afloop van het feest, toen Hielke en Sietse naar huis liepen, reed de auto met het bruidspaar voorbij, op weg naar hun huis in de polder. Achterin zat Kees en hij zwaaide naar

zijn vrienden.

„Die bofferd is nog helemaal fit,” zei Sietse verbaasd.

„Hij begint het te leren,” lachte Hielke. „En dat is geen wonder na zoveel feestjes!”

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit! (1969)
29. De Kameleon treft doel! (1970)
30. Volle kracht, Kameleon! (1970)
31. Met de Kameleon op avontuur (1971)
32. De Kameleon maakt schoon schip (1971)
33. De Kameleon knapt het op! (1972)
34. Met de Kameleon vooruit (1972)
35. De Kameleon steekt van wal (1973)
36. De Kameleon doet een goede vangst! (1973)
37. De vlag in top voor de Kameleon (1974)
38. De Kameleon in de storm (1974)
39. Alle hens aan dek, Kameleon! (1975)
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden (1975)
41. Op reis met de Kameleon! (1976)
42. De Kameleon heeft succes (1976)
43. De Kameleon vaart voorop! (1977)
44. Lang leve de Kameleon! (1977)

45. De Kameleon helpt altijd! (1978)
46. De Kameleon ruikt onraad (1978)
47. De Kameleon geeft vol gas (1979)
48. De Kameleon maakt plezier (1979)
49. De Kameleon ligt op de loer (1980)
50. De Kameleon in het goud (1980)
51. De Kameleon houdt stand! (1981)
52. De Kameleon vaart door (1981)
53. De Kameleon gooit het roer om (1982)
54. Recht door zee, Kameleon (1982)
55. De Kameleon op dreef (1983)
56. De Kameleon in woelig water (1984)
57. Met de Kameleon voor de wind (1985)
58. De Kameleon heeft goed nieuws (1988)
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij (1989)
60. De Kameleon maakt het helemaal (1991)
61. De Kameleon slaat alarm (1992, door P. de Roos)
62. De Kameleon stuurloos (1995, door P. de Roos)
63. De Kameleon op jacht (1998, door P. de Roos)
64. De Kameleon scoort! (2006, door Fred Diks)
65. Zet 'm op, Kameleon! (2008, door Fred Diks)
66. De Kameleon lost het op (2009, door Fred Diks)